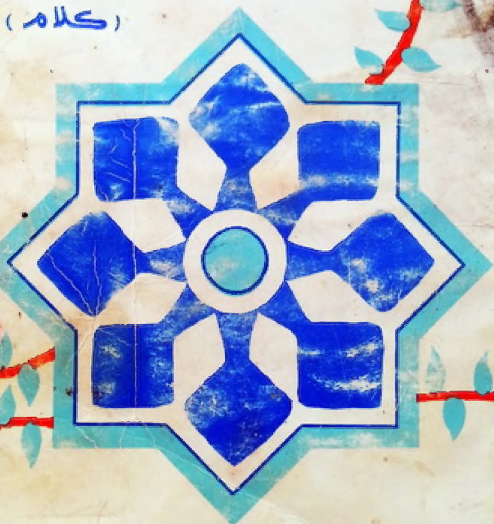

تقنا اول

(کلام)

صوفی علی محمد فقیر تالپر

جیگل پبلیکیشن جو اورو کتاب

رتن امول

شامري

صوفي علي محمود فقير نالہو

سہ ماہیہ سندھ

خادم جلالی

چھاپائی سندھ

نالہو وڈا

استیشن میلار جالہ ضلعہ خیرپور میرٹھ سنڈ

(هن ڪتاب جا سڀ حق واسطو ڪندڙ وقت محفوظ آهن)

راتن آمول

ڪراچي ۱۹۸۲ع جون ۱۹۸۲ع

ڪراچي ۱۹۸۲ع

ڪراچي ۱۹۸۲ع

ڪراچي ۱۹۸۲ع

ڪراچي ۱۹۸۲ع
ڪراچي ۱۹۸۲ع
ڪراچي ۱۹۸۲ع

۱۵ - ۰۰ روپيا

ڪراچي

ڪراچي ۱۹۸۲ع

ڪراچي ۱۹۸۲ع
ڪراچي ۱۹۸۲ع
ڪراچي ۱۹۸۲ع

"Rattan Amol" Poetry of Soofi All Moh-
ammed Fakir Talpur. Printed at, Sajjad Press Ranipur.
Published by Khadim Jallali, Compiler of Jeejal Publication
Talpur wada, Distt: Khairpur, Sind

مٽاڪ

صفحہ

ضمیمہ

نمبر

موساڪ

۱۔ لفظ

تعارف

شجرہ

ڀاڱو سنڌي

آءٌ ملا اڄ عهد ماهايون

اڪڙيون ڪيئن آرام ڪن

آهي سدائون عاشقن ماتام عشق جو

آهي عشق حسن جو رنگ عجب

اي رفقا حال منهنجو ڪير دلبر کي ڏسي

ڀلي آيا سچو سچا

توڪي ملڪ حسن جو مير جوان

تنهنجي شاه حسن جي شور ملا

تنهنجي لعل لبڻ لڪ ڪر لڻيا

تنهنجي آهڻ ڪيئي نروار

تنهنجا باد پون ٿا پور ملا

پتن تي پنهوار ڪن ويڙهيچا وحدت وادون

پنهل ڪاڻ ٿيس سان بهراڳڻ پرن هر

جتن جا جبل هر وچان پند بهرا

جيچل تن جتن جي، وائي آهي وات وڏو

جيچل جتن سان وڏو آ روح رلي

- ۲۸ چڙهي اڃ موج مستي جي
- ۲۹ چڙها لاهوتين لاهي
- ۳۰ حسن وڃايو آ هوش
- ۳۱ دلير توکان ڌار مهنجا يار وو
- ۳۲ دهن سان ديوان ڪيو آ بار اسان کي
- ۳۳ درد وارا دلربا، مڃيون ڏکي ماري نه ڇڏ
- ۳۴ دلير پاڻي دام دلين کي، سهيل ڪين سڪاه
- ۳۵ ڏي سنيهو يار کي، قاصد وڃي سڏ کي سڏي
- ۳۶ ڏاڍو تايو حسن جي تاب مون کي
- ۳۷ ڏنر دنيا سڄي جاچي، مليو اهڙو نه
- ۳۸ ڏس مين جي مت منجهائي
- ۳۹ روئندي لنگهن ٿا ڏينهن ڏکن ۾
- ۴۰-۴۱ سائين در محمد وٽن دلدلاري
- ۴۲-۴۳ سائين همدل آ منار منا
- ۴۴ سائين سنج سڏ وو وار
- ۴۵ سانگ ڪري سالنگوٿا
- ۴۶ سور اتم هڪ سالڪين جو
- ۴۷ سهڻي ساهڙ ساڻ، ڀول ٿا ها
- ۴۸ سڀج ٻانگ تي ڪيئن سهان
- ۴۹ غم درد سودا عشق جو
- ۵۰ ڪالهه ڪيون اچي هانگل مونساني
- ۵۱ ڪر ڪا همت هل هوت ڏي
- ۵۲ ڪري ويا سانگ سفر سامي سوداگر
- ۵۳ ڪواهي حال پڙهي ڪنهن سان سور سلوان
- ۵۴ ڪنهن مام ڪها سي ستانه

ڪنهنڪي ٿو ڪولهڻ ڪوٺ ۾ ۵۵

منور منهن پرين نهنجو ۵۶

ماري مارڻ جو فراق عمر ۵۷

مڪرم رات مارڻ ڏوراپا ڏهاري ۵۸

مونڪي ملڻ مارڻ جون، روز معارون مارڻ ۵۹

مونڪي ملڻ مارڻ جون، گالهون ڪڍڻ ماد آهن ۶۰

منهنجي مارڻ جو ويو آ ملڪ وسي ۶۱

منهنجي ڪهرون سال دل ڪهائي وڃن ۶۲

منهنجي دلڙي آ دلڪر ۶۳

موت ڀرديسي وار ۶۴

پاز نهن جي لڙي ۶۵

لاڙي دل جي ڪلي ۶۶

وساري چو وڃن ويهن ۶۷

وسرو ملڪ مڪان ۶۸

وڃي مارو ساريان سو رو ۶۹

هٿون هاڙهي هل ڙي ۷۰

ياد ڪر تون ڀاري عاشق ادا اقرار ڪي ۷۱

منقبت يا قلندر وڻ وارث وارو ۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

۷۸

۷۹

۸۰

۸۱

اے مثال اکوان تغذیان

۱۰۹

تغذہ درد ماما دلدار گکتون

۱۱۰

تغذا درد دلیر جسم سارا کسا گیا

۱۱۱

تغذا وخوا نینھڑا نہاؤں

۱۱۲

جاگیا جوش جذبہ رمی جام دھون

۱۱۳

حسن حملے مکر ہزار

۱۱۴

دوست دلیان دا ول نہین آہا

۱۱۵

دلڑی ادامہ مڈی

۱۱۶

دل ہار زوری گیا لک وے

۱۱۷

دیس مڈی دلدار دلیر کے آؤں دی

۱۱۸

ڈکڑا اندر دا ویسون نال چائی

۱۱۹

ذات صفات دا سانگ بنایا

۱۲۰

رب کہڑیاں دی شلا ہاڑ ہتے

۱۲۱

روز ازل دے لکڑا اساڈا

۱۲۲

سہنے ہار سچن دے سانکے

۱۲۳

سہنے ہار نہ خبران ہلوان

۱۲۴

مشق دا تکرّوا تاب

۱۲۵

مشق ڈیندا ہے سر دی لتوں

۱۲۶

گر نال مسافر ماما

۱۲۷

کنھن کون سٹاون آزار دلدا

۱۲۸

کوڈا داز نینان دے کمال کیتا

۱۲۹

لٹ لٹا ہے ہوش اساڈا

۱۳۰

نال تھادی سھٹا سائین

۱۳۱

نام مولا دے ہار ہمارا

۱۳۲

نقہ عشق حسن دا نام ڈیندا

۱۳۳

- ۱۳۴ نہوں ماعت ماہی بنان سردی
۱۳۴ ویس مٹاکے بار ہمارا
۱۳۵ ہر صورت دے وچ بار آہا
۱۳۶ قرہان جہد تھلے آوٹ تون
۱۳۷ سی حرابی
۱۳۸ سی حرابی
۱۳۹ بہت
۱۴۰ پاگسو اڑدو

- ۱۶۰ ارے فاصدا میں کیا کروں
۱۶۱ تیری نظر چمن میں
۱۶۲ میگوں مست چشمان
۱۶۳ یا علی مشکل کشا عرفی سن دلگیر کا

- ۱۶۴ پاگسو ہندی
۱۶۵ بار بازیگر بازی تیری
۱۶۶ آپکوں ویکٹ آئے ہوں
۱۶۷ ایسی مٹیں ہوں بچائی
۱۶۸ جاگ چہو تم نام صاحب کا
۱۶۹ جان جہمت کی جوئی بازی
۱۷۰ سب گھٹ پر محبوب مرا ہے
۱۷۱ مٹیں صوفی ہوں سر مست
۱۷۲ سلوک
۱۷۳ شکر پہا
۱۷۴ مت اکہنت کو چند
۱۷۵ کر کی مہما
۱۷۶ وصال ناموں

مهاڳ

سنڌ ۾، اي اعصب سوچ ۽ نعار جي، روشني، جهڪا شاه عنايت،
 شاه لطيف، سچل سرمست ۽ روحل فقير ٺهلائي، اڃا تائين ماحول
 ان جوت سان جڳمڳ ۽ رڪي رهيو آهي. روحل فقير جي سلسلي
 مان جلال فقير اهم شاعر آهي جنهن ان ولدي ۽ السعي پيغام کي
 ٺهرايو. جلال فقير جي ئي اولاد مان علي محمد فقير ٿيو، جنهن
 ان لات کي قائم رکيو جهڪا شاه عنايت ۽ شاه لطيف جلائي هئي.
 ائين، لات مان لات ۽ ولدي رهي. ۽ اڃا جوت، مدين لائين چرڪندي
 رهي، ۽ نعصب، ور ۽ فساد جي اوندامي ۽ محبت، امن ۽
 رواداريءَ جي روڻي ٺهلائيندي رهي.

علي محمد فقير جي حڪام جي مطالعي مان لکي ٿو ته ڇه
 اها روشني اڃا هاڻ پري آهي، ۽ اهو وکر هتي پراڻو نه ٿيو آهي.
 هن گهڻو ڪري روايتي انداز ۾ شاعري ڪئي آهي. ۽ موضوع ۾
 روايتي صوفانه شاعريءَ جا اٿس، پر ذهن ۾ وجد آفرين موسيقي، ۽
 والهانه انداز، ساڳيو ڪلاسيڪي شاعريءَ وارو قائم رکيو لائين.

هو پنهنجي شاعريءَ ۾ سچل سرمست، خير محمد بهبهاني،
 روحل فقير ۽ جلال فقير کان گهڻو متاثر ٿيو آهي. سندس ٻولي
 سٺي ۽ سٺي آهي. هڪئي هڪئي هنديءَ جي آموزش ان ۾
 موسيقيءَ جو صلو تائين پيدا ٿي ڪري.

اسي نه علي محمد فقير نالي جي ڪلام جي اهميت، معذ جي
موفائي شاعريءَ جي اهم ڪڙي ثابت ٿيندي.
ضرورت آهي ته ان مسئلي جي سڀني وڃايل ڪڙين کي هٿ ڪري
شاه ڪجي، جيئن موفائي شاعريءَ جي تاريخ مرتب ڪرڻ، ۽
ان تي تحقيق ڪرڻ وقت ڪو غال موجود نه هجي.

تنوير عباسي

سرمد جو گهر، خيرپور.

۱۶ ج-ون، ۱۹۸۲ع

” ٻي لفظ “

مدت مله ڪن ٻنهي ٻن جي اما مٿي ته ههڙا جي
 مائريءَ تي جهڳي اي اها سوتل دنيا ۾ بي توهه بي پندري جي
 ههڙن نيري پڪوي وقت جي گرد هيڪ لڪائي ڇڏيا آهن، تن جا
 جهڳڙن ڪٿي به نشان اظهارن ته انهن گوهرن کي گڏ ڪري،
 چنڊي ڦوڪري، ٻس جي ڌڳي ۾ ترتيبوار پوئي، عالمي هوڪس
 ۾ سنگاري، نمائش لاءِ رڪنن ۾، جيئن قايامت، ضايع ٿيل کان
 محفوظ رهن. ساڳئي وقت، عام وخاص اڳيان انهن مرد مانجهن جي
 تاريخ تازي رهري، جن ايڏا جهڳڙي ڪارونگار جي بازار سان
 اهڙا ماڻڪ هٿ ڪيا، جن دنيا جي جوهرين اڳيان اسان جو گهٽ
 اوجو ڪيو. انهيءَ آرزو جي منزل ڏانهن هي هڪ قدم آهي.
 چند امول رتن اوهان جي خدمت ۾ اوش آهن، شال اوهان
 جي ادبي خزاني لاءِ پيش ڪيا وڃن ٿا، انهيءَ ڏس ۾
 اڳتي وڌائڻ ۾ هن قدم جي همت افزائي ٿيندي رهي. (آيون ٿر آيون.)

فياض هند،
 خادم جلالڪي.

ٽالپر وڏا
 ۱۴- اگست ۱۹۷۲ع

« تعارف »

سِرَافَةُ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الصفاء في العالمين ، ساراهيان جهان ،
جنهن قادر ڪن ٿيڪون سان ، جوڙيو سڀ جهان ،
خلافت خالق جي ڪمائن ، آدم نبي ايمان ،
تنهن ۾ وڏو روح رحمان ، من روعي «مراد» هئي .

سڀ ساراه ان ساراهيل ماڻهن کي سونڀين! جنهن زمين و
آسمان، جانور، وڻ اڻ، گل ڦل ميوو ۽ باغ بنايا، ڪوڙهي، ملي ۽
ڪاري، ٻائيءَ جا ٻي ٻاڻا سمند ڀرا ڪري؛ مڇين مانگرن، مڇين،
مهرن، ڪڇ ڪوڏن، ماڻڪن سونين ۽ سرجالن سان سوڪاريو. ان
سان گڏ ائين انسانن کي گردابن ۾ غوطه وڌي سوڪاري؛ انهن عميق
-اگرن جي ٻاٽار ۾ ٻيل ماڻڪن سونين ۽ لعان کي ڪڍو ڪري
زمين تي ظاهر ڪيو.

سڀ ڪري سونڀ جي جت جر وحي نو جل ،
سوين وڻن سڄو ۾ ماڻڪ سونڀي لعل ،
جي ماسو مڻي مسال ، ته ٻوڏارا ۽ -ر ٿين .

سوين مالن کان سنڌ جي سڄي هر زمين پر اهڙن اڻڻڪ
غور غوازن کي جنم ڏيندي رهي ٿي؛ جيڪي ذاتي معويت جي
سبت مهرن مان حقيقي ماڻڪن هٿ ڪڍڻ لاءِ پنهنجي صفائي
وجود کان وڃو ڪري، زماني جي اوڙهيندڙ لهرن، ڇاتي ڇمٽيون
ڪندڙ چرلن کي ڄرم ۾ ڇڏي، حقيقي ڪارونهار جي ڪتن ۾
ڪاهي پون ٿا ۽ اک چنپ ۾ جواهرن جون ڇوٽيون، مٿن ماڻڪ

۽ لکين لعلون مڙي، در آندارن جا انهار لائي چکن ٿا، جهن جي قيمت هڪو به قابل دماغ ڪٿائو ڪٿي ٿو سگهي ۽ جيئن شاهه صاحب جي اربابو آهي.

۽ اهي گيت فراعين، جيئن سندن موجهائون،
 ٻنهي منجهه پاڻار جي، سڀاڪه مڙسائون،
 اٿي ڏٺائون، هيرا لعلن عین سڃن.
 پاڻ اڳتي فرمائين ٿا ته:-

۽ اهي پرچارا پر ٿيا، سندن سو-وو-جن،
 آندائون عميق مان، جوتي جي-وامري،
 آندائون لطيف چوي، لعلون مان لهرڻ،
 ڪانهي قيمت تن، آهي سلهم بهانگو تنجو.

اهڙن حقيقي سامونڊي سوڪن ۾ صوفي شاهه نهايت، شاهه عبداللطيف ڀٽائي، مڃل سر مست، بهدل فقير، حاجي خوش غلام محمد فقير همسايي، صوفي شاهه نصير نوشهرو وارا ۽ ڪيترائي ٻيا ڪيترائي صوفي روحل فقير، صوفي مراد فقير ۽ صوفي دريا خان دولهه جهڙا خواص سر فهرست آهن. اڃا پي آهن گل جڳ ۽ ڪاٻڙي جي مصداق دنيا درويشن ڪسان خالي ٿاهي، سو-ن سالڪ سگهڙ، ڪامل وٺي عارف اڃا به پنهنجي جي پر ۾ مست سگن، دنيا جي دستورن کان دور، ريتن رسن کان آجس ۽ معنوي موجن ۾ مستغرق آهن. اهڙن عارفن مان درگاهه صوفي جلال فقير جا مجاهد نشين، عاشق المستي، صوفي علي محمد فقير ٿاڻو جي به شاهه خ- خالق دا خيال جن جنهن ڪون، مٿي لکي نه سگهبا، سي هاشق وحدت وچ ورندي، وسري سندر ڪاٻا، جي رت تنهن نائي ڪهڙي، رات کڻي دن پانا، روحل رتن اد-ولڪ ملها، پاڳر پرايڪ پانا، صوفي علي محمد فقير ٿاڻو، هجري سال ۱۳۱۵ بمطابق ۱۹۰۶ع

۱. هاجهي سنڌ جي سرزمين تي خلع خيراور ميرن جي هڪ قدوسي
 گهرت ٿاير وڏا ۾ صوفي جلال فقير ٿاير جي فرزند صوفي نور محمد
 فقير ٿاير جي گهر ۾ جنم ورتو. عربي، فارسي سان گڏ سنڌي
 تعليم گولائي مدرسي ۾ ان وقت جي هڪ اعليٰ دماغ ماهر استاد
 قاضي مسترب چناب قاضي محمد روشن صاحب جن وٽ حاصل ڪئي.
 مگر جنهن دل جي درياه جي ازل کان ئي رائجهن ٻار جي طالب
 قار جو طوفان هليجي جي ڪنارن کي ڪوريندو رهيو هجي نه پوءِ ان
 کي گهر ٻار، مدرسي مسجد يا وندن ڪنارن مان ڪهڙو قرارا! جيئن
 پاڻ انهيءَ حقيقت کي سي حرفن جي انداز ۾ بيان ڪيو اٿس:-
 ج. جدائي پيار ٿئي، گهر ٻار ڏي ڪار وٺي ڏي،
 قرآن ڪتابان پڙهه نه سگهڻي، ورد ٿئي نهن وار ڏيئي،
 عشق چڏان اڏان ۽ زانڻي، عقل ننان جنگ مار ڏئي،
 علي محمد نام پوئي ڏي، ڪشني ٻار اڪار ڏئي،
 طو طلب ٿئي طوفان ڪيان، ڪپ ڪور ڪنجه ڪاوي ڏي،
 شعر بحر سڀ رعو نظردا، ٻڙپ، ٻڙپ چند ماوڻي ڏي،
 غم اتم فراق ٿئي هر دليري، ڪوٺج وانگي ڪرلا وٺي ڏي،
 علي محمد دلدار بنان، هي مجلس سور نه پاوندي ڏي،
 نهندي عودي ٿي طبعت عمر و شاعر ۽ فقيري حال ڏاهن مائل
 هئي، تنهنڪري ڪين عشق پاڪ کان ظاهرن وڌيڪ تعليم و تدريس،
 مدرسي ۾ حاصل ڪرڻ جي اجازت نه ملي سگهي.
 ۲. ٽيڪ لائبريري ٿاير والا، هي زهد عبادت ڪار نهن،
 حج زڪواتان ڇوڙ ڏيئي، توڻا عشق ڏيئا اختيار نهن،
 ڪمب ٿيلا ڀل گهوڙن، هڪ ڀلدا سهڻي ٻار نهن،
 علي محمد سرڪ ٻلائي، سرت وائي ڪاڻي سار نهن،
 ڪنڊڙي جي درگاه، ڪاڻي وقت کان، حقيقي فيض جو عميق
 داور آهي، جنهن جي پاتار ۾ زمين معنوي مالڪ سوتي موجود آهن جتان

هزارها مرد مائهي معشوقه مانگن چي مايا نهري، سرڪندا موٽن ٿا. هي تصوف جي فاضل جو در آبدار به اتان جي ئي هڪ جنگ جوهر ي، وڏي فقير، روشن ضمير، دريا خان دولهه، معرفت جي مستڪن سڳي صوفي جلال فقير کي عطا ڪيو ۽ کين ڏاکڻن سنڌ جي اندروني علائقي ۽ راجستان جي رياستن ڏانهن وڃڻ جو حڪم صادر فرمايو. صوفي جلال فقير ڏاهر ڪشف و ڪرامت جو صاحب، ڪامل ولي، وڏو شاعر ۽ سالڪ درويش ٿي گذريو آهي. سندس مڪلام عجيب عرفان، نمڪتن ۽ عاشقائي الٽ پلٽ واريه هولي مان ڀرپور هندي، سنڌي ۽ سرائيڪي ٻولين ۾ اڃا تائين موجود آهي. لوڪن ڀرپس هڪ نه اچي سگهيو آهي. صوفي جلال فقير جو هڪ سنڌي بيت عرض آهي:-

جـلالـهـ جـسـوـگـيـ سـيـ چـاچـن ، جـيـ ٻـوليـ ٿـيـ ٻـولينـ ؛

مـسـتـيـ ۽ وائـسـگـيـ دل ۾ وضـاـت وـلـوـاـيـنـ ،

هـوـو جـسـو مـوـنـد جـسـو ، ڪـنـهـن فـڪـل سـان ڦـرـايـنـ ،

آـمـيـ انـسـدـر وڙـيـنـ ، ڀـاـڱـي گـرـيـنـ ڪـيـن ڪـيـ .

تصوف جي ٻوليءَ ۾ جوڳيءَ جي تشريح ڪندي فرمائن ٿا:

جـلال جـوڳـي سـي چـاچـن ، جـي جـهـد ڪـري جـاچـن ،

رـتـيـان ڏيـنـهـان رـب جـي ، قـاـت تـيـن جـي تـن ،

اـنـسـدـر اـنـهـن چـو اچـرو ، مـير نه رڪـن مـن ،

سـهـ شـسـي تـسـار تـسـرـف ، چـن کي سـوڻـه سـچ جـي .

جوڳهه ۽ جيسلمهر جا راجا اڳيئي روجل جي روهي رنگ ۾

رقل هئا تنهنڪري صوفي جلال فقير سائين جا پڪا ڀرسي ۽ معتد

هئا. سندن اڪيل سندن اڃا به صوفي طئي مسجد فقير جي خاندان

وٽ موجود آهن. انهن راجائن طرفان ٺهرائي طور ڏنل باغ اڃا به

ڏنل حال ۾ جلال باغ جي نالي سان جيسلمهر رياست ۾ موجود

آهي ۽ جوڳهه رياست ۾ به جلال فقير جو آشرم آهي، فقير سائين

جن جا معتقد مريد، ڇڏو راجستان کان علاوہ پاڪستان جي ٽراڪس،
سانگهڙ ۽ نواب شاه علائقن ۾ بهشت موجود آهن ۽ پشت به پشت
انهيءَ ئي عقيدت ۽ احترام سان ساڳيءَ ئي درگاهه نسي -
موجود آهن.

موليٰ جلال فقير، ظاهري ئي حياتي ۾، تصوف جو اهوئي دو
آبدار پنهنجي فرزند مالڪ درويش مولوي محمد فقير کسي عطا
ڪيو. مولوي علي محمد فقير ٽاهر به انهيءَ ئي مٿس مان وحدت
جي مٿي جو جلالي چار نوش ڪيو ۽ صفاتي ڪندڙ لا جي ڪافي
سان ڪنهن کان ڪوري، روحاني رهبر جي قدمن تان اُترهان ڪري
تصوف جي ريتي رنگ ۾ رهي عمل ٿيا. جيئن پاڻ انهيءَ مٿس
کي هن ريت بيان ڪن:

ذبح ذرا وڃون پاڪ پالي، چاش هولا جهنم ڇڪ ڏنا،
انهن وانگ منصور منظور مولوي ڪري، لعل لهر منهن مڪ ڏنا،
اهي ڇاڻ هيشه حيات هومن، جهنم ڪات اتي هڪڙو رک ڏنا،
علي محمد مٿا عرض اهو، منظور هرو جا رحمت ملا،
پاڻ هڪ هندي شعر ۾ به اهڙو اظهار ڪيو اٿن:-

علي محمد - سنگ - رو، ميرے ذنبو رتنن امول،
کيان ڀري مين گودڙي، پاڳو پورم ڪو ڀول.

جهن جو مطلب آهي ته منهنجي - مرشد پاڪ علي محمد، هڪ
حقيقي املو، مالڪ عطا ڪيو آهي! جهن ڪري منهنجي دل حقيقي
روشنيءَ سان منور ٿي ويئي آهي. ان ۾ ڇڏو هڪ شاعر، شعر
گهان يا دوائِ بهائي جي اونڌاهي هئي غم ٿي ويئي، اڳتي هلي
مڪڙي پئي هنڌ ريت ۾ هون ٿا:-

علي محمد - سنگرو - مجھے ايسی بتائی وات،

ڪونهي ڏني هات ۾، کولي هرون هات.

يعني منهنجي مرشد هادي علي محمد، حقيقي غم جو دوسڪان

جو تالو کولي، ان جي ڪنجي منهنجي هٿ ۾ ڏيئي ڇڏي آهي.
 صوفي علي محمد فقير سائين جن، سنڌي، سرائڪي، اردو، عربي
 ۽ فارسي کان ته اڳيئي ڳڻپ ۽ سر واقف هئا. هندي ۽ سنسڪرت
 ٻولين سان چوڪي چاهه هجڻ سبب ۽ ورثي ۾ ماڻ ڪري انهيءَ
 ٻوليءَ تي مڪمل عبور حاصل ڪيو. مٿي جهڙاڻل سڀني ٻولين جا
 ديني، نلاهي، فلسفي ڪتاب، ساڻڪن سگهڙن، عارفن جي اقوالن،
 شعرن ڪلامن جا ڪتاب هر وقت سندن مطالعي هيٺ رهيا.

هاڻ سڀني شيعت، خوش اخلاقي، سادو طبعي، نرم مزاجي ۽
 هام جي ٻهر هئڻ سبب، عارفن عالمن جي مجلسن ۽ ساڻڪن سگهڙن
 جي ڪچهريون ۾ هر شءِ درخشنده ستاره وانگر نمايان نظر ايندا هئا.
 درگاهه حاجي خوش خير محمد فقير هرساڻي جا سجاده نشين عدم
 موجود عارف باالله جناب درمحمد (دوئم) ۽ جناب محمد لقير
 روشن ضمير رنوديره وارا سندن همعصر صوفي شاعر درويش ۽ ڪمال
 ولي هئا، جن سان وقت بوقت، سندن روح رهاڻ ٿيندي رهندي هئي
 ۽ هاڻ ۾ شعرن جي ڏي وٺ ۾ ٿيندي هئي. مست مثنائي جناب
 علي محمد فقير سائين جن پنهنجن همعصر درويشن جي داد ۽ وصال نام
 ۾ هئا آهن جيڪي هن ڪتاب ۾ درج ٿيل آهن.

جيئن ته هر آسماني طوطي کي هن خاصي ديهي جسي
 پجاري جون ديوارون ٽوڙي آزاد ٿيو آهي، تنهنڪري هاڻ پنهنجي
 پرواز جي تياري ڪندي، ظاهري زندگي جي آخري ڏينهن ۾ ڪلام
 چيو. ”موت پردهسي پار، پڪڙو وطن ڪن وسار.“ هن ڪلام سان
 گڏ جهڪي گيت ٺاهائون اهي اهڙي طرح هيا.

”طوطا نماشو ٿسي، وئين پهري ۾ پوهي،
 ڇڏي سڄا ساڻهه جا، هٿ ڏکي ڪيڏ، ديهي،
 ڪن وساري وٺي وٺي، وطن ڪي وٺي،
 پڪي پردهسي، وڃ اڏري علي محمد چوي.“

فڪري ڪل ناسوت سان، ڇڏي سٺو موهه، مڃاڙ،
 ڏس ڀرنگي ٻڙ، پٺا جو، روحسي ڀرورڙج راز،
 ڦاٽسو ٻئي ڦاٽسب ڪن ٻيٽا الحسي آواز،
 ڀڄ ڀڄو ڪر ڀرواز، ڀڄ ڀڄي ملي محض ڇري.

هن ڪلار ۽ ڀٽن تيار ڪيون وٺت ٻان وٽت ڦرنائون ته جنهن
 وقت اسان جو پاڪ روح پنهنجي اصلي وطن ڏانهن ڀرواز ڪري ته
 پوءِ سموري قدر کي ڪڏ ڪري آهي ڪلار ۽ ڀٽوڙا ڇڏي ڇڏي ۽
 مراڪ ويراڳ، جن وڏي ڇاوس کان پوءِ پنهنجي هن خاصڪي ڏيئي
 ڪي دفنايو وڃي! مذڪوره ٻلا ڪلار ۽ ڀٽن جي ايتار تي ڪن
 هڪ ڀر ڏانهن بعد ۽ ۴ جلد اول اڀر ڏانهن سن ۱۸۰۰ هجريءَ
 ۾ مطابق ۱۰ اپريل ۱۹۸۰ عيسويءَ ۾ تقريبن ۱۰ وڏي سنجيدگي جو
 هي انقلابي ڀڳي هن خاصڪي ڏيئي جي ڇري کي ڀڄي ڀڄي،
 اهڙي عالمگناهن ڀرواز ڪري ويو، جنهن جي ياد هر سال ۽ اردو
 ٿي تازو ڪئي ويندي آهي. سندن شعر ڪلام، ڀٽن، ڀٽوڙن، ڪلامن،
 سي حرفن، صدفن سڀيتن، غنن ڏور پوٽ تي مشتمل آهي، جيڪو
 سنڌي، سرائڪي، هادي ۽ اردو ٻولين ۾ سڃاڻيل آهي. سٺ شعر،
 معرفت جي خاصا منزلن (فنائين الوجود، فاني شمع، فناءِ ابدول،
 فناءِ الله ۽ بقاءِ الله) جي حلن جي نمايان نشاندي ڪري ٿو. سندن
 شعر هڪ اوست جي رنگ ۾ گهڻو رنگيل آهي، جيئن پاڻ هڪ هندي
 شعر ۾ فرمائن ٿا، ”سڀ گهٽ ۾ محبوب ميرا هي، ڪر گهٽ
 ڏيشت ناهين خاني.“ ٻئي هر هندي هر جاءِ تي ۽ هر هندي جي
 اندر ۾ الهي حقيقي ڀار جو دٻو آهي، ڪر ۽ اهڙو عشق ڪر ۽
 اهڙي جاءِ تي ڏسجي جهڙا چالب جي چلو ڪان خاص هيڃي!
 سرائڪي ٻوليءَ ۾ اهڙي حقيقت هن ٻولي پيش ڪن ٿا،
 ”هو صورت ڏي ڀڄ ڀار آيا، مگر جانب سڄو چنار آيا“
 پاڻ جڏهن زندگي راه جا مشڪل موڙ ڪئي، اوکون ٻاڏيون

اور انکهي ۽ اٽالگا لڪ لنگهي منزل مقصود تي مقدس قدم رکڻ
 ۽ ته حقيقي خبر جو غدار مٿن غالب ٿئي ٿو ۽ جوش و جلال
 ۽ چون ٿا:-

”مٿن صوفي هون سر مست، ميرا ڪون اڃان رستا.“
 يعني هڪ سر مست صوفي جي ئي اها عادت ۽ استغلاڻ آهي جو
 انهيءَ منزل تي پهتو آهي. ملان مروڙي چئي ڪهڙي مجال جو
 انهيءَ اٽالگي رندي راءِ جي ڪوڄ لڳائي سگهي!.

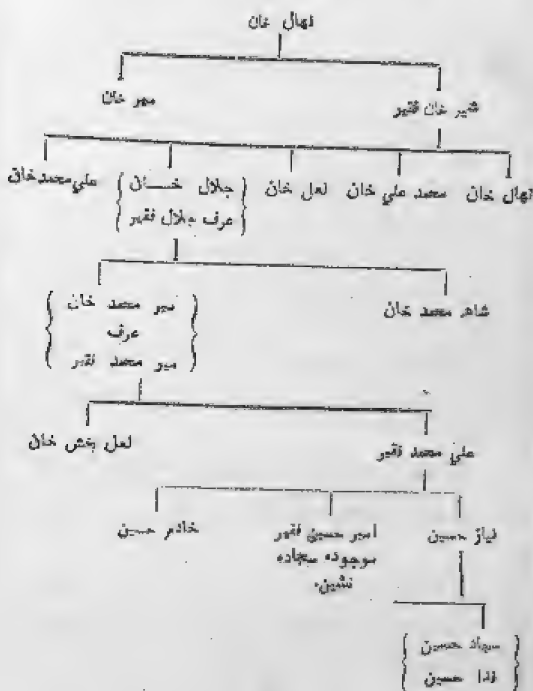
سندن شعر ۾ دابر جي دودار يا وصال جو ڪيف ۽ بيخودي،
 هجر و فراق، سوزگداز، اڪهر ۽ انتظار جي جذبي ۽ احساس جي
 بيان ڪرڻ جو ڍنگ امڙو آهي جو پڙهندڙ خواه ٻڌندڙ جي دل و
 دماغ تي هڪ وانگر چاٽجي وڃي ٿو. سندن شعر چئي پنهنجي،
 روائي، چوڙ جهڪ ۽ لفظي ٻهڪ قابل داد آهي. سندن ڪلام ۾
 مصري شاعري جي ڪلامن جهڙي جڙاوت، پنهنجي سوز و گداز آهي.
 سچل سر مست جي ڪلام جهڙي سستي بيخودي ۽ مصوري آواز
 جو ٻڌو آهي.

مطلب ته عاشق الحسي فقير علي محمد سائين جن گذريل وقت
 جي عارفن وٽن کان ڪنهن به صورت ۾ گهٽ ٿيڻ هئا. پنهنجي
 دور جا قابل تعريف، سادگي عارف، مبداءِ حيات صوفي شاعر هئا.

مرثا اڳي جي مٿا، مـرهي ٿيا نه مات،
 هوندا هي حيات، جهڙا اڳي جي جهڙا. (شاه)

الاهم صل علي محمد و آل محمد

شجره صوفي علي محمد فقير

صوفی علی محمد شکر تالپر

یا گو

سنی تی

ڪلام

سطاح - آ ته مٿا اڇ عود ملهائون ، ٻچ ڀرت جا ڀرجي واپون .

۱- ساقي ڀارج ڀرج ڀڄان ، مست ڀر رهون مست ڏيوان ،
سوز فراق جا ساز وڃايون ، ڳالهون ڏکي چون ڪڏجي ڳاهون .

۲- حسن ڪير آ ساهه سوهائي ، ڪٿي نه پوي ٿي دلبر ڪٿي ،
بره بدن ۾ ڀرڻو ڀڄيئون ، اڏيون جانب ڪر نه جدايون .

۳- هي جڳ دنيا آ خواب نشاني ، پار ماڻ جيي ڪر مهر ڀاني ،
جيءَ ۾ ٿوئي چڙهي وڃايون ، نون جو ٿاڻو ٿورڙ ڇڏايون .

۴- دلبر ڪاڻه اچي دل سان دعوت ، الفت ۾ ڪر ڪين عداوت ،
ناز تنهنجي جا نوڪر آهيون ، لب لبڻ مان محب ملهائون .

۵- ملي محمد عاشق سارڻ ، وعده ڪري وڙي بار سارڻ ،
اڃا به ڪهڙن ٿو ارڏايون ، ڏامن تي ٿا سرڙو نمايون .

ڪلام

مطلع. اڪڙيون ڪيئن آرام ڪن ، ڪه - روز ۾ - رڻنديون وڌن -
محبوب جي مهلاپ لڳي ، راتيان ڏينهان رڻنديون وڌن -

۱- دلير ويا ڏاڙو هڻيون ، اڪڙيون منهنجون روئنديون رهيون ،
سڙڪا ڀرن سڙا ڪيون ، سي قرب ۾ هڙنديون وڌن -

۲- اڪڙيون پئي لڳي وڌيون ، ارڙاهه اوتهي ۾ هون ،
درد جا دٽر ڪيون ، هاڻي ڀرت مان هڙنديون وڌن -

۳- ڪاڏي وڃن سورن سڻيون ، بلبل پئي وه چوڻ وڻيون ،
نر ۾ جبل پنڌرا پٽيون ، ڀارا ڪيون هڙنديون وڌن -

۴- پيچد قهلي محبت بهر ، ڪيائون قتل جا ڪن اهر ،
عاشق ڪهن شام وسهر ، ليڙا پائي لڙنديون وڌن -

ڪلام

مطلع۔ آھي سڌائين عاشقن مـاڌام عشق جو ،
پر ڪري ھيو چنين ، ھي ڄام عشق جو ۔

۱۔ ميمور جان مانجھي مڇي ، ويا رنگ ۾ رانول رھي ،
سوريءَ ڇڙھي پاڙن آھي ، انجام عشق جو ۔

۲۔ شمس ۽ عطار ٿسي ، سرمه ڇوڙي ٻار ٿسي ،
صوفي ميد سردار ٿسي ، هنگام عشق جو ۔

۳۔ بجر جي ٻھر ۾ ، ھڻي ٻڏي وئي ھرم ،
رانجهن ٿيو گم ھرم ۾ ، ڏسي ڪدام عشق جو ۔

۴۔ عشق جي آئسي اري ، زارئون زلجا ٻئي ڪري ،
للم لکو ڪنن ڦري ، حسر نام عشق جو ۔

۵۔ آيسا ڪشالا ڦوس تي ، ٻنڌڙا ڪري ٻرديس تي ،
ڏيان سوهو ليس تي ، وجهي ڏانء عشق جو ۔

۶۔ پتھل وطن ۽ ڏڍ وري ، سستي جبل ۾ نسي ھري ،
دردق وڏي ڪراي ھري ، آيسو ڄام عشق جو ۔

۷۔ عاشق عالم جا ڏوھيل ، قابو ڏنم ڪوئي ڪوڙيل ،
پر نوڪ نيري تي ڇڙھيل ، الھام عشق جو ۔

۸۔ علي مصدق ھدار جو ، ٻڌو آھي ھي ڌار جو ،
درسن ملي ڏيھار جو ، انھام عشق جو ۔

کلام

آه عشق حسن جو رنگ صعب ،
چیتو چاڻ الهی کی چائی ٿو ،

۱- صفات وچائی ذات ٿی ، پوءِ صورت صاف ٿی ٿو ،
عین جو نقطو کمر کمری عین اکھن ۾ اٿی ٿو .

۲- الله جميل و یحب الجمال ، طرف حسن جي ٿائی ٿو ،
نظم وجد الله جي ٿری ۾ ، پنهنجو پاڻ ۾ ٿی ٿو .

۳- اناللعنی جا هڻي هي لعرا ، پاڻ کڻائی پانهی ٿو ،
لامی لا کپاها لوه ساری جا اوڏھن یار اٿائی ٿو .

۴- بشری برقم پاڻی دلیر ، روشن خیال اٿائی ٿو ،
”علی محمد“ ۾ مظهر ۾ سوج منصوری مائی ٿو .

الله جميل و یحب الجمال - الله سٿو آھی ۽ سوتھن کی پسند
کری ٿو .

کلام

مطلع- اي رفيقا حال منهنجو ڪو دلير ڪي ڏسي ،
ڪو نه ٿو سائي - ڇهي ، ڪا به ڀرور ٿو پسي .

۱- روح ڪي رنهور ڪو آ ، درد فرقت جي ڦٽي ،
بي قرار ڪي آ بدن ۾ ، دلربا ويو دل ڪسي .

۲- رهي سچ ڏڍا لنگهن ٿا ، دم ڏکيا دنيا اندر ،
حال ٿيا ڪندي صراسر ، وره ٿو سر ڦٽي وهي .

۳- نيس بهراڳي بيوطنن ، قست ڪئي آندو هتي ،
ٿو ڦران در در ديوالو ، خلق سارعي ٿي هسي .

۴- رها ڦرين ڪي رلائي ، جن ڪو جان ڇڏا ،
راز چا رستا ڪلن ، دهن مڙئي موڙ ڏسي .

۵- بي وفا دنيا اندر ، دل وڃي مڙين ۾ اهي ،
ڪا به ڪو ڏانهن دل جي ، من ڪا دلير وٽ رهي .

ڪلام

- ۱۔ طالع۔ ڀلي آيسا سچڻ سهڻا ، مصر جا مام ڪڪڙائي ،
ويا دڪ دور ٿي دل جا ، ٿسي صورت سڄائي ۔
- ۲۔ هلال۔ عهد ڪيان زياده ، هٿا من منتظر جن جا ،
ٿوا اظهار سـتارن ۾ ، ٻمڻلـ مسا ذوـشاني ۔
- ۳۔ هتي ڀردو ويو ظامت جو ، شمع روشن نظر آڻي ،
مڙيا مھڻل ۾ ۲۔ روانا ، پسي نفوسر نوراني ۔
- ۴۔ ٿوڙا اڃ ناز يوع توکس ، ٿيا سوسن منيل سرها ،
بھاري ٿسي ڀونڌرن ۾ ، ڪري جلوه آڏا جاني ۔
- ۵۔ ٿيا خوش باغ ۾ بلبل ، وڃائڻ چنڪ ٿا چيها ،
ڪرڪارن ڪوئل ۽ ٿڌريون ، اڀر ڪئي آھ احساني ۔
- ۶۔ مبارڪ جو هلو هرڪو ، هلي مرچا وصال وائي ،
”هلي محمد“ اڳڻ ٿوا ، ڀرين سون لعل لائڻي ۔

هلال ”چند (پهرين تاريخ جو) اظهار“ ظاهر، ظاهر، ڏيکاري ”وڏي
شان وارو، عظمت“ اونداهي، ٿڌو ”نور جي لات.

ڪلام

مطلع

تو کي ملڪ حسن جو مهر چوان ،
رخ راکه تنهنجي مان تڏهر چوان .

۱- ولعل وسهر وار تنهن جسا ، جنگدار جلالي جتسار تنهنجا ،
ڪي ٿا لود ڪرڻ جي ڪار تنهنجا ، اهي زلف ڪنڊ يا زنجير چوان .

۲- تنهن جا لمن مبارڪ ناز ڀريا ، ڏسي عاشق ٿرا ڪهي دور ڀريا ،
ڪڪا ڀرپ تنهنجي وري ڪين وريا ، لکين شام گدا ڪي امير چوان .

۳- جلوه جوت حسن جمال ملا ، تنهنجا ڀوتڙ پرون غد خال ملا ،
دردان دهن ڪنسب لعل ملا ، آمو عين عجب لڪير چوان .

۴- تنهنجو خون ڪري ٿو ٻار ڪاڻ ، ٻي ته ٿور عجائب آهي ٿاڻ ،
موتني مهر ڪيو ٿي محب ملڻ ، ڏاڍي دابر دل ڏکير چوان .

۵- تنهنجي ٿاڻ حسن جي ڪڙي ڌري ، ڪرا ملڪ سامع جن ديو ڀري ،
تنهنجي محبت ۾ دٻا ڪئي سور سري ، ڦيردار ڦيرائي ڦير چوان .

۶- علي مصد دابر سان هجن ، اهي وسندڙ شال وٽان هجن ،
آباد ڀورل تنهنجا پاڻ هجن ، تروان شامل شير شير چوان .

دردان " موتني " آمو " هرڻ .

ڪلام

۹

مطالع
تنهن جي شام حسن جي شور ملڻ
منهن جي داڙهي لٽي زور ٿوڻ زور ملڻ.

تنهن جي شام حسن جي شور ملڻ

۱. رخ پاڪ تنهن جو مهنابي آ، جاره جوت عدن در آبي آ،

تنهنجو بدن بهار ڪلاسي آ، تنهنجي سرڪن ماروا ڪوئي سرور ملڻ.

تنهنجي شام حسن جي شور ملڻ

۲. تنهنجا راز جوان يا سار جوان، تنهن جن اکڙين ۾ اسرار جوان،

تنهنجا ڪرڙ ڏسان ٿو ناز نوان، بي ته نصيب لائق ٿو ڪور ملڻ.

تنهنجي شام حسن جي شور ملڻ

۳. تنهنجي حسن ڪيو حيران مونکي، هي ڳالھ وڻي ٿي ڪانه سونکي،

تنهنجي موهيو سڀني ٻان مونکي، سڄو وار صديق توتان ڳهڙو ملڻ.

تنهنجي شام حسن جي شور ملڻ

۴. ڪنهنجي فداي جو ڪرد هيو، ديدن دام وڌا تنهنجي دست ٿيس،

ڏهي صورت تنهنجي سبت ٿيس، جيئن عاشق ڇنڊ تي وڪوڙ ملڻ.

تنهنجي شام حسن جي شور ملڻ

۵. رک ياري "علي محمد" اڻ سڃي، رڻدي راتيان ڏينھان ٻيون

اڪڙيون سڃي،

تنهنجي شام حسن جي شور ملڻ

پنهنجي ڪهاڻ منهنجي اڳڻ اچي، توڙي ڪرڻي اندر جي آ اور ملڻ.

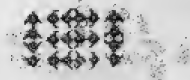
تنهنجي شام حسن جي شور ملڻ

ڪلام

ٽنهن جي لعل لبڻ لڪ مڃر لٽيا،
 وجهي دام زلف ڪيئي گهٽيا.

۱. سلطان سولي سوڌن ڇاڙهيا تو، ٻنهن جا واعدن تن سان ٻاڙيا تو،
 ڪيئي سوز فراق ۾ ماڙيا تو، اروان شمع کان ڪين هٽيا.
۲. ڏاڍا شمع، عطار تي ٻار پٽيا، صناعن وڌا ڳول جوڙي ڇڏيا،
 ايڏا ڪيس قتل توکي ٻار وڌيا، ڪيئي ٻهڳڻ ٽنهنجي ٻول پٽيا.
۳. ڪهڙا عاشقن عيش آرام ڪيا، چوڪي مست حسن جي تاب ٿيا،
 مڙيا ڪين ڪڏهن منصور مڙيا، ٻوري پٽن پٽن آهر ڇڏيا.
۴. ٿا هن عاشق اڏا عيدن جا، "علي محمد" گهافل دردن جا،
 ڪهڙا ڪنن دٻر شهيدن جا، ڪري ڪاڪل قيدي ڪونه ڪڍا.

کلام

۱. طالع تهنجي تون ڪهڙي نروار، سريون ڏڙ ڏاڙ ڪيا.

۲. محبت جي ميدان ۾ عاشق ڪهڙا ڪلنگي ڪيا.

۳. سڀني ڪهڙا ڪيا.

۴. شيخ صفيان تي رشڪ آيا، ڇو ڪر ڪر جا بار.

۵. چئن چئن ڪيا.

۶. هر جي خاطر رانجهون مائين، ڇو ڪر ڪر جا بار.

۷. عشق آزار ڪيا.

۸. ڏهڪريا سر ڪرڻ وهائي، ڇو ڪر ڪر جا بار.

۹. درد واري ڪيا.

۱۰. هلي محمد انهن اکرين جو، ڇو ڪر ڪر جا بار.

۱۱. اهر انوار ڪيا.

کلام

مطلع

تہنجا یاد ہون ٹا ہور مٹا ،
تہنہی سنگت ڈلا تم ہور مٹا ،

۱- رہن چو ٹو سچن ، چا کسان ٹو آن عفا ،
مل مٹا مٹا کز وعدی وفا ،
ایو عامر لین تی یار مٹا ،
ایڈا کس کس کزین تو گلور مٹا ،

۲- تہنچون کالہیون ولان گن گائندو ،
روٹی مرادون کری لہلائندو ،
توریہ کیر مونکی ہور ہرجائندو ،
ڈہی ڈکوا گزارو ٹا ڈور مٹا ،

۳- راتل روح تو مان چن ترے نہ ہری ،
ہیہ آئین ہر ٹی روز گری ،
لہی حال مٹھو ڈس قیاسی گری ،
ہری چاکن کئی آ ہور مٹا ،

۴- مل مٹا مٹا مان تالی خدا ،
مٹکندی مال ٹیا جہانب جدا ،
اک اموا رہا مان ، مون کمن ہڈا ،
کڑی معاف کبو قصور مٹا ،

کلام

مطلع بتن تی پتهوار، کن وژمچا وحدت واهون .

۱- دت داذاتا آئن ديهي، ودهون کن ولاهچا ديهي .

لر لمل و نهار، خوش تين کاج کاهين جا کايون .

۲- ستي سارنگ بوک نالالا، يکا هيرون آئن ابالا .

يکس پتهوار، سرها ساک رتقن دئي رايون .

۳- واهانپ وطن چون ونيون، ساوا تونک تپا سپ تليون .

بولدن لاکي نه بهار، خيرون وات آني جون آيون .

۴- علي محمد آني خوشحالي، واري واکي وطن تي والي .

دحسان دن و دتاز، دور تين سپ چول چلایون .

کلام

مطلع۔ پہلی مکان ٹیس مان پیراگن پرن ہر

کھارن صحن آبو گھایل کی گھرن ہ۔

۱۔ جانب لائی وین جھوری، مہیہ کھل جھنڈی = مین توری،
چپر چنڈی وین چاکون چوری، ویرہ = مہیہ ورن م

کمان تیر کی کین ہائی، چھنگن ۽ چھون ۽

١- ڏي دڪي ۽ کي دل جو دارون پهل ۲- ڏي ۳- هارون ۴-
 لهه جهن مگهو ۵- هارون ۶- نڪي ۷- چون ۸- نرون ۹-

۱۸۱۸

کلام

جتن جا جیل ۾ پھان پتل ڏيڻا ،

مطلع ✓

ڏسڻ ڪيا ڏکي ۾ جي اندر ۾ آکيرا .

۱- جتن ڪٿي جهڙي ، ڀور ڪل نه ڪاڻي ،

جو ڪاڻي ٿي ڄاڻي ، فراقن ڏئي ڦيرا .

۲- مٿي ڪي ويا ماري ، هو ڪرڻا فطاري ،

اولين لڳي اوساري ، جلد ۾ چيو چيرا .

۳- ڏنڊور جا ڀالا ، وڻن ۾ ٺاڻا ،

پاڻ ۾ اڄ ڀالا ، ساڻس لڳي ميرا .

۴- سڄي اُن ۾ ڄاڻي ، ڪوڙ ۾ ٺنڊ ٺاڳي ،

وطن تي ويراڳي ، ساڻي ويسا سوڀرا .

۵- ”مٿي محمد“ آڙيائي ، سڄي ٺنڊو سڄيائي ،

ننگي ٺنگي ڄاڻي ، ڪنڊو ڀوڙو ڀيرا .

ڪلام

مطالع ۾ چڄل تن ڏي جنن جي ،

واڻي آهي مونکي واٽ وو .

۱- ڪڇي ڪلام ڪهي ويا ، ويهي قرب جو ڪٽ وو .

۲- سورن جي ڏيئي سام ڪئي ، چڄ ويا - وڃات وو .

۳- پرزا ڪنديس پاڻ ڪئي ، گهوٽ ڪاهون گهات وو .

۴- هلندي هوت پنهل ڏي ، رڻ ۾ ٻڙم رات وو .

۵- ولندڙ جي ته وڻ ۾ ۽ ٻرڻ لائي ٻرڻات وو .

۶- وڏوڙي لهنديس ور ڪئي ، ڏاتسڙ ڏيندم ڏات وو .

۷- ”علي محمد“ آيا ٻرين ، ٻرڻ ٿئي ٻرڻات وو .

کلام

- مطلع۔
 جھل جتن سان ، ویو آ روح رلی ،
 ویو آ روح رلی ، چائی پاک علی ۔
- ۱۔
 دیہان کمن وساری ، کھارائو ٹو کھاری ،
 ہارن ویا مون ہاری ، ویٹرو جی جلی ۔
- ۲۔
 پتر آن ری پوری ، آیر تند ندوری ،
 وڑھی رات ہوری ، وانگا ویا تہ چلی ۔
- ۳۔
 ساتی ویا حویزا ، وٹھڑیان وندو ویرا ،
 کٹی پنہل پیرا ، ہارھی وجان ٹی ملی ۔
- ۴۔
 علی مصد آریائی ، اوی حید ٹہندم سائی ،
 نھندو ہی نال نمائی ، کھندو پورل سپ پائی ۔

کلام

- مطلع - جوڙهي اڄ موج مستي ۾ جي ، اونهي منجهه ار آيا هي ،
 ٽڪي ڪنهن لهر نولوڙهي ، حسن جي ڀاب تايا سي .
- ۱ - اويان بحر ڀڄوئي ، خورشيد را آدي خولي ،
 گريبان کير ڪردوني ، ڪهڙا اتي ڪهڙو گمانا سي .
- ۲ - ڇڪي چوليءَ لڏو چرو ، آيا سي وڻر نجي وڻر ،
 ڏٺو محروم ڪرڻ ڪرڻ ، اناجني ڪيت ڪپاڻا سي .
- ۳ - وڃو ڏٺون ٿو ويسارو ، منوسي نينهن جو نعرو ،
 سڀي ر سڀر لڏو سارو ، جنهن ۾ عشق ڀايا سي .
- ۴ - محلي محمد گوهر غازي ، ڪهڙن ٿا ڀرم جي هازي ،
 تاهي ڇت جاءِ ملان ڦاٽي ، اتي وڃي لهر ڀايا سي .

ڪلام

۱۔ چڏيا لاهوتين لاهي ، سامه ھري جا سانگا ،

پورب ۾ ويا ٻڌهي ، نات پنهنجي سان نانگا .

۲۔ حورن سان ٽن سھڙا ، ڏور ڇڏيائون ڏيھڙا ،

ڪوڏ ڪندا ڪن ڪھڙا ، ڀرم ڀاري ڪيا ٻانگھا .

۳۔ توڪل جا ٻڌي تھرا ، سلاڪ ڪيائون سڀ سرھا ،

وھ وا ڪسني ڪر ھا ، تار تھري ويا نانگھا .

۴۔ ھاڪ ھنر جي ھوڙي ، جھوري وڌا ٺھي جھوري ،

گھوٽ مٿان ٺھر گھوڙي ، لھل لنگھي ويا لانگھا .

۵۔ تار لڳن ڪھا تن ۾ ، معيون چڙهي من ۾ ،

رھن پراڳي ٻن ۾ ، لنگ ھڻي اھي لانگا .

۶۔ ھلي ھلڪا اھي اريٻلا ، موٽي ڪندا اھي موٽلا ،

ٿا ھن ٿي ٿارٻلا ، ڪالھ ڪھي آما ڪانگا .

کلام

- مطلع- حسن و جابر آ هوش ، تلذذ اچي هت ورم وسایر .
- ۱- مغي ميوس ملڪ انهيءَ تي ، رات ڏينھان روهوش ،
- ۲- تجلي تابه حسن جي تابو ، جلاڳسي ڀڙم جوش .
- ۳- ٻائي ٻان کي ، سولي چاڙهي ، ڪم نون ٻالو نوش .
- ۴- ٻهري رنگ ٻرنگي جام ، آهيان خلعت ۾ خاموش .
- ۵- ڇڏي آيس ساءِ سکن جو ، هت درد ڪئي دل دوش .
- ۶- محلي مسجد صورت بهتي ، هڪيو محبت ۾ مدهوش .

ڪلام

مطلع۔ دابر تو کان ڌار منهنجا يار وو۔

ڏاڍا لنگهن ٿا ڏينهن ڏکڻ ۾۔

۱۔ دردن درد دکسائيا، پرڻ ڪيو آ بهار۔ منهن جا يار وو۔

۲۔ سڌري لهي وڃ سورجي، واک وصال جي وار۔ منهن جا يار وو۔

۳۔ ڪهڙيون سهڻل سڪين، ڪهڙي واري ڪار۔ منهن جا يار وو۔

۴۔ راتيان ڏينهان آهي روح ۾، روئڻ زارو زار۔ منهن جا يار وو۔

۵۔ مندون آيون ماڻ جون، موٽڻ ٿون منهار۔ منهن جا يار وو۔

۶۔ علي محمد سان روز ازل جا، پاڙج قول قرار۔ منهن جا يار وو۔

ڪلام

مطلع! ڏيڻ سان ديوان، ڪيو آ يار اسان ڪي.

۱. هر صورت ۾ پاڻ ڇڏائي، حوت ۾ حيران،

ڪيو آ يار اسان ڪي.

۲. هولي اندر ڏس ڪو ٿو هولي، محبت ۾ مستان،

ڪيو آ يار اسان ڪي.

۳. بهرنگ، پرتو، بشري، پاڻي، نيشن سان نيشان،

ڪيو آ يار اسان ڪي.

۴. جالو حسن جي جوش جڳائي، پنڪ جان پروان،

ڪيو آ يار اسان ڪي.

۵. علي محمد، حيدر هادي، نامو مڙهان بستان،

ڪيو آ يار اسان ڪي.

کلام

مطلع- درد وارا دلربا ، همچون دَهنی ماری نه چَند ،
رخ مَی واسونک وروها ، ور دَهنی واری نه چَند .

۱- راز وارن کسان روا ناهي ، منهن نکالڻ ڀر مڙو ،
بي بها بلبن نسي ڀر-رقم ، ڍول تون ڍاري نه چَند .

۲- رنگ روپ تنهنجي ڀوپ ڪڍي ، منهنون مثل مستان ڪوا ،
خون تنن جا خوارو ، حملا ڪري هاري نه چَند .

۳- هڪ جام چانپ ڏي ڀري ، آسمان جهان اونڌو نه ڪر ،
اڙلي اجهان اڀران مان ، عاشق اڏاري نه چَند .

۴- حوران تنهن جي حسن ڪيا ، شمس و قمر تارا ڪٽيون ،
زلزلو ڏيئي زمين ڪسي ، گهوٽ ٻيپ گهاري نه چَند .

۵- محبوب علي محمد ملا ، دم ڍول ڪاڻ ٿا ٿين ڍلا ،
نوڪر آهيون تنهن جا نلا ، وعدا وساري نه چَند .

منجهون- اشارا- پلبن- اکين- ڀوپ- بادشاه- نلا- نجا-

کلام

مطلع۔ دلیر باآسی دام دلیق کی، موشل کون بکام۔

۱۔ دؤر کراہ پنہنجی مصحف منون جو، لالی کون اکام۔

۲۔ دنیا عقبی و تہنجی منونجی، خبی کالہ، عکا۔

۳۔ کوم ابرو آہی ککیم منون جو، ہا سپ فرض ڈکا۔

۴۔ شمس و لہر سپ تارا کتون، کیا تہنجی جہام جہکا۔

۵۔ عالی معصہ آہی تہنجی در جو، تازی کین نکام۔

عقبی۔ آخرت۔ ڈکا۔ اہکار۔ جہام۔ جہت۔ جہیز۔

جہکا۔ گھٹ۔

کلام

مطالع. ذي منيهو دار کي، قاصد وحي سڏکي مڏي.
حال هئا ڪيا هجر، ايندين ڪڏهن منهنجي تڏي.

۱- جانب پياري جام وٺين، ڏيئي روز جو سر سام وٺين،
مون تو منڏي رکي مام وٺين، کولي ملا هم ۾ گڏي.

۲- ويٺين وحي منهنجو مڏي، دلڙي فقيرن جي ڦٽي،
هيءَ توريءَ ڏکڻا ڏيندڙا ڪئي، پوري وٺين ڇا ڪان ڇڏي.

۳- جيڪي تهنجن دشمن پڙهون، تن مان له وجهه ايڏيون وٺون،
منهنجي روح جون نوسان وٺون، ايڏا سڄڻ صديان نس مڏي.

۴- ايندا "علي محمد" اڳڻ، ٻرين ٻرت مان ٻرا ٻري،
گڏ جي گڏاڻا ڏيندڙا، ٻڪڙا ٻڪڻ سامهان اڏي.

ڪلام

مطلع

ڏاڍو تابو حسن جي تاب مونکي ،
تنهنجي ڀر ۾ پڙهايا باب مونکي .

۱- اما صورت ساڳي سڄاڻي آ ،
جنهن جي حورن ۾ حيراني آ ،
ڀرين پاڪ تنهنجي پيشاني آ ،
تنهنجو منهن ڏسڻ آ ثواب مونکي .

۲- موهي مست ڪهو تنهنجي مقابلي ۾ ،
هر ڏوڏو ڏسڻ لب لعل ڏسي .
پهڻي لڙاڪ تنهنجي ۾ دلڙي ڏسي ،
وسا ڪاڻڻ خوشيون ۾ خواب مونکي .

۳- تنهن جي دلدل ڀورل آ شهيد ڪهو ،
منهنجو عوش ۽ قل ڪجهه ڪو نه رهيو .
ماري عاشق ڪي ٿا عيد ڪهو ،
ڪهي قرب تنهنجي ڪهو ڪباب مونکي .

۴- اهو "علي محمد" جو عرض اٿي ،
پنهل ڦيرو ڪرڻ موندِي عرض اٿي ،
مونکي ماريو جدائيءَ جي مرض اٿي ،
وهي روز اکين مان آب مونکي .

کلام

مطلع: دُلمِ دنیا سَچي جاپي، مليو اهڙو تہ گھاپل ڪو،

مگر هن ملڪ ساري ۾، ٺاهي مون جيئن سگھاپل ڪو.

۱- ملي محبوب ٻنهن جي سان، ملي هر هڪ ٻيو عاشق،

ڪڏهن ٿيندو تہ مون وانگر، اهڙي ڏک ۾ ڏکاپل ڪو.

۲- انهيءَ ڦاهي ۾ الڌر ڦاٿل، لکهن ڦٽيل وتن ڦرندا،

ٺاهي مڪين مون جهڙو، مٿي سوري سٽاپل ڪو.

۳- برهم جي بند ۾ باندي، ڪڙيل قابو ڏلم ڪٽي،

تہ هوندو ڪو مثل مون جان، اري منجهه عشق آيل ڪو.

۴- آهن آڇ تائين هوشاڻن سان، مهربانيون ملات جيرون،

شرارت هن ههر جي ۾، ٺاهي مون جيئن تهايل ڪو.

۵- ملي مصد عجبين جڙا، سامان هي حور ٻئي ڪنهن سان،

ملي ٿو ڪو تہ ڪو اهڙي، محبت ۾ مسايل ڪو.

ڪلام

مطالعہ ٿيس ٻين جي ست منجهائي ، شام حسن عهراز

موسى طور تي نور ٿيس لئي ، ڪيا اٿي ڇا آواز

۱- محبت ۾ محدود نجي اکيان ، آڙيون ڪيون ٿي انداز

يوسف ڪيان زليخا ماندي ، تنهن سڪاويس نواز

۲- خندان ٿو منجهه صورت سوکھو ، ٿي ٿو ٻئي دراز

۳- حوريءَ تي منصور کي چاڙھيو ، رڻو رنديءَ جي وراز

۴- مائل دنگ ۾ جان جلائي ، ڏمي زيبا النساءِ جا ناز

۵- مٺي ڪندڙ مڪن موش تي عاشق ، ويهه پيرين پرواز

کلام

مطام روئندي لنکهن نا ڏينهن ڏکن پر ، وائل تو لئي راتون .

۱- سوڍل هئي وئين سامه منهنجي پر ، ڦرين جون ڪاتون .

۲- آهتيون اڪيل مون ٿيون ، جهڪي ڦرين تو ڦاتون .

۳- گجهه اٿسدر جون ڳالهائون ، چئن تون چاتون .

۴- "طرحه" هئي پڙهائون ، لا سڌيون لائون .

کلام

مطلع- سائين در صدد وٽون دلدار ٻيري
اکڙيون روز روٽن ڳالهيون باد ڪري.

۱- لو گهي روز- ازل کان هو عشق حقي ،
لکي مرض انهيءَ رکي ڪا نه قصي ،
ڏهي ٻيڻ نهن جي وٽ حڪم ڏکي ،
اندر آتش جو ٻو آڙام ٻري .

۲- آئين سانڪ ڪرڻ ، پرديسي لکي ،
ڪجهي ريز واري بنا مام رکي ،
ماڻهي سوچ منصوري سردار سهي ،
هڪون حيدر جي يعني جام ٻري .

۳- پنهنجا وڏا ڪمن واريئا تسو ،
هر فوج ڦر سان واريئا تسو ،
ڏاڍا ٻيرلڪي وٽڪ ڏيکاريا تسو ،
ڪيئي پتڙا پشاور ذوق ڌري .

۴۔ ڀڄي وطن ڀرين ڀرديس وڃان ،
 زاريون زرد ڪيم ۽ ڪا منت مڃن ،
 هر ٽالپرن ميان ڀرو ڀڃڻ ،
 دلڙي گهٽين ۾ ئي روز ڪري .

۵۔ تنهن جي صورت ڏٺي ڏوٽا مال ٿيا ،
 مڙها حيرت ۾ منهن جا حال ٿيا ،
 لهي لڙڪ اڪين ميان لال ٿيا ،
 وري ڪڏهن وصال جو واڻ وري .

۶۔ وڏين جهادا لاول اڙوڻ رات پوان ،
 ٿيو ملڪ پتا ٿي روح روان ،
 سانڍيم دور نهن ڇا سڀ سامهون ،
 لکيو قلم قضا جو ڪين ٿري .

۷۔ دلڙي روز مڃڻ توکي ماري ٿي ،
 "ملي صدم" ڪين واري ٿي ،
 نهن جي محب جدائي ماري ٿي ،
 ۽ ٿي رامت ٿوريءَ سامه سري .

هي ڪلام ههڙا هادي درمحد فقير صاحبانيءَ جي ابدي
 حياتيءَ مائڻ وقت ڇڏو ويو .

ڪلام

مطلع. ساڳين ڪنڊن آ پٺڻا ملڻا.

وڙي واڳي وطن تي ڦار ملڻا.

۱- جدا جالسي سگهان هٿ ڪن گهڙي.

وڊو آ سورن ۾ سڀا سام سڙي.

اڪڙيون روز روڻن تنهن جيا ٻول پڙهي.

تنهن جي ڦرڻم تن ۾ آ تار ملڻا.

۲- تو مان روز- ازل ڪان ڀار اٿم.

تنهن جي ڀرڻ ڪيو پيچار اٿم.

تنهن جي دشمن تي ڏاڍي ڦار اٿم.

تسوق آن حيدر چيو حيدر ملڻا.

۳- اهڙي ڪا نه ڏٺم ڪنهن جي نور ڪلڻ.

هر محفل ۾ خوش خوب ڪلڻ.

مٺي محبت مان وڙي مرڪي ملڻ.

ڪل ڪوهر عجب گفتار ملڻا.

۴. تو کي قلندر لعل جو سهارو آ ،

تنهن جو سرشيد وڳڻ وارو آ ،

جنهن جو لون ڪنڊن ۾ نڪرو آ ،

ڪري هلڪ ۾ طالب پار مٿا ،

۵. "علي محمد" دل کي پورو پيا ،

ڪاڏي عيش خوشيون آرام ويا ،

تنهن جي رڪ ۾ سڀا سال ٿيا ،

اهي دلير ڏي ديدار مٿا .

هي ڪلام فقير غمدل سائون رتودهره واري جي لاءِ ۱۹۱۰ ۾ ڏنو

جنهن لاءِ عاشق السهي صوفي علي محمد فقير سائين جن لاهن

جن پاڪ هٿن مبارڪن سان لکيو آهي. هي ڪلام فقير غمدل

سائون جي يادگيري لاءِ ۱۹۱۰ ۾ ڏنو آهي دعا ڪندا.

کلام

مطلع. سائل سمع لے وو یار، وڈ جان صحن چور م .

۱۔ پکوا وان پریت سان مہالہ، اونڈا آئی اڈ وو یار .

۲۔ ولہن واور تون ڈیہن ڈاٹر، آئی اپائی وڈ وو یار .

۳۔ میخون مہیک وارہون پلا، جڑون منچہر ہڈ ہڈوہار .

۴۔ "طی مہد" دلیر دل جا، گہارج گوڈی کڈ وو یار .

کلام

مطلع. سانگ ڪري سانگيڙا، مارو ويا ماڳ مٽي،
وڌايم ماڳ مٽي، ٻڪروا پنهنوار مٽي.

۱- ٻاجھ، ڏوهون تن ٻولهون، لاکڻن چوون لولهون،
جنم گذاريم هن سمن، ڪيڏن حسن جون مولهون،
ڪوٽ ڪلهون مون ڪولهون، ڏيڻي ويا لـراق ڏيڻي.

۲- ڪنهن دس دور ويا هئي، ڪنوڻن ٻاس ڪئي،
وهي تـم ساري ويلم، ويڙن ملڪ وٺي،
ڪري تـم ڌار ڏي، وڌي آهان سوز مٽي.

۳- سوھ اٿم اهي سـر-ا، ڪاڇ ڪنڊون ٻن ڪرما،
پنهن جي پکن ه هچي، پيئندس پھالا ٻن سان،
مٿان تـم ڌنارن ڌر سان، ڦادر ڦهد ڪـڏي.

۴- هلي محمد اهي آهون، درد وٺدي جون دانهون،
مٿي شل اڀرندم سڄي، اولهه-وا ايڏانهن-ون،
روز ڏسان ٿي راهون، جهانگسي نهنا جهڙي.

کلام

بطلع سور اتم هک سانگین جو کالهم اها ٿي کاري ،

مرض وڌي دلي ماري

۱۔ سولهن وچاهم هک ٻي ساري ،

جهانگين کان ججهونگاري .

۲۔ کلات هوراگون کاج نه کائيندس ،

وطن ويهان ڪمن وساري .

۳۔ روح روئي ٿو راتيان ذننهان ،

تازن جان ٿي ٿياري .

۴۔ گهائي چول چڙائي جو ،

پڙيون ويندي ماري .

۵۔ ليد هڪڙيون ڪوٺن جون ،

شل ڏاڻر ڪنهن نه ڏيکاري .

۶۔ علي محمد ايمان الهي جو ،

روز منجون هڪ ماري .

ڪلام

مطلع. سهڻي ساهڙ ساڻ، ٻول ٻڌا ها تار ترڻ جا.

۱. عشق جڏهن ڏٺس ڏيکاري، سرت سڀهن جي ويڙس ساري،
پساڙ نين قول قرار، موتو قبل ٻار مرڻ جا.

۲. سرڪ پيارهڻ ساهڙ سڪ جي، روح چولن ۾ ويڙس چڪجي،
دلبر جي ڏندار، ڳارا دل ۾ ٽوڙن ڳرڻ جا.

۳. درد ڏکاڻي دل ۾ ڏونهان، سور سڄڻ جا ٺٺڙس سونهان،
ڪنن جا ڪڙڪار، ڍاڳن وارا ڪس وڙڻ جا.

۴. مٿي سجدو خط سڄائي، ساهڙ سوز ۾ ٺٺڙس ساڻي،
مهر ڪهه سن سهار، قدم پري قرب ڪرڻ جا.

موتو قبل انت موتو۔ مرڻ کان اڳي مرڻ.

کلام

مطلع. سرج اذک تي کمن سهان مان ، نديون تيل نه کني ،
نديون تيل نه کمن ، رالي کان رتن .

۱- دکن ديل دکاهو سرتيون ، کني اوري ارجاگن .

۲- نول لکالا کمن وگن تا ، دور پالهيان تسي دن .

۳- سنگتي ليووا سور سهان مان ، سکن دلي تيا سن .

۴- گل قل باغ کومالون کاهون ، آهن پولا پر لني سن .

۵- روز فراق نجي نجر آهن کي ، جز لکي آهي جي .

۶- دران دود دکايا دل ، د—ڙکي باهر بدن .

۷- "علي محمد" عشتي انهي جا ، لا کمن اجهن .

ڪلام

مطالع - غم درد حودا عشق جو ، سڄڪ سڀ تون سام ۾ ،

مرد ٿي منصور جان ، زندن واريءَ رام ۾ .

۱- ڪٽهه اڃا ڪات ٿي ، ڪاهج قتل گاه ۾ ،

ٿي متارو ڏي مٿو ، بره واري بهام ۾ .

۲- سانگو نه رگ سام جو ، سڄ سر سرواه ۾ ،

حر ٿي حسين جو ، سردار جي سپاه ۾ .

۳- توحيد جو فرور ٻڌي ، ڏٺي ڇڏ درياه ۾ ،

چرو ڏهن ٿان ٿي ڀريو پاه ۾ ، ڏان جي چاه ۾ .

۴- نينهن جو نورو هڻي ، ٿاهيا لنگهو ٿي ٿانه ۾ ،

مو تو قبل وڃ مري ، محبوب بنور بهام ۾ .

۵- "علي مصد" آسرو ، شافي شاهه شاه ۾ ،

ونجن افسر به ويجهڙو ٻڙين ۾ بهام ۾ .

کلام

۱. المع. کلامه کمون اهی کانگل مونسان ،
 بارچن جسون بهارون ،

۲. کانگ دنمون اهی وصل واذا یوق ،
 دل لی باغ فی بهارون ،

۳. روز هتافم جن لشی هولمون ،
 قریون اهی سپ قارون ،

۴. سهر گلیون سپ نازم مرها ،
 آوا موزی محب بهارون ،

۵. هلی مصدح^{۱۰} اچ ورین آوا ،
 سچن لقیون تم بهارون ،

کلام

- مطلع۔ کر کا هست هل هوت ڏي ،
 ۱۔ بر سام چا مالگا پئي ،
 ۱۔ ٻڌ ڪيچ ڏي ڪاهي ڪهر ،
 ۱۔ ڪڪر سوز جو ڪن تون ڪن ،
 ۱۔ ايندا ادين لاهي ڏسڻ ،
 ۱۔ پندڙا جبل جا هل پئي ،
 ۲۔ چڻڻ پنهور جا پاڻ تون ،
 ۲۔ ڪن سوز سنگتي ساڻ تون ،
 ۲۔ هلي سوجون حسن جون ماڻ تون ،
 ۲۔ ڏس عشق جو جهوڻو جهڻي ،
 ۳۔ اڳ موت کان مرڻو اٿي ،
 ۳۔ جستن يار چئي ڪرڻو اٿي ،
 ۳۔ ڏڙ ڌار سر ڌرڻو اٿي ،
 ۳۔ ڏي قرب ڪنڌڙو ڪڍي ،
 ۴۔ رک خيال علي محمد ڪو ،
 ۴۔ ڪر دور دئي ڪي ڏي ڌڪو ،
 ۴۔ چڻڻ مسئلو ڦاڙي ڦڪو ،
 ۴۔ پنهنجو دنيا ڏهون ويڇ مٽي ،

ڪالم

- مطلع ڪري ويا مانگ حق، سامي سوداگر،
 ڪهاربان ذهنن ڏکيا، آديسين لئي اهر.
- ۱- جوگسي جوءِ چڙهي، ڪوندر منجهم ڪسڙي،
 ويڙا لعل لڏي، جال وهان تي جر.
- ۲- چڙهي ويا ماڳ مڙهيون، هتي ڪهاري ڪهوت ڪهڙيون،
 جن سان جيءُ جڙيون، سي ٿاريا اهر ٿهر.
- ۳- جن سان روح رهاڻ، پيلا ڪري ويا پاڻ،
 هتي، هتي تن جي ڪاڻ، ڪوڪرن ڪيان تي ڪهر.
- ۴- ٻاول ٻون ٿا ٻور، ساهون جسيءَ ٻور،
 ڏسڙا جن جا ڏور، پسان ڪهڙي سي ٻر.
- ۵- "ملي صدف" ٿهر، دلڙي نه ڪر دلگير،
 ايندو مڏيني جو مير، لهندو ڪوهيارل ڪر.

ڪلام

مطلع ڪونهي حال ڀاڱي ڪنهن سان حور سليمان ،
مڪا چونڌي سڄڻ مات ڀري .

۱- ڏاڏا دل ۾ درد جا دود ڏکن ،
ڀانيان ساعت هڪڙي ڪنهن سڪن ،
مضبوط ڀڏا اچي ڏاڪا ڏکن ،
سانڍيم ساهه اندر سوغات ڪري .

۲- چڏهن ٻيوس ڀرم جا ٻار ٻيا ،
سڀ ڪٽم ڦيلا بيزار ٿيا ،
ڪاڏي منگهي هاڻي يار ويا ،
دل ڳڻڻيون ۾ ٿي روز ڳري .

۳- هن دؤر دنيا جا ٿام ٺڳيون ،
عشقي سان اصلي ڪنهن لڳيون ،
ويون حال ماضيءَ جون ڳالهيون اڳيون ،
ڪيا زهد زهر سڀ ذوق ڌري .

۴- ”علي محمد“ ڪر هاڻي صبر ڪڻي ،
چاڻي راز انهيءَ کي ٿو ٻاڪ ڏئي ،
اها ڳالهه ڏکن جي آه ڳڻي ،
پڇي پڇرو ڪر ۽ رواز ۽ ڀري .

کلام

مطلع۔ کنهن نام ڪيا ۽ مستانه ، اٿئون هرڻ مٿي استانه ۔

۱۔

۱۔ پنهنجو آيس پاڻ کي ڪولڻ ، ڪري هت بيڪ پهاتو ۔

۲۔ ترڪي ايس تخت هزارو ، کنهن شوق وڏي شاهانه ۔

۳۔ لپاي خاطر مجنون وانگر ، اچي ساڪ وساهو ويرانو ۔

۴۔ لوڪ ساري جا سر ٽٽي ساهي ، ٿيڪين تنڪا تنڪا ۔

۵۔ مٿي محمد عشق انور ۽ ڪٿي دالو ٿيا ديوانو ۔

ڪلام

- مطام ڪنهنڪي ٿو ڳولهن ڳوٺ ۾، پنهنل آهين ڀاڻ وو،
 ۱- ونجن افسر وڃهڙو، ريهه ڪر رهاڻ وو،
 ۲- وٺي انفسڪم سڃه، تون، وڃوڊي نه وٺاڻ وو،
 ۳- يسوع يبصر يسار ڇا، اهي اٿي امڃاڻ وو،
 ۴- ڪنت ڪنزا ڪير آ، ساڳي سرڙو مڃاڻ وو،
 ۵- نورن اعليٰ نور تون، سوڄ ڀريو مهرباڻ وو،
 ۶- ڀارس آهين پاڻ تون، عود خزاني ڪاڻ وو،
 ۷- عليٰ جلي هن ڪڏ ۾، ڪنهنجي ڪلين ٿو ڪاڻ وو،
 ۸- لها پاڻي هن لوڪ ۾، ڇٽ وڃايم ڇاڻ وو،
 ۹- عليٰ محمد آهي تون سان، ڦاڏي هر دم ساڻ وو.

ونجن الرب اليه من حبل الوريد - مان اوهان کي سامه جي رڳين
 ڪاڻ ۾ وڌيڪه وڃهڙو آهياڻ.

وٺي انفسڪم افلا تبصرون - ۽ مان اوهان جي اندر ۾ آهياڻ
 پوءِ اوهان ڏسو ڇو ٿا.

يسوع يبصر - ٻڌڻ ۽ ڏسڻ.

ڪنت ڪنزا مڃي - آڌا هيس هڪ ڳهڙو يا لڪل مڙاڻو.

ڪلام

مطالع - منور منهن ڀرين تنهنجو ، ڪلام ڏک جو ورق ا .

سهڻا سڃاه ڪرڻ توکي ، مشتاقان جو اصل مرڪ ا .

۱ - ڀڙهوا جنهن محبت جي مصائب ، شد مد نهين ڄا نقتا ،

تو سڀهوش مستي ۾ ، ڪو نهين ترڪ ڪي ترڪ ا .

۲ - ڀڄائڻ مشي محبت جن ، اڪسر اظهار اعترابون ،

ويا پنهنجي پاڻ کان وري ، وڃي ٿي غرق ۾ غرق ا .

۳ - ڏسي اسرار عيّن جا ، مري مصور ٿيا . ووتو ،

نگهو ڪو تاز جي نصيبن ، ڪهڙو تن غرق ۾ غرق ا .

۴ - "ملي مصد" عبرت ۾ ، وڏي تسبيح ڀايا تهجد ،

پره هاراه آبو سر آبي ، مثل چيئن ورق لڙ ورق آ .

کالم

مطام۔ ماري مارن چو ٿراق عمر،
ڏکي دل جا ڇڪن ٿا ڇاڪ عمر۔

۱۔ مونکي جهانگهيڙن جي جهوري آ،
راتن ڏينهن انار ۾ لوري آ،
هي قيد ڪو ٿيو زوري آ،
چلڻ خواب خواهيون خوراڪ عمر۔

۲۔ تنهنجا ويس وگا ڀانيان زهر فريون،
مونکي ڪين وٺن چڙيان ڏوڙ ڌرون،
دولھان روز ڏکن ڪريون درد ڌريون،
چاڻي جسم ٿيو آخساڪ عمر۔

۳۔ منهنجا سميت ڪما پنھوار ٻري،
هي ڳڻين ۾ ٿي روز گري،
منهنجي سائت تن ريءَ ڪا نه سري،
چاڻي ٻڙور ٿو ڇڪ ڇاڪ عمر۔

۴۔ مٽي مسجد ۾ ايندو ڪيٽ مٽي،
مرسل مهر مديني جو مولا علي،
جنهن سان روز ازل کان رڙ ڏلي،
وڻدي ڏاڙيون پڇي تنهنجا ٿاڪ عمر۔

ڪلام

مطلع. مڪرم رات مارڻ ، ڏوراهيا ڏياري ،
روئن روز اڪڙيون سنگهارن کي ساري .

۱- تهر ڏينهن گهٽوڙا ، چن جي ۾ جيرا ،
اڏير درو ڏيرا ، ٻي ڪڙي ڪوڪڙي .

۲- مڪن منجهه بهي ، ڪنهن حال وهه ،
ڏوٿوڙا مون ڏيهي ، ڏاڙو شل ڏيڪاري .

۳- منهن هڪا مانڊاڻا ، لاسر لقب ٿيا لانا ،
هت ڪهن چون ٿي ڪڏا ، ساوڻ ۾ سڀاري .

۴- ٺٽي مير ٿر جي ، آهر ٻوه ٻر جي ،
مولڪي اڃ اتر جي ، ڪنهن ٿي ڪيڪاري .

۵- مٿي مٿي اڀندا ، وٺيون نال ويندا ،
گولي نٿي ڪڍيندا ، سرور ٻڌي ساري .

ڪلام

مطلع۔ مونکي مئڙن مارن جون، روز مھارون مارن،
روز مھارون مارن، گھڙيون دل کسي گھارن۔

۱۔ سونھن وڃاھم سڪ ۾، سانگيڙن کسي ساري،
کيس ڏورائين ڏھري، ڏکڻ وڌي دل ڌاري،
هيءَ روز هنمون هت ماري، هت سانگيڙا مون مارن۔

۲۔ دور اڏيا تسر ڏيھرا، جيءَ ۾ جان ٿا چھرا،
مال ڪاهي منھنجا ماروڙا، پڇي ويا ڀٽن تان پھرا،
ڏسي پنھنوارن ڏھرا، سور سڙيءَ کي ساڙن۔

۳۔ ڏسي هي پاڻ پٺمون، ڪڍي دل باز پٺمون،
ڏوٽيڙن جي ڏک ۾، وار منجهي ٿو لٽون،
ڏٺاڻ اهي جهنگ، جهڙيون، مارون جتي مال چارن۔

۴۔ ”علي محمد“ اهي ايندا، سون سڃايا ٿيندا،
ڪڍي بندبائي بند مان، ننگڙو ٺاهي ٿيندا،
ڏيھم واڏايون ڏيندا، واڳون وٺي تي وارن۔

ڪلام

مطلع مونکي ملڻ مارن جون ۽ گهالهون کن ياد آهن .

مور نه وڃن من مٿون ۽ ويڙهيچن ڇا وڃن .

۱. ٺهڻ ڪٿي آهيان ٺاڻس ڪو نه پويڻو ڏوٿين ڏس .

وس کان ئي آهيان ويس ۽ من ۾ مچڙا مچن .

۲. هيءُ پيڏهي بند ۾ بندي ۽ ڪندي ڪيئن دردن وندي .

تن سان ملڻ آهيان جن سندي ۽ مٽري ڏڏي آهيان ڏهن .

۳. گهاري هٿ ڏک جون گهڙيون ڪاٺي ويندس ڦيڻ ڪڙيون .

جن سان هيم جيءُ جون جڙيون ۽ تن ٿئي روئي اڪڙيون پچن .

۴. تنهجا اهي ويس وکڙا ۽ ٻاٽي زور زور ۾ لڳڙا .

جن سڪا ٻڌا اٿم سڳڙا ۽ سي چوڙڻ آ ڪم ڪچن .

۵. "مٺي مسجد" سڪ ساڙي ۽ وڏو قرب مارن جي ڪلاهي .

گورڙها گلن تان گهڙي ۽ وڃي سگهڙي گڏ جان سڃن .

کلام

۱۔ مطلع۔ منہنجي مارڻ جو ويو آ بلڪ وڃي ،

اکڙيون روز رڻن ، دلڙي کنوڻ کسي .

۲۔ اهي وڃس وڳا ڪين ڀائيندس ، مان ته لوڻي ڪڪڻ لڄائيندس .

تنهنجا ڪاڇ ادا ڪين ڪائيندس ، ڪٿي هان وطن وڃڻ جي

طلب ٿئي .

۳۔ منهنجا ڏوٽيڙا ٿيا ڏور اتر ، سوين سال اندر ه حور اتر ،

پري ڇاڪن ڪٿي دل جو اتر ، تنهنجو موت منهنجو شل پکڙا پسي .

۴۔ تنهنجا مڪوت ڪڙا ڪل ڪيريندس ، دل جلون ٿي ڪين هيريندس .

فرمان ازل نه ٿوريندس ، جيڪا ڏوٽين اهي سونگي ڳالهه ٿئي .

۵۔ رات خواب ڏٺم آيا مارو مڙي ، وٺي هان وطن وري ڇو . انگن

ساڻ ڇڏي ،

پڪا ڪرڙ ڪندا هيا ٿوهه نڙي ، پٿر پار پسيون وجهي لوڻ لسي .

۶۔ ٿيندا جهانگيڙا سونگا ڪين جدا ، ٿينديون خوب خوشيون

ڇڏيندو غير خدا ،

”علي محمد“ نرمل اور هني ، ٻڌي دانهون ڪندا اهي دا . رمي .

کلام

مطلع۔ مہتجی کھورن سان دل گھائی وگین ،
ڈاؤر چہادو چاہب لائی وگین ۔

۱۔ ہری پوشاکون چہریون چاما ،

کری خوب حسن جا هل سنگار ،
قنی قہریون ڈی قہکاری وگین ۔

۲۔ ماری مست گیمی من مہن سرگی ،

سوز فراق جی ماری سرگی ،
چنی دشمن چوت چلائی وگین ۔

۳۔ نساڑ ٹوٹن اجسا تیر تفنگی ،

کسانن گلیجا زابر زنگی ،
سہ ۱۵۔ بیانی اندر سٹھائی وگین ۔

۴۔ برہم چن تھنہجی بیتود کیاہی ،

”علی مصد“ بیوس تیساسیسی ،
ڈاڈا ہیچ ہریک جا ہائی وگین ۔

ڪلام

مطلع. مٿو جي دلڙي آ دلگور، وري آ عنايت علي فقور،
روزنهاريان تنهنجون راهون، لڻن وهائي نور.

۱- وطن ويڻ جي ڪٽي تو نياڙي، سنگت ڇڏي وڃن روندين ساري،
مل هوت اهي هڪواري، مهربان پور جا مهر.

۲- ٻيو عشق جو تو گل ڪانو، ٿي پتنگ آڻن پروانو،
ٻيو بچائيءَ جو تـمـ، ٺاهان، هٿي توڙئون لکيل تقدير.

۳- سڀا راڳ ويراڳ جا ڪاٺي وڃن، ڏاڍي عشق جي موج مڙهي وڃن،
هونئي شهر شهادت پائي وڃن، ٿي پيراڳي ته پهر.

۴- سير ڪيو تو سر جو سارو، تنگ هٿي تو ندين جو نهرو،
طبل وڄائي وحدت وارو، ٻڌي منصوري تـمـ مهر.

۵- "علي محمد" آ طلب تحامي، ڪو محبت تنهنجي مست مدامي،
هر دم تو سان جبر حامي، شامال شير و شير.

عنايت علي فقير نوناري، مهربان پوريءَ جي ياد ۾ لکيو ۽ ڏنو.

ڪلام

مطالع ناز نيلن جسي لئي ، دلڙي ڪنهن هٿوري سان ،
ماري جهاريو سو دلعا ، سيل هئي سالور سان .

۱- سولها صفت ۾ سويسو ، ويلنن دامر زلفن جا اڏي ،
لڪ ڦٽيل ڦاسي مٿا ، گهاڙو حسن جي گهور سان .

۲- محاذ ۾ مرچا ٻڏي ، آئين خورو خلعت ڍڪي ،
چهر چاهي چوڙين چرا ، سڙن سوين ڏيئي سور سان .

۳- سرڪر مٿي سرڪي مٿا ، مستن ڏٺا محبوب کي ،
منهوش ٿيا مستي اندر ، مٺفل ۾ گل مٽصور سان .

۴- اهي ڪرشمه اطرح اندر ، ڪل درد جا دجلا ٿيا ،
چنوه نما جادو ڪري ، نازڪ نهولاو نور سان .

۵- غوشيو زلف خمدار جي ، پيراڻي ڪيا زهري زخم ۾ ،
لب لعل علي مصد ڪيو ، تازو شراب - طهور سان .

سالور - هونو ، رڱو .

ميل - تير .

مرچا - موروا .

سويسو - هوهو .

دجلا - دجله ندي ، دريا .

چهر - اکھون .

شعر

مطلع. لائزې دل جي ڪٿي ، دلدار اڃ ويندو رهيو ،
حاصل نه ٿيو دلبر سٺو ، ديدار اڃ ويندو رهيو .

۱- مڪڙين مٺي محبوب کان ، ارمان مان ڪٿي الوداع ،
ساڻيان روئي هئو ، سينگار اڃ ويندو رهيو .

۲- وٽ هزارن جو ويو ڪسي ، دل جون خوشيون ڪڍي ڪٽي ،
جهن ، هن جو جهڙو ، چوڌار اڃ ويندو رهيو .

۳- داغ دل تي لار گل ڪٿي ، درد دلبر جي ڪٿي ،
تير گرفت جو چڪر مان ، پار اڃ ويندو رهيو .

۴- نرگس نماڻا نياز هون ، شبنم شانا چمت هئا ،
ساغر مراحون ، بابل ، گلزار اڃ ويندو رهيو .

۵- جن کٽي سوئهن جا ، سورج قمر ڪرڻا وڌا ،
مدنئون ٽپائي منجهه مٽي ، چڪار اڃ ويندو رهيو .

۶- شور غل هر شاخ نسي ، پرواز ٻرندڙ پٽي ڪٿي ،
ويا چلي جلوه نما ، جنسار اڃ ويندو رهيو .

۷- ويا ستارا سوئهن جا ، ڪرڻا ڪڍي ڪٽي ،
يونئرن سٺو بستان مان ، ڀڳتار اڃ ويندو رهيو .

- ۸- رخ اتسي رومال وٺي ۽ ڇن وڻ ڪها ٿي روا ،
 ابرو عڪس الماس جو ۽ انور اڃ وڻندو رهيو .
- ۹- سڀا وصل جا واعداءَ ٻاڙيا ۽ علي محمد ۽ ڀرين ،
 آيا اڳڻ عبدالن ٿيون ۽ ازار اڃ وڻندو رهيو .

ڪلام

- مطمن وساري ڇو وڃي ويٺن ۽ ڀرين ڀرديسي ٿي ڀارا .
- ۱- نه ڪو سائنٽ نه ٿوري ۽ نه ٻڌايان سور جي ڇا نه ۽
 ڪري طاهر سچي وٺن ڇٽ ۽ ٽهڪي رات وٺي تارا .
- ۲- ڪٿي ۽ راق دل ٿارون ۽ درد دم دم ڏيئي ماريون ،
 ڇن ٿيون تن اندر تارون ۽ هن ٿا تڻ ڪو لارا .
- ۳- ٺهاري سڀ مندون توڙي ۽ ڪڏهن ڪڏجي ويهندين ڪوڙي ،
 ڏکي ۽ ڪي ڏس ڀرين ڪوڙي ۽ دها ڪ ۽ ٺنگهي سارا .
- ۴- علي محمد ۽ ڀرين ايندا ۽ واڌايون ڏيڻ سڀ ڏيندا ،
 ڏکها ڏينھڙا هليا ويندا ۽ ڇڏهن سولا ڏيرن ڌارا .

ڪلام

مطلع - ويلاريو ماڪ مڪان ، شاه حسن اهي ڏنم ڏيکارو .

۱- شاه حسن جي حد ته ڪٿي ، ماس مڏون وڏو رڙڪي ڪڏي ،
 ڪو رت ڪو آ ڪوران ، دشمن جو اهو ڏسي ڪو ڪرو .

۲- ذات صفات جي آهي اولي ، هر مورچه ۾ يار تو هولي ،
 ويو سڀ غور ڪن ، سر ڪيو هي سر جو مارو .

۳- اسو چمر ڪم اريء عناصر ، قلم لکي ڪن ٿيو اتي لاهري ،
 نون ڪو اهي نيشان ، طبل وچايم وحدت وارو .

۴- علي محمد غوب ۾ غازي ، بانڪا ڪهڙن برهم جي بازي ،
 سوري ٻڙهي سلطان ، سنگ هڻن ٿا نيٺن جو نعرو .

اربع عناصر - مٿي ، پاڻي ، هوا ،
 بانڪا - سورهي ، بھادر .

کلام

مطالع وېلي مارو مارېان مير وو ، کښېس حال دېر ه .

۱- قسمت آندې کړت ه ، وېلي لېون وهايان لير وو ،

۲- وېس و کړا ټنډه کيڼ وټن ټاټ لوټي ابائي ټير لير وو .

۳- سوټي وښکېس ساسه پنهجي ټي ټو وړو وکندم هير وو .

۴- خوش ټي کښېس کيت سان ، کاهو پښېس کمر وو .

۵- رهجي ايندېم راج ه ، ستگهارن سان هير وو .

۶- "علي صدي" ايندا اوډا هرن ، وارث مټي جا وېر وو .

ڪلام

روپ ڪوهياري

مطلع.

مٿيون هاڙهي هل ڙي ، ملندو ڇت جبل ۾ .

۱- ٻري هن ته پٺور کان ، پاڻ پنهنجو ڪشي هل ڙي ،

۲- ڪجهه اٿلر جون گالهڙيون ، سور نه ٿي ڪنهن سل ڙي ،

۳- ڏاڍا راج ڏکڻ جسا ، جيٽيون ڏنا جيڇل ڙي ،

۴- مهڻا محبوبين جسا ، جهولي سائي جهل ڙي .

۵- بهل جي بهن جي ، مٿي منهن کي مل ڙي .

۶- "مٿي محبت" عجيبا جي ، ڪاهه ته پويئي ڪل ڙي .

ڪلام

روپ جوڳ

مطلع۔

ياد ڪرئون يار جي عاشق ادا اقرار ڪي ،

ڇا ائين تو ڪي ڇيو رک گوش ۾ گفتار ڪي ۔

۱۔ ڪم ڪري ڇڏ ڏين ڪي ، ڏس عي ۾ اسرار ڪي ،

سر سلوني ڪر سهي ، هن اير جي انوار ڪي ۔

۲۔ عام ڪان آزاد ٿي ، نون ڇڏ عمل جي آر ڪي ،

ڇڪ زهر جو ڏاڏو ، وٽ وره جي واهار ڪي ۔

۳۔ ٺاڏڪروني مرض ٿي ، سڀني اندر رک سار ڪي ،

جو طرف ڇمڪا ڏسين ، مردم حسن همڪار ڪي ۔

۴۔ حرص ۾ حيران ٿين ، وٺي جيئتن جي جاد ڪي ،

ڪيئن وصل ويئين وياري ، گرهستي گزار ڪي ۔

۵۔ ملي سڃڻ اثبات ڪرتون دل اندر دلدار ڪي ،

ٻانهن ڏي هست ۾ ؛ هميشه حيدر۔ ڪرار ڪي ۔

منقبت

يا قلندر وير وارث واهرو.

محبوب مروندي مدد گر ماهرو.

الف- اول تون آهين، پيارو پرين الله جو.

مصطفيٰ ۽ مرتضيٰ، مدلي سنور ماه جو.

توق حسيني، هاشمي، آهون سرگروم فقراہ جو.

سيدا سن هي سدا، ڪو شور ڪر بيولہ جو.

يا قلندر وير وارث واهرو.

محبوب مروندي مدد گر ماهرو.

ب- برابر پادشاه، دارين ۾ دلدار تون.

جن و ملڪ، مالو ملا، تنهنجون لکين ڪن زيارتون.

سيدا سرڪي سڏي، بيالو پريني^۲ پيار تون.

صدقي محمد سر جي، پڙو اچي هي تار تون.

يا قلندر وير وارث واهرو.

محبوب مروندي مدد گر ماهرو.

ج- تعريف ڪهڙي مان ڪيان، شاه تنهنجي شان ۾.

لعل احمد، دريگائو، تون سردار سهوستان ۾.

نورن اعليٰ نور تون، فادر چيو قران ۾.

دليرا درمن ڏيو نان، نهي جميعت جهان ۾.

يا قلندر وير وارث واهرو.

محبوب مروندي مدد گر ماهرو.

دک:- ٿيا ثابت ڪرڻ ، سورئون مونکي ناهي مجال ،
 عمل کي نا اودڙو ، ناهي علم جو مون اعمال ،
 طاقت نه اٿم تو جيتري ، ڪهڙي گربان مون ٿيل و قال ،
 بي وڙي سان دڙ ڪهڙا ذات تنهنجي ذوالجلال .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
 محبوب مروندي مدد ڪر ماهر و .

ج:- جـالـي جـلـوه اگر تـجـاي وڌي تو طور تي ،
 مدعوش تو مـوسـي ڪهڙو سـتـي ڇڙهي منصور تي ،
 بهاب تو بيتاب ڪهڙو حيرت پئي هر حور تي ،
 ايڏا نثر تنهنجي اکين ڪجهن وڏا ڪلهور تي .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
 محبوب مروندي مدد ڪر ماهر و .

ج:- حقيقت حال جي سن ، دلريا دل جان سان ،
 ظالمن ڪهڙي ظلم ڪيا ، سرشد تنهنجي بهمان سان ،
 ڪير تن کي ڪهريا ، حاوي اندر هيمان سان ،
 هرت هم زانو هجي ، شائق رهي هي شان سان ،

يا قلندر وير وارث واهرو ،
 محبوب مروندي مدد ڪر ماهر و .

ج:- خدائي حب سڙاڻا ، دست تنهنجي دلريا ،
 ٿون پکين لاهين پکون ، عاشقن منديون يا انورا ،
 اولاد احمد چار جي ، سالي آهين ٿون سرورا ،
 بابو ابراهيم جـ واپي ، خاص آ خير انورا .

ابراهيم جواني - شهنشاه قلندر پاڪ جو جد امجد .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهره .

۱۰۰- دامن تنهنجي ورتن ، پسي له مولڪي ڪا ڪلهي ،
السا اعليٰ علم ؛ وارث ولايت جـا واي ،
عمر ڪاڏي سڀ هڏاين ؛ جوش هر جندڙي جلي ،
ڪريه جي واسطي ؛ اهو حب مان حيدر هلي .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهره .

۱۰۱- ذاتي ذڪر سان ، رهبر ڪيو روشن قلب ،
ڪواري لطيف لطاف سان ؛ هورو ڪيو طالب طلب ،
مشهور نهي متجه معرفت ؛ تنهنجو مداحي هند حلب ،
خوش ڪيو دل خوهره ؛ لالچ پساو لعل لب .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهره .

۱۰۲- رسول الله جي تون ؛ باغ جو گل نغو بهار ،
مرو صوبو ڪن ٿا ؛ تعريف تنهنجي تاجدار ،
ڪيا ڪاڪل ؛ منيل پريشان ؛ ناز پوءِ تو نامدار ،
سومن سن سورج پڙهن ، تو تي صلواتون سو هزار .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهره .

زیر بالا تون ڪرين ٿم ؛ آفتاب و مام ڪي ،
 بدلا وسائي بسم جا ؛ سرهو ڪرين هر مام ڪي ،
 حڪم تنهنجي ه هوانون ؛ موج زين دراهم ڪي ،
 اوڀر اڀارين ٻون مٽي ؛ گذار ڪيو تو گاهه ڪي ،

يا قلندر وير وارث واهرو ،
 محبوب مروندي مدد ڪر مامرو .

مٿي مڪر حور جادي ٻري ڪو جام ڏي ،
 بهر خدا بخرو بحر مان ؛ عشق جو انجام ڏي ،
 پوند ڪيو دل پاڻ سان ؛ اصلي وڃي نه عام ڏي ،
 درد دل جا دور ڪر ؛ ڏس نرمل نبي جي نام ڏي ،

يا قلندر وير وارث واهرو ،
 محبوب مروندي مدد ڪر مامرو .

شافي مالڪي ، حنفي مڃي ؛ حنبلي سڳي ،
 محتاج ٿيا سڀ مهر تو ، هزار تنهنجي جي ٿي ،
 نقشبندي نامور ، دانا دلاور تون ڏي ،
 ڪل شي مٽي تنهنجو قدم آڻهن ٻرھ بادل ٻڙي .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
 محبوب مروندي مدد ڪر مامرو .

صاحب تون صحيح ؛ حوال صندر دل صفا ،
 هر دم تو سان حسن گد ؛ شامل شجاعت منجهه شفا ،
 محابي معصوم پاڪ جي ، دشمن دامن جا ڪر دٻا ،
 نور نافع ڪر نظر ، ڏي نام پنهنجي مون نفع .

يا قلندر ويز وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

ض: ضامن آن ضعيفن ؛ تون سنگ نرمل ٿنگي ،
هٿ ٺڪو ماٺ هتي ؛ سڀا سوا تنهنجي سنگي ،
خون ٿول دلڙي تنهنجي ، ڏاڍي ڏکڻ آهي ڏنگي ،
پوڙو اڪارج ٻاهر سان ، وڃان لهرن مان لالچ لنگهي .

يا قلندر ويز وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

ط: طالب کسي تنهنجي ، ديوار جي درڪار آ ،
ڪنهن جي محتاجي م ڏي ، حوال هي سرڪار آ ،
تون ڏڏڻ ڏان ڏس ، هٿ تنهنجي هر ڪار آ ،
قادر ڏلو ٿو کي قائم ، عاشق تنهنجي اختيار آ .

يا قلندر ويز وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

ظ: ظالم نفس جي دل ؛ هول هر وئي آ هجر ،
تون ڇڏائين تان چٽان ، تم در آيس ڀول پڇڻ ،
حب الوطن حمران ڪيو ، ويا ديوان دنيا جا ڪڇڻ ،
ڪر سرڪرو سردار رت ، لالچ ٿيان ات ٿا لڇڻ .

يا قلندر ويز وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

ع- عشق عاشق ٿئي مٺا ، اوسي سوتا ساڻي ٿيو ،
 ٻيا اناام المارئون ، لاله لڳي ٻاڻو ليو ،
 اتر مظهر مير معنيٰ ، تون آهين ڏيهن ڏيو ،
 اعطش صاهر مٺا ، آهين سامي ۾ ٻيو .

يا قلندر وير وارث واهرو ،

محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

غ- هم گرداب ۾ غوراب ٿيو ، غازي غرق ،
 دست وٽ دلگير جو ، طوفان ڪر ترنگون ترڪ ،
 تون مٿن آن مير مهدي ، فند ناهي ڪو فرق ،
 صدي ٻڌن ٿي ٻار مان ، والي ورائج ڪو ورق ،

يا قلندر وير وارث واهرو ،

محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

ف- فسرافسون دل ٿئي ، اچي عين آهين جا اٿا ،
 رت وٺن راتو ڏينهان ، اهي مرض محبت جا مٿا ،
 ڪيئن جدا جالي سگهن ، ڪي ڪي لڙي جي فطري ڪٿا ،
 مصيبت جي سيلاپ جا ، ڪڏهن سال مون ايندا مٿا ،

يا قلندر وير وارث واهرو ،

محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

ق- قسوي تنهنجو قدم ، عرب و عجم ايران ٿئي ،
 هند ، سنڌ ، بلخ و بخارا ، قبول ۾ تهران ٿئي ،
 سورت ٻنڌر ، ٿئي لنگر برما ۾ ڪل بحران ٿئي ،
 روم ، هام و رامپور ، دهلي دڪن دهران ٿئي .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

ڪڍ ڪر ڪشمتي منهنجي ، ڪامل ڪناري ڪشي ،
ڪل لاهو ڪمزور جي ، هادي اهي هتڙا وڻسي ،
تڪ نار هن طرفان مان ، شوق ڪمان جي ڪشي ،
دجال دوشي جو دور ڪر ، محبت نه ٿئي مورون مٽر .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

لائي لمن ٿو وانهيون ڪما ، سارا همن ،
ٿو آئي عيون ٿيون ، گذري ويا ڏينها غمن ،
نهن افسر وانهون ، دهر ڪڏيا اهي منجهن دمن ،
سو سو سرهسا ٿيا ، عرش و زمينون ۽ زمين .

يا قلندر وير وارث واهرو ،
محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو .

ميندي مصطفي ، ٿو ڏي مديني سان مڪي ،
جبريل آهي حاله سان ، جهولي پاڻي تو در جهڪي ،
سورن ٻرين هار هيچ سان ، بهگن وڏي ٺهنجي مڪي ،
ڪن مشرق سهرن جا سگن ، عاشق ڇريا ٿيا بي چڪي .

يا قلندر وير وارث واهرو ،

۳۰- ثوري ڪو نظر، هن لالائي ٿاڌار ٿسي.

محبوب ۽ محبت معيني، آهيان عرصي تنهنجي آڌار تي.

ميهان ستم تو ميزبان، ڏيو ڪوش هن ڪنار تي.

بلبل آهيان تنهنجي باغ جي، مٽي مست گل ڪارار تي.

يا قلندر دير وارث واهرو.

محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو.

۳۱- واهرو امروز جو، فردا ممڪن وارث واهري.

فريد سچ ڪر داد ڪر، وڃ راهه ۾ رهبر رسي.

ديدار ٿي دل شان ڪر، اڪڙيون ٿڻ توکي پسي.

هت حمايت جو رکو، ڏد بخت آهيان جهڪسي.

يا قلندر دير وارث واهرو.

محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو.

۳۲- هي ميهان صراط، همت هاتف ٿسو سندو.

فرقت ارقان دل ٿئي، ميهان ناعسي حورن سانده.

حبي يار جو هر دم وصل، گهڙي ڪري ڪڏهن ٿا گندو.

پوري ٿي من جي سدا، ڀر حال ڪيو پنهنجو بندو.

يا قلندر دير وارث واهرو.

محبوب مروندي مدد ڪر ماهرو.

۳۳- اهلي بخت بسالا، بادشاه آهيان پسي ٿڌو.

ٿاڌر لکن تائب تنهنجا، ڌرا مڪندسار هستاگير.

اياز جهڙا ايلچي رکيو، محمود اڳيان تنهنجي مڃو.

اودتا الصراط المستقيم، واهرو آهيان وزو.

پٺيان- تمار گهڻو اڃايل، مطلق- وسندڙ ڪڪر هات- پشش ڪر.

تائب- آواز ڏيندڙ، اهو ڪو آهي، الصراط المستقيم- اهو ئي سچو رستو آهي.

يا قلندر ویر وارث واهرو
معروب مروندی مدد کر ماهر و

یہ یقین یا عالی ہادی منہجو حیدر کسرا
ہی "علی محمد" اومان جی در سندو | داغدار
ہام مردان ہیر یزمان قوت - ہرور دگر
لا ئی الا علی لا یف الا ذوالفقار

يا قلندر ویر وارث واهرو
معروب مروندی مدد کر ماهر و

السلام صل علی محمد و آل محمد (آمین ثم آمین)

بہشت

آدمس ادیسس : جو کمن کئی هن جوہ ہ ،
 ۛیتن ۛت رکی کری : من ماریائون سمس ،
 ناپ رڈی کمن کان : ۛ-ۛرما ڈیساور ڈیس ،
 سر مدفو کری سمس : ڈنائون علی محمد عجیب کری ۔

آدیسسی اداس : جو کبی هن جهان ہ ،
 کبی چلی گاہڑین : اندر سان مسہ آس ،
 دری کولائون دل جی : ہون کڑکون سپ خلاص ،
 چلی رنمائون ۛت ہر : ۛورب واری ہاس ،
 ودراکمن کری واس : آیو علی محمد عجیب جو ۔

آدیسسی امر مسان : اندر ہ اورین ،
 وڈی وھر وجود جا : تکا کیون تسورین ،
 ڈکیا سکيا ۛینھڑا : ہما ڈبل اندر ڈورین ،
 سر گھور گھو کھورین : ۛلی محمد عجیب لئی ۔

ناپ۔ دن ۔ رڈی۔ سمس۔ کمن۔ کچی ۔

ۛلی۔ یاد کری۔ مایہی ۔ ۛت۔ دیان ہر ۔ ہاس۔ اجازت نامو ۔

دکسي کي ڏيھي ، چوگين من جهان ه .
 رويو گذارن واتريون ، وائين تي ويھي .
 ڏکيا مڪيا ڏينھڙا ، وڃن ٻاھيون ٽيھي .
 چڙهي سيلھون سنکڙا ، ويا پوري ه ويھي .
 ڳاڙھ ڪيان ڪيھي ، مان ”علي محمد“ انھن جي .

روح ل اٿم راس ، جھل جو ڳيٽون ري .
 گلرين ڪچ اندر جا ، ھاڻڪون تن جون خاص .
 اچن آڏين چما ، منھن وٺن واس .
 جن اٿڙين ه السس : اھي ”علي محمد“ اٿي ويا .

سائين سھڻو ، سواج جهان سناو ه .
 صاف ڪيائون مڪان ، قلب مقدو ڪاٺو .
 سر ڪھت ٻاري من چو ، ڪيائون ٽيوڙي ٺاٺو .
 ڪري مان ڪن سھڻو ، ملو ”علي محمد“ عجب ڪي .

سائين سرور ه ، سانڍيا سوين سور .
 مڙھون ٻاري ماڻ مان ، ڇت ڪيائون چور .
 اٿڙ چيان آڪاس تي ملو ، ڪھڙو ڪري ڪھوڊ .
 لھي پھرين پور ، ملو ”علي محمد“ عجب ڪي .

صالحين مريدو ۱ گورو سدي گي جو .
 انور کولي انور جو ، چين چت لايو .
 پنور گفا ۱ پورل جو ، درين در لايو .
 الک اپناسي کي ، انم الکايو .
 اکون ۱ ايو ، "علي محمد" اوڏوڏو .

صديقن ڏيئي مڙي ، چڙيو سناين مريد کي .
 رومي گذارن رانديون ، گورما گل گساري .
 ساه ڏنائون مڇن کي ، سي سهاريا .
 پوري پت پاري ، ويا "علي محمد" عيوب ڏي .

مڙهو نمون ماري ، حيلو جو کيڙون جون .
 ويم نانگا نڪري ، نه کڏون کيڙارين .
 اسن پسي انهن جا ، اکيون جر ماريون .
 جي چڙي دل چارين ، سي "علي محمد" اتي ويا .

ويرا کي وڃي ويا ، نڪين ڏيئي تاز .
 اتي اوڏارن کسي ، اسر ڏنم آڙ .
 اريا پورب پار ڏي ، گري مهي مهار .
 جوگي گري جاڙ ، "علي محمد" اتي ويا .

انور گفا - لطيفو مڙي ڏام - الک - الله تعاليٰ .
 اپناسي - لا زوال - انم - پاڻ ۱ پورلندڙ - الکايو - سچاڻاڻو .

نالڪن ڏٺو لسان کي ، پوءِ الڀر ٻڌاڻ .
 ڪڍي ڇڏيائون قلب مان ، مدافعي جو ماڻ .
 وانهن اقرب ويجهڙو ، صاحب تنين مان .
 چائسي اهو چاڻ ، ٿيا "علي محمد" اوڏڙا .

ڪر ٻڌڻ جي ڪر ۽ جنين ڏٺو ڪر .
 لنگهي مليون لڪن مان ۽ ٿلهي مڙئي ٿر .
 لاهووف عالم ، ڪهڙو ڏونگر ۽ تن ڌر .
 ڇها ٻر جبل جهر ، مليون "علي محمد" عجيب ڪي .

گوش ٻڌڻ جي گوش ۽ جنين ڏٺو گوش .
 لنگهي ويون لڪن مان ۽ جبل وڌي جوش .
 سر بڪم مٿي ٿيون ، حيرت نيو هوش .
 رين منجهان روش ، ٿيو "علي محمد" انهن کي .

ديسند ملائي ڏهد ۽ جنين وڌي ڏيد .
 ٻولڻ ٻولڻ ٻي نه ڪا ۽ طائب رياءِ توحيد .
 الله جميل و دهب الجمال ، ڪيڙا شسوق شهيد .
 "علي محمد" عيبد ، هر دم ڪن حسن جي .

ڪر- هٿ . لاهووف عالم- انهن کي ڪو به خوف ڪونهي .
 سر بڪم- ڳونگا ٻوڙا- رين- رات ، اونڌاهي- روش- ڏينهن روشني .
 الله جميل و دهب الجمال- الله سهڻو آهي ۽ سونهن کي پسند ڪري ٿو .

مڪ بهرڻ جي مڪ ۾ ، جنهن وڏو مڪ .
 ۽ گهرون هن پنهور کان ، سور مڙهي مڪ .
 ڦاٽڪا ٽولو ڦٽر وجهه الله ، اتي اڃ نه مڪ .
 ”علي محمد“ لڪ ۽ اهيون مڪن لڪن ۾ .

دل ڀرين جي دل ۾ ، جنهن ڏاڏي دل .
 س منهن مڪن مڃ تي ، گهو ۾ گهي گهي .
 المشق نازن ڀرق ، خوشي ٿاهي گل .
 ڪا نه هڪدي ڪا هل ، ”علي محمد“ عتاب مان .

ڀڳ ڀرين جي ڀڳ ۾ ، جنهن وڏو ڀڳ .
 گهي لڏائون گهي ۾ ، دلير سڌو ڏک .
 ڪفر ۽ اسلام کان ، عاشق ٿيا الڳ .
 چڙهي هي چڙهو ڀڳ ، مليا علي محمد عجيب ڪري .

ازل کان اڳي هو ، نذر جو ٿاڻو ،
 پٺڻ ۾ پٺڻ ڪري ، سورن سڃاڻو ،
 جف القلم ٻيا هو ڪاڻن ، ڇاڻ نه هن ڇاڻو .
 آهس اوراڻو ، ”علي محمد“ عشق جو .

ڦاٽڪا ٽولو ڦٽر وجهه الله - جنهن پاسي تهاورندا ، ڏسندا الله جو مٿن .
 مڪ - مٿن . گهي - ٿلهي . هل - سورن ٻڪي .
 المشق نازن ڀرق - عشق ٻاهر آهي جيڪا ساڙي ٿي .
 ڀڳ - ڀڳ ، لڏم . گهي ۾ - اللز ۾ ، چوڻو - مڪوڙو .
 جف القلم ٻيا هو ڪاڻن - قلم لکيو ۽ اوه مڪي ويو .

- بري هن ۽ ٻيو هن جي ۽ هر دن آن ڏاڦي .
- ٿي صبح سڳاڻي ۽ نه اٿ ته اوٿارڻ ۾ .
- پير هن ۽ ٻيو هن جي ۽ بري ٻارون ڪڍون .
- بهل ٻڌي ٻيون ۽ رانئون مونکي رڻ ۾ .
- پير هن ۽ ٻيو هن جي ۽ مرنئون مارين سور .
- مڃي ڪري ڪنور ۽ آڏي ڏيئي اٿي وڃي .
- بهل سڏي ٻيو هن جي ۽ مٿي لاهين مڪڻ .
- ڪنور ٻڌي مڪڻ ۽ ٿوري چڱو ڏوڙ سان .
- ۽ ٻيو بهل ٿي ۽ مڪڻ ٻئي مڪري .
- ٻن ٻن ۽ ٻيو ٻن ۽ ٻري هن سوي .
- ڪنور ڪڍ نه اٿن هن ۽ ٻري چڱو ٿوري .
- ڪنور هن مڪري ٿي ۽ مڪڻ ٻري ٻئي چري .
- آڏي رڳ ٻن ڪي ۽ ٻئي ۽ ٻري چري .
- مٿي ٻيو هن ۽ اٿن ٻئي ۽ ٻئي مڪڻ .

پند نه هو هرون ۱۱ ۱۱ سر نه هوس سان ۱۱
 متن یر هاندی وچی ۱۱ کژندی کچون کان ۱۱
 آدی رات ائی روا ۱۱ پیا مری پاں ۱۱
 پندن منجه پاں ۱۱ هوس علی محمد عجیب جو ۱۱
 لوژندی لا—ون ۱۱ وچی مهر سیر مان ۱۱
 گهمندی وتی گهوٹ لئی ۱۱ بر منجو بامون ۱۱
 سام کمانین صدقی ۱۱ طائر لئی طامون ۱۱
 لینون ۱۱—ریو تامون ۱۱ آس علی محمد عجیب جو ۱۱
 وچی مهر سیر مان ۱۱ سستی معجهان ۱۱
 چوھی انهئی آج تی ۱۱ پوھی لیاککا ۱۱
 روئی کمانین رت سان ۱۱ پنی چولی ۱۱
 "علی محمد" ۱۱ ۱۱ ویس رچی نهون روح ۱۱
 سان ائی سک ثیا ۱۱ رند مری ویشی ۱۱
 گن گنزارون ۱۱ ۱۱ لئی لعلی اندر است ۱۱
 کلون بازاردون بره جون ۱۱ هرون سندا هست ۱۱
 مری حکمی ماست ۱۱ ۱۱ دولی ساری دت ۱۱
 اهی پونکر پنهلایا ۱۱ ائی چهر چت ۱۱
 کمر لئی کژدن ۱۱ ۱۱ چتا چاتین ۱۱
 کمری کمر ۱۱ ۱۱ کھت ۱۱ ابو علی محمد اشقین ۱۱

پاں—تیر ۱۱ مهر سیر ۱۱ جبل پخاز ۱۱ طائر ۱۱ پکی ۱۱ طامون ۱۱ خورا ۱۱
 انهئی ۱۱ ان ذلی ۱۱ ۱۱ ۱۱ تر ۱۱ آلی ۱۱
 پنهلایا ۱۱ ماست ثیا ۱۱ پلایا ۱۱ چت ۱۱ بانس ۱۱ ۱۱

اولي اباڻن سان ، منهنجي حجت نه هلي سگهيا .
 اچي ٺڳو اوچتو ، ڪو وڇوڙي جو واڻ .
 ڪو نه اچي ٿو ساهه ڪسي ، مانگن ڌارن ساڻ .
 هت آ 2 گذاربان هڪائي ؛ هت منهنجي مارل ساڻ .
 ونڻ نه آيا وهانءَ تي ؛ سونِي ڀورل ڀاءُ .
 ڇا ، ڇا چئي موڪليان ؛ ڏاهه ڏورائڻ ڏاءُ .
 علي محمد ماروڙن جا ؛ ٿا ڪهت اندر هر گهاٽ .
 نامي سڌ سماءُ ، تن راتيون ڪيئن ٿيون رڻ هر .

اوجھ مون اکين جو ، پنهنوارن جا هر .
 مينديون سوڙ معصومڙا ؛ هت چڙهي وهر چڱير .
 سھڻن جي سرعان تي ؛ آھن ڀونڀرن سنڌا پير .
 مندوڻ سونِي آڻيون ؛ نه موٽيا ماروڙا مشير .
 ”علي محمد“ انھن جا ؛ وڏي ڪهت ٺھاريان گھير .
 هاڻي ڪنڪا ڏيندو ڪير ؛ تن مارن جي مٿن ڪي .

پورس آهيان هت بند هر ؛ ڪٿي مارو منهنجا مور .
 انا منهن ملور تي ؛ ڏاڍي جهڙڻ لائي ته جهڪور .
 ٿوڳ ڦلارو ڦرين ؛ ڪرڙن ڪٽي ته ڪڪور .
 پيرون هڪا پٽن تي ؛ تن هيٺڙي لٽي هور .
 ڪهر ڪٽوڻيا ڪٽيون ؛ ڪاڻي اباڻا ڪن اور .
 هيت پيرون ٻلو اي ؛ اچي اريٻلا نه مٿور .
 سرها ڪاهه ماڻهه جا ؛ آڻن مهل اجهور .
 هلي محمد آجي ڪري ؛ ڪهت ڏڪن جي ڏور .
 لاهي زنجيرن جا زور ، ڪٿي ڦٽو هڪر ڦٽور ڪي .

تن چنڻ جو طالبو ۽ سي پري ٿيڻ پنهنجو -
 هت ڏکيا ڏينهن گذاريان، ڏنارن کان ڌار -
 ڪڏهن اچي ٿو ڪين ڪي، ڪوئن منجهه ڪران -
 مون تي لڏي نه مڻهي، ڏيکيه مارن ڪا سار -
 روز رتان رت گاڏيون ۽ ڏيڻ منجهان نـار -
 اتر مـون آزاد ۽ اچي ملي مصد انهن چو -

عمر ماروئڙن کان ۽ مڻهي مور نه دل مڻهي -
 سڻن جا سرور هر ڪيا ۽ سراقن ٿيڻي -
 ڏينهن جا مونکي ڏيل هر وڌا وڃو وڙي وڻي -
 مرڪ نه اسان جو ماڙيون، اچي بوشاڪون وڻي -
 پيس آهيان هن بندهر، هت ڪيڏي موان ڪهڻي -
 ملي مصد انهن جي ۽ ڪن چاڪن آهيان چڻي -
 اها سنگت نه سڻي، چنر گذاريم چن سين -

ڪوٺيون ويون ڪڏهن ڪڏهن، هتان حر وهائي جال -
 مونکي سلام سنگهارن جا ۽ هر ڪڏه ڏنا حال -
 جهونا جهانگهڙن جا ۽ ٻکا ڏٺا هي هـال -
 اچي ويون اڳن تـس ۽ رت پريه روسال -
 مارل تنهنجو مارن مان ۽ هاڻي ملي آهي محال -
 اچي محمد مڻهنجو آهي، سيد ڪي نه سوال -
 اهو ڀلو ڪدم هـال، ٿيندو ٻاڙو پنهنوارن مان -

ڪوئچن جي ڪنگار ، ڀت وڌو هوري .
 وار جيءَ جڏو ڪري ، سانگ هئي هوري .
 اڪيڊ اباڻن جي الا ڪهي ڪوري .
 ڪنڊي هئي ڪاڻ ه ، جان وهر جهوري .
 علي محمد انهن جو ، وڃي ڏيهه ڏسان ڏوري .
 پٽيون سڀ هوري ، ملنديس ماروڻون ڪي .

نڪتو اولي آيو ، نڪتو سڌ ساهه .
 وڇوڙي ه وره ٿوا ، لڏي مارڻ ڪل نه ڪاهه .
 وساري ويهي رهيسا ، پڇي پورو ڀورل ڀانڱهه .
 سهنجي اهو ڪي اها ، ڪري ڪير حقيقت حال جي .

وڇوڙي وڇوڙن کان ، جدا ٿيس ڇاڪون .
 ٻڌي ڏور ڏڪن جي ، ويا تن اندر ٿاڪون .
 ڀينگهي مڇهه ڀريت جون ، ڏنم اباڻن اڪون .
 هئي وهر هسڻ ه ، ڇاڪ ڏيئي ڇاڪون .
 ماوي سانگيڙن ڪسي ، ٿي ڦٽهون دل ڦاڪون .
 ٻئي ڇان پير پرن جا ، مان ڪٿي اهي ڇاڪون .
 " مٺي محمد " اوطافون ، اهي ڏڪن اڏيم ڏيئي ه .

طوطا تعاشو ڏسي ، وٽين پڇري ه ڏسي .
چڙهي سڪ سائو جا ، هڪ ڏکي ڪوٽ ڏسي .
گهڻن وساريئي ويسلا ، وطن ڪي ڏسي .
پسڪي هـ ر ڏسي ، وڃ اڏري علي مصد چوي .

ٺڪري هل ناسوت مان ، ڇڏي ملو موهر مڇاڙ .
ڏس پيرنگ بحر بقا جو ، رڍهي پروڙي راز .
ڦاٽو بسلا قلب سين ، ٻڌسي السني آواز .
پڇي پڇرو ڪر پرواز ، وڃ اڏري علي مصد چوي .

ملو مزدو ملڪ سنان ، ويو ڇڏي ساء سواد .
چنم گذاريم جن سنان ، لهي يار نه ڪن هاڻي ياد .
ڪثرت واري قيد کان ، اڏري ٿي آزاد .
ڪر اندر ڪي آبسار ، علي مصد عشق سان .

ويجهو نه وڃين ها ، الهه وٽ ڪي پڪڙا تون پاڪ .
ڦاٽو ڪهي نفس ه ، ڪنهن چوڪو ڏهي ڇالاڪ .
توڪي باغ بهشت مان ، هتي نوڙتون لڪيل طلاڪ .
وري واهيري نسي ، اڏري هل اولاڪ .
چوڻو ڪري ڇاڪ ، ڏس علي مصد اندر ه .

طوطا تنوارون ، من اون ڪن ڪريم جي .
سڪهون لهندم سڄين ، اچي سڄن سهارون .
راهي ڪندا تنهنجي روح ڪي ، ٻڌي ڏين پڪارون .
ڦرڻ جو دارون ، ڦٽندا علي مصد عليل ڪي .

اڄ اوڏاهون آيو ، ڪانگن ڪمالو .
 ڏس هوت هڻن سان ، ڪو درد جو ڏالو .
 ڪاڏائين خوشيءَ مان ، ڪيو سور مٿي مٿاڻو .
 مڃن ڪو مالو ، آهي علي محمد اهو جو .

الدر اداسي ، آهي ڪانگن قريب لئي .
 آئي ڏي عجب جي ، خبر اڄ خاصي .
 ڪٿي آهيان هوت جي ، سورن سناسي .
 پاس اٿس پاسي ، آهي محمد عجب جي .

اورائن اڀري ، ڪٿي هان ڪانگن قريب جي .
 ها نه ٻڌي سي ڪٿهن ، ڪا سورتِي سَڀري .
 ويڙهون وٺي آهيان ، هت غمن جي گيري .
 ذات آهي زبيري ، علي محمد عجب جي .

هت هياسون ٻيلو ، ڪڏهن ڪانگن قريب سان .
 منهنجا ۾ محبوب جا ، ها ميلن مٿي ميل .
 ٿي ڪو هوت حبيب سان ، خوشيءَ سنڌا ڪريل .
 ڏيئي ويا ڏکيءَ ڪسي ، اڄ جدائي جو چول .
 ٻرڻ هنيو اٿس ٻيل ، علي محمد عجب جي .

ڇڙهي ڇوڏهن هنڌ ، ڪانگل وڃ قريب ڏي .
 ويا گهٽائي گهٽ ۾ ، مونکي جدائي جا جلد .
 ٻڙائي اڄ پريسنه ڪئي ، هتي محبت سنڌا مٽي .
 غم واري ڪارايائين ڪنڊ ، آئي علي محمد عجب کي .

ڏکڻا ڪاٺڙا ڏهنن ، ڪاٺڙا هون ڇهه ٿي .
 ويڙهي هون وڏاڻاڻ ، سڌا محبت مينهن .
 ويڙهي هون وڏاڻاڻ ، هٿڙي ٿي هٿڙي .
 ڪنن ٺاهي ٺاهي ، ڪنن ٺاهي ٺاهي .

رات ٻيڙي ٻيڙي ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .
 ڪن ٻيڙي ٻيڙي ، ڪن ٻيڙي ٻيڙي .
 ويڙهي هون وڏاڻاڻ ، هٿڙي ٿي هٿڙي .
 لاهڻي ٺاهي ٺاهي ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .

ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .
 ويڙهي هون وڏاڻاڻ ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .
 راتڻاڻ ڏهنن روح ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .
 ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .

ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .
 ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .
 ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .
 ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .
 ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ ، ڪرڻاڻ ڪاٺڙا ڪرڻاڻ .

ڪاٺڙا ڪاٺڙا ڪاٺڙا ، ڪاٺڙا ڪاٺڙا ڪاٺڙا .
 ڪاٺڙا ڪاٺڙا ڪاٺڙا ، ڪاٺڙا ڪاٺڙا ڪاٺڙا .
 ڪاٺڙا ڪاٺڙا ڪاٺڙا ، ڪاٺڙا ڪاٺڙا ڪاٺڙا .
 ڪاٺڙا ڪاٺڙا ڪاٺڙا ، ڪاٺڙا ڪاٺڙا ڪاٺڙا .

ڪانگل اڃ ڦاٽل ، وڃي رهيا دم دوست لئي .
 مڃن ڪاڻ سڪان گهڻو ، ڏکيو اٿس ڏيل .
 اٿي بهر اندر ۾ ، ٿي ڊوڙاڻ دليل .
 ماري مونکي مڃ ڪيو ، ڦورائين جي ليل .
 ڏج تهاڻا لينهن جا ، وڃي جاني لڳ ڇليل .
 ڪو عشق ڦليل ، علي محمد عجب جي .

ڪانگل رهيو قريب جي ، عمر مون وڌي .
 ڏکيا ڏينهن گذاريان ، بهريءَ ۾ پيشي .
 سڏن مٿي مڙا ڪري ، ڪڏن هي ڪيئي .
 اهو هوت حبيب کي ، اهايو ڏي نهئي .
 وڃ دلايو ڏيئي ، پڻو هلي محمد عجب کي .

ڪانگل ڦرسان ٿيا ، ڪنڌ مٿو ڪوري .
 وڃي ڪاڌ در دوست جي ، پنهنج ڪسي ڪوري .
 سڀها ڏي مڃڻن ، سسي هسيءَ سوري .
 ڳالهون هوت حبيب سان ، ڪر اندر جون اوري .
 مڃان نم ٿوري ، علي محمد عجب جي .

ڪانگل ڦرين جا ، اٿم گهٽ اندر ڪهرا .
 وٺي ڏسان نڀ ريءَ ، خالسي اونارا .
 ڏي ڇڏي وڃي ويا ، ورتنهن وارا .
 نيلن وهن نارا ، علي محمد عجب لئي .

ڪانگل ڦرين سان ، سڄو ڪيڙو ساميان .
 هو جي نه ڪن ٻانهجي ، ته به انهن جي آهيان .
 ڀڻي سندن پورن جي ، مان اکين ۾ ٻاڏيان .
 ڳالهون ڪن تنهن جي ، ڪوٺين ۾ ڳالهيون .
 تورو لاءِ لاهيان ، علي محمد عجب جو .

ڪانگل ڦرين ڪي ، ڏٺي ڏهن ڏينهن .
 رڻان تي رت ڦڙا ، ويڙهي وڙه وڙه .
 ڳالهون ڪجهه اندر جون ، پٿر تي پٿر .
 ڪري وڻن ڦير ، هو علي محمد عجب ڪي .

ڪانگل ڦرين ڪي ، روٽي چنجان ۾ ريش .
 سوين ڏج سلام تون ، دادا هن درويش .
 زارئون ڪري زبان مان ، پورن پٿر پٿر .
 توريءَ دهر دهر ، ڪنهن خوشيون سڀ خوش .
 لينهن هنيا تم ليش ، علي محمد عجب جي .

ڪانگل ڦرين ڪي ، وڃن عرض ڪجانءِ اولي .
 ڪج حقيقت حال جي ، ڪٽي سڄي ڪولي .
 چوري چڙهي چورن ، رڻ ۾ وڙهن رولي .
 ڳالهون سڀ ڪولي ، ڪر علي محمد عجب ڪي .

ڪانگل ڦرين لئي ، آهيان آڻه اوکي .
 ٻين ٻائڻ پير ه ، تنهن چتره نا چو کي .
 جهنگين منهنجي انڪ ، سول پاڳ لکيو ڏوڪي .
 ماري وٺڻ سوکي ، هٿو علي محمد عجب کي .

ڪانگل ڪنگ ڪشي ، وڃ الهه لڳ عجب ڏي .
 آڻه اوهان جي آهيان ، ڀورن جي به ٻئي .
 ديسون ملو پرديس جو ، ويو تو کي واڻ وٺي .
 شل ڪري نه ڌار ڏئي ، علي محمد عجب کان .

ڪانگل ڪاڻ لڙيب ، يا ٿم ڪڇ ڪري .
 اٿي اها لکي ، ڪٿي ڇاڪن آهيان چري .
 ڪڏهن ايندا سڀين ، خبر ڏئي ته ڪري .
 ويندس هٿ ماري ، علي محمد عجب لئي .

ڪانگل ڪڍي تو ڏيان ، عضوا ڪري انڪ .
 ڏهان هوت عجب کي ، ٿي-ٻيا نه-نڪ .
 ويڙهي هن وجود کي ، ورهين وڌا ونڪ .
 هٿا تنهنجي ڪر ، هٿ روئي ڪيا اٿم رنگ .
 ڇوڪري ماري منگو ، هٿو علي محمد عجب کي .

ڪاٺڪل ڪڍي تو ڏيان ، ماس رڳون روڙي .
 جيرا چگر پڪيون ، ڦٽل مڇر ڦٽوڙي .
 وڃي ڪاء واپست ه ، جانب اڳيان جوڙي .
 ڏڍا نيرا ڦينهن جا ، کلي هنيو ڪوڙي .
 وٽن اندر اڪوڙي ، چتو علي محمد عجيب کي .

ڪاٺڪل ڪڍائي ، وٽان ڪڍڻ ڦريپ جي .
 ويا چت هرو ڪري ، ڇوڪڙائي هائي .
 جيرا چگر پڪيون ، ڦٽل مڇر ڦٽوڙي .
 آڇيان هوت حبب جي ، اندوهن آڻي .
 ڪهورن ڪهڙائي ، آڇيان علي محمد عجيب جي .

ڪاٺڪل منهنجي ڪاٺڪ ، وڃي پهچاء ٻرين کي .
 هت اٿانڪي گهاريان ، سورن لاهر مانگ .
 راتيان ڏينهان روح ه ، آهي تن اوهان جي تانگهه .
 ڦٽل ويراڳين وانگ ، علي محمد عجيب لڏي .

ڪاٺڪل مون ڪارون ، ڦٽل مڇر ڪيون ڪپهرون .
 آڇ اڳي مون آيا ، هندي ٻرين ڪارون .
 ڏسڻ هوت مٿن سان ، ڏورن جو ڌارون .
 وڌو ورق وصال جو ، ڦٽل مڇر ڦٽوڙي .
 ڏسڻ لڏي سارون ، آڇ علي محمد آيا .

ڪاٺگل مون ڪانگي ، ٻڌي هوت حبيب لقي .
 وٺي وٺا ويا وسري ، نينهن ڪٿي نانگي .
 ڪو نه ڏٺو مون ڪٿين ، وانگ انهن وانگي .
 موٽي ملدم سڀرين ، ڇانگ ڪري سانگي .
 شل ٿانگهه نه لقي ٿانگهي ، هلي محمد عجب جي .

ڪٿي هان هوق شڪاف ، ڪاٺگل ڦرين جي .
 هٿي هوت حبيب جي ، زلف ڪيو ٿم زلف .
 ڪاٺير ڏينهن ڏکڻ جا ، هت ڪشالا ڪاف .
 ڪڏهن ايندا مون ڦرين ، ڪري مڏايون معاف .
 وڃي سڀها معاف ، ڏي علي محمد عجب ڪي .

ڪهاڻ ڪ-رڪارون ، ڪاٺگل هوت حبيب لقي .
 هن ٿڪي جون ٿڙن ۾ ، من سڄڻ لهن سارون .
 هٿي ويا هٿن سان ، سوٽڪي اندر ۾ آرون .
 پاڻ ٿري ٿارون ، هلي محمد عجب لقي .

ڪنڊون ورهائين ڪير ، ڪاٺگل ڦرين لقي .
 ڪڏهن منهنجا سڀرين ، مارو ايندا سور .
 ويٺي همت وهائين ، ليسٽن منجهان ٿير .
 دوست ٻڌڻ هن ديس ۾ ، دل ٿري ا دل-گهر .
 انسر آهي اڪهر ، هلي محمد عجب جي .

ڪنيا نسل ڪئي خط ، وڃي پهچاڻچ ٻارن ڪئي ،
 مڻيون ڪڇ محبوب ڪئي ، جيڪو سارن ست ،
 ٻرڇائي اڃ پنهل ڪئي ، ڏکي ٿي ڪر ڏت ،
 بنان هوت عجب جي ، مري وڃان مست ،
 روڻان ويٺي رت ، هلي مصد عجب لئي ،

ڳاٽ ڪئي ڳالهون ، ڪر ڪي ڪانگ فريب سان ،
 وهڻون وڌيڪ لنگهي ويا ، جدا ٿا ڄاڻيون ،
 بهڻي سادي ڪر ، نيل وڃن ٺاهيون ،
 مڪيون هوت هڻن سان ، ڏکن جون ڏاڻيون ،
 اڪڙيون ڪري آهنون ، چور هلي مصد عجب ڪئي ،

ڳالهين ڳارهر ڪڇ ، ڪانگل فروزين جي ،
 اڏري طرف عجب جي ، سنيها ڏي - - - - -
 سرهن ماري آهان ، من ۾ ٻرن ڇ ،
 علي مصد اڃ ، سڌ لهي وڃ - - - - -

ماڙي ۾ محبوب ڪئي ، ڪر لاهڻي لاهيون ،
 بهد ڪجهان بند ڪيون ، هو ٻرهن جون پاتيون ،
 هڪ ڏکن ڪئي آهان ڏهري ، هو رڻن ڪجهن راتيون ،
 ڪئي دل ڪسي وٺن ، جانب ٻائي جهاتيون ،
 ڪنل ڪي ڪاتيون ، آهن علي مصد عجب جون ،

مٿي لام لڏي ، اڄ پڻ ڪانگ قريب جو .
 آيو منهن ڏسي محبوب جو ، ٿو منجهان ڪوڏ ڪڍي .
 ڪالهون ڪري پرين جون ، پيو ڏرڪي منجهه ڏڏي .
 وري ٿو ال لڏي ، علي محمد عجب ڏي .

محبت مشتاقون ، اتر ڪانگ قريب سان .
 سبي ويا ساهه ڪسي ، ڏيئي اندر ۾ اڪيون .
 ڏاڍا پري ڏک جا ، سونگي ڏول ڏنا ڏاڪون .
 ويئي هت وڙهيان ، مدامي ماڪون .
 ڪيو فراقن ڦاڪون ، ڀڄو علي محمد عجب ڪي .

ميران ماري ، آهوان ڪانگ قريب جي .
 وڏي حياتي گهري ، سمن ۾ ساري .
 دٻي هت وڙهيان ، وارن ۾ واري .
 ڳاڙهي ڳاري ، آند علي محمد عجب جي .

وڃي در دوست جي ، دادا ڪر دانھون .
 سجدا ڪري سچن ڪي ، هت ٻڌي ٻانھون .
 ابي تنهنجي آسري ، ٿي روز ڏان رانھون .
 داند امبي دانھون ، ڏي علي محمد عجب ڪي .

وٽن ۾ وائسي ، اڄ ڪري ڪانگ ڪرڻ جو .
 ڇوٽي ڏنائين جهنڊ سان ، مون ٺوڪان لڪائي .
 پڙهڻ جا اڙير سان ۽ تنهن لڄ ڏاڍي لائي .
 ڇهي چري سنڌي ، مون اندر ڪسي آئي .
 نئي ڪل پوي ڪاٺي ، علي محمد عجب جي .

وري اڄ اڏام ۽ موٽي معبودن ڏي .
 تو تي عطر اوڻهان ۽ مشڪ ڪٽوريون ڄام .
 لوڪ لڪا جيئن نه پوي ۽ مخفي سلجان ۾ سام .
 آهي منڊل ڪي مائام ، علي محمد عجب جو .

اللهم صل علي محمد و آل محمد .

پانگو
سرائیکی

کلام

مطلع آوے دیل وار وے تھیان کالہیان کھن کھن کھدی ان
دل تے درد مزار وے : تھیان کالہیان کھن کھن کھدی ان

۱۔ تھئے کیتے کانگ اڈوانی : دم دم ہٹتی فالان ہوان ،
روندی ان زار وے : تھیان کالہیان کھن کھن کھدی ان

۲۔ ہند پھریمان طول وعاتی : نعمن بن تا مٹے عام مپائی ،
خولی لکھدے خار وے : تھیان کالہیان کھن کھن کھدی ان

۳۔ مشک مساک تے روندی لالان : بن بے سرمے ہار حلالان ،
ٹہی سرخی سہیل فار وے : تھیان کالہیان کھن کھن کھدی ان

۴۔ ساون بدلے مسکھ ملہاران ، قمریان کوئل کون پکاران ،
واگ وصل دی وار وے : تھیان کالہیان کھن کھن کھدی ان

۵۔ پچدی وتان مین ہانٹ جوسی ، وار ملن دا کھڑا موسی ،
برہ کیتی بھار وے : تھیان کالہیان کھن کھن کھدی ان

۶۔ عالی محمد داد دارانی : ہر دم تھتی دلیر چانی ،
سکھڑا مل سردار وے : تھیان کالہیان کھن کھن کھدی ان

کلام

مطلع

آ دلبر دے دلداری یار،

ناز نیدان دے ماریے یار۔

۱۔ آگ اندر وچ بھگڑ ہلادی، لال زبان دا جام ڈی جلدی،

لہوئی خسروبہ خبازی یار۔

۲۔ گھٹ بچ زلف دل تابو کھنٹی، سارہ اسادا سوگھا سیٹھی،

سرت گواہی ماری یار۔

۳۔ تاپ حسد دل جھل ٹھہن سکھادی، لال عشق دے گل

ٹھہن سکھادی،

مقل دی کھا اٹھاری یار۔

۴۔ رو رو دل دا حال کریسان، سرفہ مان تے لہر کریسان،

پاء ہانڈی کچھ کھل پھاری یار۔

۵۔ علمی مہند رہبر ہادی، عشق دی کھنٹی آ امدادی،

نہوان صدی صدی تک واری یار۔

کلام

مطلع۔ ایسا مالک ہر مظهر دے ہوں ،
ہا خیال نہ دل تے ڈر دے ہوں ۔

۱۔ کڈان ملان ہوں کڈان قاضی ہوں ، کڈان روزیدار نساہی ہوں ،
کڈان مڑھی مندر دچ راہی ہوں ، کڈان کار کفر دی
کر دے ہوں ۔

۲۔ کڈان جٹیا تاک لکھندے ہوں ، کڈان کاشی مٹراو بندے ہوں ،
کڈان بیت سکون سجدہ ڈھندے ہوں ، کڈان بیت اللہ دے
گھر دے ہوں ۔

۳۔ کڈان مومن مست موالی ہوں ، مسکین فقیر موالی ہوں ،
کڈان مالک ولایت والی ہوں ، بادشاہ کڈان ول بردے ہوں ،

۴۔ کڈان چوڑے ہوں کڈان چور بہ ہوں ، کڈان مجلس
والے سور بہ ہوں ۔

کڈان کم اندر وچ گور بہ ہوں ، کڈان کان محموداں
بردے ہوں ۔

۵۔ کڈان گل بہ ہوں کڈان خار بہ ہوں ، کڈان دہل باغ بہار
بہ ہوں ،

کڈان روئندی زارو زار بہ ہوں ، کڈان ہڈے ہوں کڈان
تردے ہوں ۔

۶۔ کڈان عالی محمد اسرار بہ ہوں ، کڈان صوفی منصف دار بہ ہوں ،
کڈان تڑ سر تارو تار بہ ہوں ، کڈان قدم انا ول پردے ہوں ۔

کلام

مطام۔ اقبال حق الہندے ہوں، بن گئے یار سچن دی صورت۔

۱۔ دین کلمہ دے توڑم تگڑے، سوڑمراوی دے ہایم سگڑے،

دوہن روح رلہندے ہوں، بن گئے یار سچن دی صورت۔

۲۔ شوق دا شاہی طبل وچایم، الہیے کنتہ اڈی تے آہیم،

کل کل کل کل کلامے ہوں، بن گئے یار سچن دی صورت۔

۳۔ ہام برہ دی پڑکا لایا، دردان دل وچ دود دکھایا،

جوشین جان جلیہندے ہوں، بن گئے یار سچن دی صورت۔

۴۔ بحر اہول دا انت نہ کڈئی، جنہن سر آیا چالے سوئی،

بر گئے مولان سالہندے ہوں، بن گئے یار سچن دی صورت۔

۵۔ ”علی محمد“ نام ملاہم، دار اوپر چڑھ کمل کلام،

ہر جا حکم ہلہندے ہوں، بن گئے یار سچن دی صورت۔

کلام

مطلع بلبل ذاتی باغ صفائی : سیر ~~حسن~~ آقا ^{راقت} ہے۔

۱۔ ہر گل ہے گشتکار امین دی : خوب تماشا لایا ہے

۲۔ موسیٰ، حسن، سرو، صنوبر : پونلرا ویک پلایا ہے

۳۔ طائر، طوطی، قمریان، اولن : چہل چنگ وچایا ہے

۴۔ خوشبو، کوپ، ہمار حسن دے : شامی شور مچایا ہے

۵۔ ہر ہوشاکان پاک حسن دہان : کھور نینان دی گھایا ہے

۶۔ زیبہ زائغ رومال رنگین : کچھان ملاک ~~کھتایا~~ ہے

۷۔ ہر عشاق تے شام گدا نون : قمریان دے قشکایا ہے

۸۔ شمع ~~معد~~ ہر مظهر دے وچ : رائیج رنگ لایا ہے

کلام

مطالع ہے مثال اکیان تندیان ، لودیان عشاقان نال

- ۱- سولی نے منصور وڑھیندیان ، ملے ہی جذبہ چلال ۔
- ۲- شام سرمد دا صوفی کتاون ، رکھیان الٹی وصال ۔
- ۳- شیخ صنعان جلیان پایا ، برہ کتےن بسر جمال ۔
- ۴- ہوش چاکان دا رانجھن پایا ، جلوہ دیک جمال ۔
- ۵- شام شمش دی کلڑی کلاکے ، ڈیون درہ تمال ۔
- ۶- معجزون مست لورالی تیردا ، ہرت کتا جمال ۔
- ۷- ہرت سداوندا کچ دا والی ، ویک حسن دا مال ۔
- ۸- "علی محمد" عشق تسادا ، کیتو درس دلال ۔

کلام

مطلع. نھن درد ملایا دلدار گھنٹون ،
شعاع حسن شمع دے رخسار گھنٹون .

۱- دشمن چور گھنٹی دل بچار اسم ،
وسریا علم عقل ہی مپ رست رسم ،
کوئین حال ہائی اتان رب دی سر ،
دانهان دلوئی کسریندی آزار گھنٹون .

۲- ابرو عکس ہنسا دل اتان گھنٹا ،
سیگان موہ ملک مستان گھنٹا ،
ذکران خون جگر دا آن پتا ،
نکھل آہن نہ بگھدی ہستار گھنٹون .

۳- گھرن گھس قتل زلفان کیم ککر ،
لب لعل منے جیویں شہد شکر ،
کارن ارض و سما ویکن نال وکر ،
امین لکھ سھنے دی رفتار گھنٹون .

۴- گزرمے ورہیہ وچون گھنٹی کونہ ہلا ،
سگھا چاہ زانغ والا آب ہلا ،
مٹھے مٹھن تے ڈھون ، کھرن غیر گلا ،
دل شہاد نہن تکرار گھنٹون .

۵- کھنڈ کول الا واپ ہول ملا ،
کھنٹی لال علی محمد ہول ملا ،
نسوں نہ در دز دیر رول ملا ،
چہا ہلیل کسر نہ گلزار گھنٹون .

کلام

مطالع۔
تغذاً فرد دلبر جسم مارا سکا گیا ،
لائی عشقِ ایش تدرن کو نہ تپا گیا ،

۱۔
بچا بہی بھرہ دا بکھا باز بھری ،
مربندا ہے ٹوکان کلیھی کون ٹھری ،
زعم کر او زمری چکل مار چا گیا ۔

۲۔
حسن نڈے مہٹا چا چیران کھتا ،
ایمان لہار والیان مارا ہوش لوہتا ،
برہی ہلینا جگر کھون چلا گیا ،

۳۔
سوا نڈے مہٹا نہن بابت بھردی ،
مہانسی گزردی ہے روزِ حشر دی ،
نہ مہن بھنڈی مری لوری یار لا گیا ،

۴۔
مربندا حسن دا ہے مہریان مویجان ،
چٹک پمان ہوائن ، فراقین دیان مویجان ،
لہا اور ہرزے ملے دل دا ہلا گیا ۔

۵۔
علی محمد عاشق الستی اصل دا ،
بٹلا انجام جانی کو جلدی وصل دا ،
کھنان واس کل دا مہتا سکا گیا

کلام

مطلع۔ تگدا وموا لینہڑا لہاؤں ، گھسی دلڑی مور نہ آؤں ،

۱۔ ہعلون چار پلاہی زہردا ، کلاہی عاھق اہلے شہر دا ،
ڈنٹی لوڈا لوڑم لہر دا ، ول کیتھی نہ پال پلاؤں ،

۲۔ ٹکون بہار دہان پلہان پانمان ، رووان ماہ اہی گھر رالمان ،
دل پیرستہ می گھمکے کاتیان ، کچھی اتنا عمر سہاؤں ،

۳۔ مٹڈی ہوئے سن دی یاری ، تھن تہ دلبر یسار و ساری ،
مٹن درد قسراقان ماری ، لاڈے اکوان رو رو ساؤں ،

۴۔ گھر گھار دسر گئے گھر دے ، رنگ روپ ہکو تھے زردے ،
اسان تھن بن چیلے نہ مردے ، آتیا ملکہ سارا حق کاؤں ،

۵۔ شہر تالہوان وچ نکدے ، مٹکون ال گذر گئے سکدے ،
پٹہر چاک اندردے سکدے ، کھڈان اوسن سکڑا وکاؤں ،

۶۔ لائمان بار عالی محمد دیریان ، ڈوران کھوٹ گلیان وچ ڈوریان ،
ہت مشق نوپاسر پوریان ، آسے گیت ڈکان دے کاؤں ،

کلام

۱۔ دماغ : جاگتا جوش جذبہ معے جام و ہون ،
 ۲۔ دماغ : دماغ مغنی مسام و ہون ۔

۱۔ مافی سرک ہلا طرا ہوش تیتا ، وجہ مستی دے مدہوش تھکتا ،
 آبا ویلے اندر جڈان شعر ہیٹا ، پکے گرگ گذر کر گام و ہون ۔

۲۔ جس سر وج غرق ہویا ، سپ اریہ عناصر ترک ہویا ،
 کھٹا کھٹ وچن دا درک ہویا ، ٹیو سے الگ کفر اسلام و ہون ۔

۳۔ ویکھ برہ والی بازار بزم ، ہویا صورت دے وج ہوش ہضم ،
 نکتہ نہنن والا کتہ نقش نظریہ ، اہن صورت دے سرسام و ہون ۔

۴۔ جنہن کون پیش حسن دا آیا الم ، ست عائل گہے آذان علم ،
 جہرین شاعر شیرازی کوندا چلے اہن شاخ نیامہ دے الوام و ہون ۔

۵۔ عار محمد پشمال جوت لکھی ، تڈان ذات صفات دی اوت پکھی ،
 لوتے لیتن والی ان موت و گہر ، جند ہٹا ہٹی دوئی دے دام و ہون ۔

کلام

مطلع حسن حملے کر ہزار ، چڑھ، آنا جنگ جوڑ ہی .

۱۔ سینگ ایروقت مقلے ، پکڑ لہندا گھن اکھلے .

تڑ مر گھربندا قار قار ، خنجر ڈیٹا کھول ہی .

۲۔ ٹینا لہنگ لہو بالیان ، ہوتان مارن رک چالیان .

۳۔ زلف عوشبودار ہار، گلے دیڑھ دلڑی وکھوڑ ہی .

۴۔ فوجان حسن عالم ٹیان ، ستیان عقلہ سپ منجھ . گیان .

۵۔ برسم گھمنا بہقرار ، گھاء ماس ہلیان روڑ ہی .

۶۔ لہمن وس اماڈا چادا کوٹھی، دل مٹھی حوران مسوٹھی .

۷۔ آٹی موج سر تھے کر غبار، لہر نیٹا ل وڑھ . ہی .

۸۔ لٹی دل شوق دے شعلے ، علی محمد ہکے پواسے .

۹۔ شائق حسن کیتا شکار، لہنڈا ٹھاس تھوڑ ہی .

کلام

مطلع: دوست دلیان دا ول نہن آیا ،

اکڑیان رو ، رو ھا حال وچایا ۔

۱۔ دلیر وچو کیا ہئی دلوی نانکھے ،

معن روز اڈوان رو رو کانگھے ،

سویسان ، جہان کنہن دے سانگھے ،

ڈایا سوز جچن دے ستم سہایا ۔

۲۔ نہن سور اندر وچ ساوٹ دے ،

ہلی وار کھان نھڑے اوٹ دے ،

قر ڈہنڈھے اتون آئے ساوٹ دے ،

نیشان نور وچاھا پڑا سہایا ۔

۳۔ مل خاک لگین کون وال گولہسان ،

کھر وھس فقیری دہار گولہسان ،

اھن درد دیان ڈالھان در در ڈہسان ،

جوش جانب دے جسر جہایا ۔

۴۔ "ہلی معنی" کڈان دلیر آوے ،

درد وچوڑا دور لی جاوے ،

سوزل گھوٹے نال پھاوے ،

سرخا تھوے سانک سہایا ۔

کلام

مطلع دلڑی اداسی منڈی ، کڈاں ملسوں آ ماہی ۔

۱۔ پور ہوندے اسی پاپل ، جندڑی ویتدی جل جل ،

رو وان اکھیاں مل مل ، سرم کیتی بے واسی ۔

۲۔ ذبھن کزردے ڈک دے ، دود اندر وچ دکدے ،

اسان طائب تہڈے مک دے ، تھکوں سپ آ گہی ۔

۳۔ کھن ، کھن ٹینہڑے کھادی ، جانب اوہن جلدی ،

خبر نہن سک ہلدی ، کھال اولدا سر کھی ۔

۴۔ علی محمد ڈے اول دی ، کمر مکا لہنہن تپاوں دی ،

پیر اگن وچ پاوں دی ، تہڈا بھت بلند بادشاہی ۔

کلام

دل بار زوري کہا لک وے ،
معنی تہ سمجھ نہ جاتا اک وے ۔

۱۔ اہا نسبت در دی تتری، مڈی سنگت وچو گئی ملوی ،
چوم چوت جبل وسان چتری، گون کچھ والا اہو دک وے ۔

۲۔ گہان کوشمان تے غم کاوان، کنہن گون ڈکھا حال سٹاوان۔
منیون چمدے لا مرجاوان، ڈیندا جھٹکان سارا چک وے ۔

۳۔ دل مونہم کھون مے مانڈی، پئی رات ڈینہان تڑہانڈی ،
کنہن خبر نہ بار دی آنڈی، کیتا عشق الور اک وے ۔

۴۔ "علی محمد" دنیا نالی ، "سڈان" مسین دلبر جانی ،
لیوان قد مان تون دربالی ، مگھا آن منپالیں سک وے ۔

ڪلام

مطالع - ڏيس مٿڙي دلدار - دلبر ڪر ڪا آون دي .

۱ - راءِ تڙي تڙي رانجهن سائين ، رو وان زارو زار ،
 ٻي-وند وڃي جيون ساون دي .

۲ - برهم تڙي بھار ڪيئي هان ، دل تڙي درد هزار ،
 ڪر لالڻ لڙي پاڻ دي .

۳ - مھم مٿڙا ڇا سوکھا ڪيئا ، تڙي ڇشان دي ھڪار ،
 لائي چوٽ اندر ڇڄلاڻ دي .

۴ - شھر اسمانڙي شام حسن دا ، آڙيون ڪڙي وار ،
 اھا ٻولي ٻول ٻڌاڻ دي .

۵ - ”علي محمد“ يار تڙي ، تانگھ لڳي تھرار ،
 لھن مٿي وڃ سمارن دي .

کلام

ذکڑا الدرد دا ویسوں ٹال چائی ،

سہٹا نہ سٹھا فریاد کائسی ۔

طلع

۱۔ لک لک عریضیاں کایکان گسایں ،

پیارے پنہل دا پیغام لے آسے ،

ڈائیڈی ڈکان آن دلڑی ڈکایں ،

وہندی جھانسی گزری اجائی ،

۲۔ دل کون ازل دی لکڑی کا لوری ،

کھنٹی کھارالے جھردی اے جھوری ،

اصلی نہ آنہی فندی ندری ،

رہندا ہمیشہ ساڑا سوہائی ۔

۳۔ کڑم تھلا کھوئی نہ کم دا ،

ہنگتی نہ صائی مٹے درد دم دا ۔

ذکیا وقت لنگھدا گزراں غم دا ،

وائف اتان کو لہین حال پائی ۔

۴۔ ”علی محمد“ عاشق ازل دا ،

ہوا صنم دے روپڑا نہ رلدا ،

مر دم ہجر دا پیا ہانڈ ہانڈا ،

رہیا داغ دل نے چاہ دا ہائی ۔

کلام

مطلع۔

ذات میخات دا سانک بنایا ،

آپ نساٹا ویکھ آیا ۔

۱۔ اوتھے آوٹ دی ہنس ضرورت ، مصور ٹی بنایس صورت ،
مخلق الادم ہلی صورت ، قطرے وچ سمولہ مہایا ۔

۲۔ مُک تے مہر دا برقعہ ہایس ، حسن دی ہرجا موج مچایس۔
ارنہ دا آواز الایس ، ول نال تجلی طور جلایا ۔

۳۔ کُمرِ بِلْدَنِ حکم ہلندا ، شام شمس دی کل کلیندا ،
ڈکھرا سر کھرت چلندا ، سولی تے منصور چڑھایا ۔

۴۔ بیحد کہتس ہرم پیرا گئی ، خواب عدم وچون تیس سجا گئی۔
"علی محمد" سوٹا سا گئی ، چٹا ہاکے تلک لکھایا ۔

کلام

- مطلع۔ رب کیڑیاں دی شہلا ہسار ہتے ،
 مٹدا ماہی نہ مٹن لہون منہڑا مٹے ۔
- ۱۔ جنوں ڈینھن لاکون پایا ہار لیا ،
 ڈاڈا جوش کیڑیاں کون جاگ ہوا ،
 ساڈا رو رو ہٹا حال لیا ،
 دشمن دور ٹیون سپ کھار گئے ۔
- ۲۔ خر کھڑے سڑ سپ خاک ٹیون ،
 مٹدے پاک اندر دے پاک ٹیون ،
 اکھان ویک رانجھن کون پاک ٹیون ،
 دکھی دلڑی دا من مرض ہتے ۔
- ۳۔ وجن غم الم خوشیائی خوب کلن ،
 خنزیر کیڑیاں دے شل راج رلن ،
 گالہاں عاشقان دیاں ماسکان ملے ہان ،
 پر جسام ہون ول وصل ولے ۔
- ۴۔ کھڑیاں پھڑیاں نون مٹن نہ ہام ڈوان ،
 مدھے ساجن تون ککر سر سام ڈوان ،
 ہر قدمان کون کبت لاهم ڈیوان ،
 مٹدا لاش لٹان قال ہار لٹے ۔
- ۵۔ امی محمد دلڑی شاد ہو وے ،
 اے دین بدون برہاد ہو وے ،
 سہٹا دلیر شل آباد ہو وے ،
 بازی ہرم والیاں کنون گھر گئے ۔

کلام

مطلع روز ازل دے لکڑا اسادا ، نال مامی دے ناتا .

۱۔ کفرکون تے روح نہ آما ، اہو راتجھو اسان چمواتا .

۲۔ خویش قبولے پل گہو مے ، ڈاوا بھج ارون آ پاتا .

۳۔ لوک سارا مل نوک کریندا ، مہنے ڈہندی مے مانا .

۴۔ بھر ہوشاگھان ہاک حسن دہان ، رالول رنگڑا لانا .

۵۔ عای مہمد عشق عای دے ، کول ڈنسا دل کانا .

کلام

مطلع۔ مہٹے بار مہچن دے سانگے ،

قران مسک فہران وانگے ۔

۱۔ مہڈا عشق لہین اچ کھلہ دا ، اہو لہڑا روز ازل دا ،
مہن نہ گھاہل حسن دی گھل دا ، ہم لہوان ماس دے گھانگھے ۔

۲۔ کنہن سانگے سانگ گیتو سے ، ڈانڈا دل کون درد ڈتو سے ،
پر جام ڈکان دا ہیتو سے ، آئے ہنڈرے صحت ازانگے ۔

۳۔ ڈک کیتے حال ڈھیلے ، رو وان کانک اڈا مر ویلے ،
من ماہی مولا ملے ، ڈاڈی طلب اند وچ تانگھے ۔

۴۔ دلدار علی محمدؑ دل دا ، شہر نساہران وچ تلدا ،
ککر ناز ماہی خوش کلادا ، جنہن دے ملن آوندے نی مہانگے ۔

کلام

مطلع۔ سوئے بار نہ خبران ہنہان ،
کئی سال میدان سپ متیان ۔

۱۔ کہا سیالا ساوٹ آیا ، ول قیرا بار نہ ہاہا ،
اران رو رو حال دہایا ، کئی ذتہڑے اگلہان گلہان ،

۲۔ مٹکون موت نہ ماریا چمدے ، آئے بار ہرم سو سعدے ،
ساری راند ہٹون کئی رمدے ، ولک ہارمے رائیان انہان ۔

۳۔ مہمی بار نہ منہوا ذکرالے ، ماریا درد جدائی والے ،
ٹٹے داغ اندر سو کھالے ، دھیان کھالہین دل تے کلہان ۔

۴۔ ہای محمد دلبر آوے ، تڈئی جانب جھوک وساوے ،
نورن سلڑے سکدے -اوے ، جنہان سٹے سٹے سختیان سلہان ۔

کلام

مطلع۔ عشق دا تکرار تباب ،

لال آوٹ دے چرت چلاوے۔

۱۔ کات اندر وچ لہندا خولی ، جہڑی جھور کر بتدا جھولی ،

عشق اوڑا عتاب ، ماس ہڈان دا جھٹ پت کاوے ۔

۲۔ عشق جنہن سر قدم در بندا ، ہوش عقل سپ گم کر بندا ،

دیندا شوق شراب ، ہازم سولی نے حکم چلاوے۔

۳۔ بہراہی خود راہ عشق دی ، پھرنگ پڑکے رام عشق دی ،

کھازم کر بندا کباب ، مار مشتاقان نوں پال چلاوے۔

۴۔ عشق دے رنگ عجائب خالی ، حسن قبح ڈونہیں مسست دیوانی ،

ہو یا حیرت وچ حباب ، آن اہانگ رمز رلاوے ۔

۵۔ علی محمد سر جسے سارا ، ونسی القسطن سمجھ اناوار ،

روحی راز رباب ، دلہر آ کر دید دکاوے ۔

کلام

مطلع۔ عشق اُپندا ہے سر دی لٹوی ، پھر اٹان ول پاوے کو ۔

۱۔ برہہ ہلیندا عٹ لان لاوین ، متان اپنا سمی ھٹاوین ،
پھر نہ مر گز پڑ وچ پاوین ، ین پول پلي ات پاوے کو ۔

۲۔ امی نئے مہنون نام ڈرامہ ، بسے ھاہ نون قتل کرایم ،
مستی وچ منصور مرایم ، گیت انا الحق گپاوے کو ۔

۳۔ یوسف بن وچ خواب خیالی ، لئیر دلڑی زلیخا والی ،
نہین تیر حسن دا ویندا خالی ، اہو سینے اندر سجاوے کو ۔

۴۔ عشق جٹان ول پندرا جھانپ ، چیتان چن گروندرا چاتی ،
ڈو کے روپندا صاف صفاتی ، جہاندان جان جلاوے کو ۔

۵۔ ہر چار پلانا مہٹے ساقي ، عالی محمد مست مہشاقی ،
وسر گہو سے خرغا خاکي ، مر جي محب متاوے کو ۔

کالر

مطالعہ۔
 کھر نسال مسافر مائلا ،
 دل کس گیون یار مہائسا ۔

۱۔ دس نالا ذات سناسی ، توں تہ وطن کھڑے دا واسی ،
 گیتنی آوٹ نال اداسی ، ننڈا اہلی کھڑا نکالسا ۔

۲۔ چتے اہرو تیر کمانا ، تہڈی دید گیتا ہے دیوانا ،
 کھوین ماریٹی سوم مستانا ، گھتہنی گھوت اندر وچ کھانا ۔

۳۔ بشری برقعہ ہمای ، ننڈا مہل مام مسکھائی ،
 مہر دی مری وچائی ، ماریٹی دلبر درد دا دائی ۔

۴۔ ہٹ وچ کات ڈرہندہن ، کھٹی عاشق قتل گرہندہن ،
 مرکل نال برہندہن ، کھوٹ دست سکھوٹ اہا راتا ۔

۵۔ علی محمد یا برہن جہاتی ، اتان آن کیتی اثباتی ،
 اہا صورت جوڑ صفائی ، کھوتہنی سہنا سامک ستاا ۔

کلا مر

مطلع گنہن کون سناوان آزار دل دا ،
وچڑی ورومانڈی نہین ہزار ملدا ۔

۱۔ مٹن تان مٹی دا ڈکھا جیایا ، قاصد سچن کون ڈیونہ لیاہا ،
ہالہی تسانڈی سگ نہ سیاہا ، سہٹا نہ گشتی کڈان ترس تل دا ،

۲۔ مدتان گذر گیان اوندا نہ جانی ، دردان گیتی ہے دلڑی دیوانی ،
نہی ہجر سب جوین جوانی ، باقی رہیا وچ پانڈا ہے گل دا ،

۳۔ سرکی پلاشی سک دی سوائی ، ترما ڈکھی دا گیتی توائی ،
رہا وچ تھوہ سرغا ہوائی ، مہشر مچائی ظاہر ہا ڈل دا ،

۴۔ "ماہی محمد" ہولمان ہلندا ، آیا عشق کڈا مشکون کبولندا ،
ڈکے ، ڈکے جھٹکان درہ درلندا ، ڈاڈا بار مرتے آیا پھل دا ،

کلام

مطلع۔ گیدا نواز نینان دے کمال کہتا ،
 لہٹ ملے دلوان دا دلدار توہا ۔

۱۔ چہن نور تفتنگ سیتا سور ستن ۔
 ہتا بھون گھرن دے لا سور ہزن ،
 عاشق ازلی دے سر سوپ کتن ،
 چنہان ساہ سچن گسٹ نال سیتا ۔

۲۔ جنگ جوڑ کورن جولان اکریان ،
 ویکن نال امالک آن پکبان ،
 کنت کات ڈنہ سردار سخیان ،
 پر جام واصل پیلا عون ہیتا ۔

۳۔ جیلے آن اوانکے آر کرن ،
 تڑ تار مری پھلے وار گھرن ،
 اعا نال عوشالان کار گھرن ،
 چہوین مار مٹل گہرے شہر ہیتا ۔

۴۔ دل یار علی محمد لال لہگی ،
 تڈان اسم جسم دی اوت پلہگی ،
 رومی راز والی سن تار وگہی ،
 ایسویں دلیر آ دیسار ڈٹا ۔

کلام

مطلع۔ لت نیتا ہے ہوش اساذ، چیربان دی چہ کار وے میان،

۱۔ مشتاقان دے مارٹ کیتے، پاون کھل دی تار وے میان،

۲۔ موعہ محبوبی کھرن مقید، مشق عطر تالار وے میان،

۳۔ رنگ برنگی حسن حنائی، چمن کلیا چو تار وے میان،

۴۔ شام منصور کھون حسن وکایا، فار اوپر دیدار وے میان،

۵۔ ہر دے کھیتے رانجھن، ساٹون، چوڑیا تخت ہزار وے میان،

۶۔ شمع سبھان کیون پایا، زاعد گہل زنار وے میان،

۷۔ شام عطار کرن تل کراکے، لہن کھیتے تروار وے میان،

۸۔ لعل بتول دے حسن حسین، باری اٹایا بار وے میان،

۹۔ غار محمد حسن کورندا، امبا کھن دی کار وے میان،

کلام

- مطلع۔ نال تہا دے سہا ساہن ، اکیان اہالے اڑیان ۔
- ۱۔ تون ہن اساڈیان ڈاڈیان دلبر ، گذون ڈگیاں گھڑیان ۔
- ۲۔ لکھیاں روزاڑی دیاں اسان کون ، جیہ اندر وچ جڑیان ۔
- ۳۔ سر۔ عشاقان کاکاں قتل دے ، اہے فوجیان حسن دیاں چڑھیان ۔
- ۴۔ ہاق لراق دے چاق نہ ٹہندے ، ٹٹ نہ ہتھیندے کڑیان ۔
- ۵۔ علی محمد کر مہب ملی دی ، ڈاڈیان درد مچاریاں ڈوڑیان ۔

کلام

- مطلع۔ نام سولا دے یار ہارا ، وطن اسان دے آوین وو ۔
- ۱۔ گرجہ۔ سی کملی یار تہاڈی ، چٹا چری تون نہ چاویں وو ۔
- ۲۔ ذک دے رو رو ڈھنڈھے گزاران ، قرقے قیرا ہاویں وو ۔
- ۳۔ تن من اندر تانگھان لکھیاں ، مامی مکڑا وکاوہن وو ۔
- ۴۔ درد تھڈے معن گیتی آن دیوانی ، چاک نہ دل دے چکاویں وو ۔
- ۵۔ علی محمد دا عرض اہو سن ، سائل کون نہ سکاویں وو ۔

کلام

مطلع۔ تشرعہ حق حسن دا نام دیندا ،

گاہمان علم عقل دیان دہم دیندا ۔

۱۔ محبوب ہلدا مہلات اڈا ، رنگ ذات صفات دے نال گڈا ،

رائجن چہنگل دو دیندا تیر سدا ، ست لشکر سون

سپاہ دیندا ۔

۲۔ صورت حال ڈنم لکے مار لیا ، ہندا ابرو وچون انوار ثیا ،

مک چین صبر آرام گہنا ، برہا ہال بدن وچ دہم دیندا ۔

۳۔ کر خوب حسن ذاتے کول آیا ، چو طرف ہشر چمکار لایا ،

چم بار عشاان مرتے ہایا ، مئے منصوران دے لی لہم دیندا ۔

۴۔ بہتوب نبی دا دلدار مشا ، یوسف یار زلیخا وچ عوایب ڈنا ،

سلطان سوہی گئے ملے کتا ، کرتخت دلہان دے تہام دیندا ۔

۵۔ مای محمد اکیان آپ اڈا ، دل شہر بحر ہزار کسڑا ،

نیا فوج حسن دی مار چوہا ، گڈ اروان شمع تے کلام دیندا ۔

کلام

سفر دي

نهن ساعت ماهي بتان دي

مطالع

ساري کار و-ر گهي گهر دي.

۱- نال ماهي مهن لتيان لاوان ، نئزي کهرے دي مور ته پاوا ،

کهرين دلبر بار رنجوان ، مهن ته هانهزي آن جنهن دے دردي.

۲- حال کيتم روز ليغا وانگهے ، رات دبنهان بني دلزي تانگهے ،

سوتا آيا ميلے سالگے ، مهن ته ويک ماهي کون نردي.

۳- دور وطن آيا ماک پيگانے ، لوک سارے دے سهندا طعنهے ،

ويس فقيري هندا گانهے ، مهن ته مرلي سئ سئ آن مرددي.

۴- علي محمد امے قرب ديان کليان ، روز ازل ديان اسکيا مدهان ،

سر تے سهندران جهوڑے جنهان ، کهمي هان تنهان

کهرے کردي .

کلام

مطلع۔ وہیں مٹا کے ہار پیارا ، جو گہی ٹی ات آہا ہے ۔

۱۔ روزِ رندی دا ہایا چولا ، شاہِ حسن دا ویکن شعلہ ،
مہدیت دا کر کے اولہ ایسا چساپ چاہا ہے ۔

۲۔ پھر پگھن بیک دا بانا ، ہن مٹک تھوڑے کالدا کالہ ،
در در قردا مست دیوانا ، ساہو لہنن نچایا ہے ۔

۳۔ مر لہی وچیتدا مامی ، رنگپور ڈے ٹیا واہی ،
ست شان مہانا شاہی ، کھوٹ گہی کڑ کھایا ہے ۔

۴۔ مامی محمد ہول پلوتدا ، ہر جا مہٹا وشم چلیندا ،
تی عاشق آپ کون آپ کولیتدا ، تاپِ حسن دے تاپا ہے ۔

کلام

مطلع۔ ہر صورت دے وچ بار آیا ،
 گر جانب سؤ جنسار آیا ۔

۱۔ کٹان میر اسر تے ہر ہویا ، کٹان فیرانی قہر ہویا ،
 کٹان رانجھن تے ول ہر ہویا ، کٹان جنگی ٹی جنگدار آیا ۔

۲۔ کٹان ساغر تے ول سالی ہے ، کٹان رتد یگانہ باقی ہے ،
 کٹان تاج ادھر لولاکھی ہے ، کٹان دامل دا ہسوار آیا ۔

۳۔ کٹان قاضی ہے کٹان گملا ہے ، کٹان شاہی ہتھدا شملہ ہے ،
 کٹان حسن اوٹدا کر حملہ ، بن ہوسف مصر بے آزار آیا ۔

۴۔ شمس کٹان منصور بی ہے ، کٹان موسیٰ تے کھٹور ہے ،
 ٹی صناعن ولیدنا سور ہے ، کٹان عاشق ٹی عطار آیا ۔

۵۔ علی محمد خوشنود ہے ، کٹان دردان والا دود ہے ،
 مید کٹان محبوب ہے ، ادوین مہلل ٹی سہار آیا ۔

کلام

مطلع۔ قربسان سید تقدے آوٹ تون ،

بن کر بل جھوکان لاوٹ تون ۔

۱۔ کوئی مثل نہیں ہے مثالان دا ،

مخنی محمد ہساک دے لعلان دا ،

دنیا عقوبت وچ لچاپالان دا ،

عالی رتبہ عشق دے ہاوٹ تون ۔

۲۔ ہاٹی بندھا کیتو نرے صغیران دا ،

ونا مہن ظلم دے ول تیران دا ،

ویکرو مہر شکر مٹدے پیران دا ،

جھل مال ہٹان تے کھاوٹ تون ۔

۳۔ جگر گوش۔ ملی دے رازان دے ،

ہامل ہاک بتول ہے نمازان دے ،

تسے ختہر پڑھن نمازان دے ،

سر سانگ نرے آراں سٹاوٹ تون ۔

۴۔ شاہد واقف ہا ہر گہالہ کنوں ،

اقرار والے احسوال کنوں ،

اہن شام دے فید کشال کنوں ،

ڈکیا یار زنجیران دے چاوٹ تون ۔

۵۔ ملی محمد دک سب دور کسرو ،

مٹڈا۔ رضی نظم منظور کسرو ،

اندر داخل اہنے حضور کسرو ،

کھٹا قدمان دے تال رلاوٹ تون ۔

اللہم صلی علی محمد و آل محمد ۔

سی حرفی

الف: اویس را رام عشق دا کو ئی ہر دلاور داوے ،
 سوڑ والے ہلے مرتے سہرے وچ سہان دے آوے ،
 جان نثار کرے جا جلد ، اتان انسان الحق الاوے ،
 علی محمد کیلے برہ دی بازی ، اخون صوفی نام سداوے ۔

ب: باب مطالع ہرہ والا ، کچھ صورت نقش نگار وھون ،
 چھتک بیان جیوین ہادل بھلوان ، امن ابرو دے انوار وھون ،
 دار عشق دی وار کیتا ، ہر تار زلف غمدار وھون ،
 علی محمد ہلبل بنیا ، چشمان دی چھکار وھون ۔

د: تاب حسن مہتاب وکا ، دے چاک مٹھی دل چیر کہا ،
 جل جان کہی پروان وانکے ، گھت ساد اندر کا سور کہا ،
 امن چوش کنون بیہوش ٹھی مان ، دل و سر سحر بصور کہا ،
 علی محمد گریاد سچل کون ، سک وچ سک سرور کہا ۔

د: ثابت ذات صفات وچون ، کر عاشق سر کون جتھے نی ،
 کہہ طور والا او نور دھکن ، منصور نہ منھوا جتھے نی ،
 ذک بک کنون سڑ سک جالندے ، اتان رو رو
 واتان گتھے نی ،

علی محمد ماتام مچا ، او ویس ہا لیلے ولدے نی ۔

ج:- جھان جي جوڙ نه آهي، مڙي نال ماضي پاري اڳ ڏي وڃي،
لک دين ڪرنن قربان سڄڻ تون، نال عشق شرع ڪهڙي
لڳدي هجي،

تڏي لڳي لکيا تقدير اهوين، ڏي خلق ڪواريان وڳدي هجي،
علي محمد ماضي پاري ملے، دل تار رانجهو ڏي تڳدي هجي،

ح:- حال سهڻا سن لعل مڙا، مڙ پال نظر ڪر پاڇو، والي،
دوس ڏهڙا دي بکي هائي، مڙين بي طلبا نهون تڏي
تاج والي،

ڪيئي سال گذر ڪيئي مهڙي ڪڍي نون، ڪڍڻ مهل ٿيئي
معراج والي،

علي محمد تڏي عشق ڪيئي، اڄ حالت آڏيڪ
حلاج والي،

خ:- خوف ڪنن ايون خيال هوندا، معشوق رهے نه ناراض مڙا،
دنيا عشق دي پرواه نهين، گڏ نال هو وڃي همراز، مڙا،
هجي ڙنگ جدائي ڙنگ ڪيئي، نهين لنگه اوڻدايڻ آواز مڙا،
ملي محمد ڪر جهٽ اهو دل ڦٽ ڪيا بهري بساز مڙا،

د:- دلال امين ماڪ حسن داء چا حضرت عشق ڪيئي هجي،
سر سام ڇڏڻ فراني ڪيئي، ڏڏڻ شوق شراب بهتو هجي،
دار اقيم دم مار سڙي، ڇوڙ بهر دي بانگ ڏنو هجي،
علي محمد ڪريار ڪون سڙي، اڏڻ نهين نماز نهتو هجي،

ن ذکر محبوب دا مردے مردم ورد پھاوندے ہوں ،
 نہ ہک آرام حرام لذت گھر ہوں جگر دا کاوندے ہوں ،
 سرکھٹ اچل مت فداں تے کر متان بار مناوندے ہوں ،
 علي محمد ادا ویک صورت ، لگا تا کہ چٹپان کھل
 ہاوندے ہوں ۔

۲۔ رمز لگی زانجھو فار والی ، سب پل کئیے ہار سونگار مٹنوں ،
 سیدے چاک عراق ہلاک کیتا ، نہین آوند اچین
 قرار مٹنوں ۔

مور نہ لاوندی ہر گز اکیان ، اک ہولدی وچوڑے دی
 سار مٹنوں ۔

علي محمد ویک عیب مٹدے ، متانہ یار چوڑا ہے
 وسار مٹنوں ۔

۳۔ زور زہر دی جام نہین ، توڑے عشق حقیقی مہازی دا ،
 عشق دیندا کیہ سو دی فتویٰ ، اتان گم نہین اڈکل ،
 بازی دا ،

جنہن صورت کون نہ سجدا کیتا ، نہین فرض قبول
 اون نمازی دا ۔

علي محمد ہوان اہن وچ ، ہے اوں گم کنہن مہازی دا ،

ہیں :- سلامت او ننگری ہووے ، چٹان وسدا سھٹل سائیں ،
 بخت بلند الہال مسوت ؛ ہوئے ہار دا ہیامت تائیں ،
 کعبہ حج حضور اسادا ، ویکان پاک پرہ دھان جالوں ،
 علی محمد دلداز کون دلڑی مڈھی ، دم دم کرے دعائیں ،

نہ :- شہادت جام عشق دا ، کئی ہون ہے سر ہاکے ،
 کئی اسم جسم کنون چک ویندے ؛ اولہن لہن لہن
 وچ لاکے ،

کے شہر ہعرتے قردے جھنگلان ؛ سروچ پاکے ہاکے ،
 کئی ہون لہن کھر علی محمد ، وچ سونے جھاتی ہاکے ،

ص :- دہر نہین سک چن گہے ، دن رین ہے عین مذاپ مہان ،
 اہن اک اندر پن داغ ڈنڈے ؛ اؤندی سینے بوم کباب موان ،
 بے قیاس عشق کا ماس گیا ، تیان رگوان سپ رباب میان ،
 علی محمد سھٹے ہار اکون ؛ نہن ہلدے سوال جواب موان ،

خر :- غروب اریہر دی مار سھٹے ، مڈھی دلڑی کسدے کس گہے ،
 کھنڈ کول نقاب ابون ناز کنون ؛ ول ہسدے دلہر
 ہس گہے ،

ہار مہوان دے اوگھل پاونڈی ؛ وونین بہ وسدے وس گہے ،
 علی محمد کھر ہار کون سجدے ، ابون کسدے کوڈڑے
 کس گہے ۔

ط: طرف نڈے هڪ حرف لکان، ملدي وصيت والين جاني وو،
 هڪ ذينهن انون تھك هئا ايسي، چوڙ وٺيا آءُ فاني وو،
 ڪفن دفن دي لوڙ نهين، ٿيو ڏيوار نصيب ديواني وو،
 علي محمد لک لاش آءُ، ذيون اها نام نشاني وو،

ظ: ظلمات اندر ٻا جهات عاشق، او سر دا ساڻگا چوڙ ڏيندے،
 ڪے بحر عميق دي موج اندر، جهاز جسم دا هوڙ ڏيندے،
 ڪے ڪاڻ معشوقن مشرڪ، ولدے، دين دے دفتر
 سوڙه ڏيندے،
 علي محمد ڪے سيس ڪٽاءُ، وڃ بار دے قد مين چوڙ ڏيندے،

ع: عالم مقل ملان پل وڃي، اڙهن تقاطع دے نام والا،
 عشق ڪنن لک ٻهندڻن اولے، چڪ ڏيکين ها چٽڪا
 دام والا
 آءُ ڏيون ها رو رو خبران، هڪ ڏک ٻيون جے جام والا،
 علي محمد دي دامن گهن، نيون والڻ بخفي نام والا،

غ: غرق عاشق ئي ترڪ جسم ڪر، ويسڪن جلوہ نسور
 جمال ڪنن،
 وجد دي ويڪ صورت، ٿيندے واقف وصل وصال ڪنن،
 ٿر بکر مهر لڳا ڪر، هڪ ويندے قيل وقال ڪنن،
 علي محمد شڪر ڪريندے، جلدان فضل سمند
 في الحال ڪنن،

ف: زهر فخر دي جاہ نهين ، جتان واسنگ وڌوسي گهٽ
 ونگ بهي ،
 ٻڙم مند ٿڪي جو گهي مرلي والسي ، اڳيون جوڙ جادوگر
 جنگ بهي ،
 لک مار دے ونگ بيمار ڪيٽي ، ڪيٽي وڃ لهد لهد
 لنگهه بهي ،
 مگر علي محمد سينگار صفائي ، رانڊول ڪهڙي لائسي
 رنگ بهي .

ق: قاتل عامل دلان ٿي مھتا ڪيڙي ڪيڙي ٻڙهاوندي هو .
 ڏکڻي دم جدا ٿي دے غم ڪيٽي ، وٽ ورم وجود
 وڙاوندے هو ،
 ڪڪر ڪات حسن دے رات ڪيٽي ، ڪيٽي آتش وڃ
 اڙاوندے هو .
 علي محمد دين ڪفر دے ، اهي ڪهڙي سبق ٻڙهاوندي هو .

ڪ: ڪيٽي ٻي عملي مھن هان ، ته به دلدار تساندي دردي آن ،
 ماري تانگو ٿندي چوڪ مالڪ مينے ، فيري وانگ
 ڪوڪار ان ڪردي آن ،
 ٿندي بهاس جا ساس اداس ڪيٽي ، هٿ ساس ڪيٽي نال
 ڪردي آن ،
 علي محمد مھتا ڪيٽي ، مھن تان مرض وچوڙي
 ڪردي آن .

۱۰۔ لاهہ لباس سب لہڑان ککیر ، رانجھو چوڑ گہا منڈا

ہواڑے جی ،

وج ماک وسایہ بار کھڑے ، آوندے پاں نظر سب

ہملائے جی ،

نہن مال مچل دا کڑی حال ڈیندی ، ہتلی ہر ہوجان

ہر ہولڑے جی ،

علی محمد ماہی لال منڈے ، ول مولا کریم مولے جی ،

۱۱۔ مہارافہ موڑ ساہی ، رووان رات ڈنہان غاموش نہن ،

ڈکان کمال ککیتی دل لعل لہو ، الہ ہاک چائے ہورا

ہوش نہن ،

خواب بحال گیان پل خوشمان ، گفتار سٹن والا گوش نہن ،

علی محمد تصویر ٹنہی ، فراق ککون فراموش نہن ،

۱۲۔ لینہن نڈا سہٹا شینہن وانگیر ، چہم مار اندر وچ چپ ہٹا ،

ڈاڈی دم ڈنڈا ہے جم والی ، ڈے نانباں دلڑی آپ ہٹا ،

گھٹ شور شہر دے زور ککون ، گدے کور کلوچا

کپ ہٹا ،

علی محمد سوز والا ، سہر حاتم منڈے آ سب ہٹا ،

۱۳۔ ورہم نئے دل وک ککیر ، رک رک دی ضعیف زبون کیتا ،

عشق اناسے آدمخوڑے ، کلام ختم جسم دا خون کیتا ،

نہن ہکے نشان ڈتے ، کد مغز مہے ہا معجون کیتا ،

علی محمد فراق قتیان لون ، اہن مار حسن معجون کیتا ،

۴۴۔ خاک رہی آن نہون دلڑی ہندی، وچ اڑی مے نال اوانکے،
 ہیل مٹیکے مے دلبر کھتی، ملی گٹڑی سرفی وانکے،
 احان ہردیسی وطن ہرایا، کنہن سالک کھتوسے مانکے،
 عالی محمد اوکا بار عشق دا، اے سودے مپ نی سہانکے۔

۴۵۔ اوون مے اصول عشق دا، جتان آل ک۔رے اثباتی،
 نال نفی لایود گریندا، ڈاڈیان خربان مارکے ذاتی،
 حل سینے سب حل ہونڈے، چھ چرم ڈیندا وچ چاتی،
 علی محمد ہ۔ر کر ہالا، پسر ڈیندا آب جہانسی۔

۴۶۔ ہار بنان ہمار ہشی مان، لکھے کلہان باغ کھاوٹ،
 دنتہ کار ہزار عبار غماندے، اولہا ملے ساراعی کھاوٹ،
 سنبھال مکان کھون سچشان لیتا، گمان خوشیائی کل الاوٹ،
 علی محمد دلدار بسنا، لائے اکھان رو رو ساوٹ۔

اللہم صل علی محمد و آل محمد۔

سی حرفی

الف۔ اندر سہٹا ارمان تہڈے، ہر تاب کہتی دل خواب گھنوں،
 گھم دم نہ گذرا غم ہاجہون، امین اکیان والے
 آپ گھنوں ۔

گیدے دین ایمان زبان کہا، دعویٰ سے کٹی مائی
 باپ گھنوں ۔

علی محمد نال الاوسن، کول جا لیق کتاب گھنوں ۔

ب۔ بازار برہم ہی اژد حسن دا، لنگی تیغ نسال آیا ۔
 زابر زلفان ضرب چلائی، درہام لہو وہر لال آیا ۔
 کٹڑیاں نوں جا ول ول کھنڈا، حیرت دے وچ حال آیا ۔
 علی محمد عشق سہنے دا، درس اہو ٹی دلال آیا ۔

ت۔ تاک لایم تاقون والا، مں زہد عبادت کار نہین ۔
 حج زکوٰۃ امان چوڑ ڈیتر، تھڈا عشق ڈیندا اختیار نہون ۔
 کعبہ قہار پل گہو سے، گھم پلدا سٹل ہمار نہون ۔
 علی محمد سرک ہلائی، سرت والی گائی مار نہون ۔

ث۔ ثابت نہون گھو ہوش عقل، رہی یاد نماز رکعت نہ کاء
 اہو ویک فلم کیا چوڑ علم، رہی بے تے والڑی بات
 نہ کاء ۔

خون چکر خوراک گھٹو سے، لنگھے روو ہاجہون رات
 نہ کاء ۔

علی محمد سہنے دے سوز جڑی، سبھان ہی سوغات
 نہ کاء ۔

ج:۔ جدائی ہمارے تھلی ، گھر ہمارے دی گھر ہمارے ذہن ،
قرآن کتابان ہمارے ، ورد تھلی تھلی ہمارے ذہن ،
عشق جہان اذان ہمارے ، عقل الہی جنگ ہمارے ذہن ،
علی محمد نام ہمارے دے ، گھٹی ہمارے اکر ذہن ۔

ح:۔ حال کنون بہ حال تھی جان ، ہے حب تھلی حوران کیتا ،
خون کنون زیون چسپ ہر ، ایمان والے ناز لیتا ،
ماسی ہڈان دا ہٹا ، ہے کواہے شوق تھلی دا
شیر ہوتا ،
علی محمد روز ازل دے ، لال تھلی گڈ ماسی ہوتا ۔

خ:۔ خوب اکیان محبوب والیان ، اہی جن ہر گھون
ہاند گھون

دوزخ گھون جھٹ بھٹے ہاون ، جسے رمزان والی
ہاند گھون

عرش زمستان کاون لرزے ، لکڑے ، ٹکڑے ہاند گھون
ماسی محمد او مردے اٹاون ، جہان رخ تون پرے ہا
ہاند گھون

د:۔ درد تھلی رنگ زرد کیتا ، آد ہوش گیتا گھفور وانگے
کے تھلی وچ مڑ مڑ رہی آن ، مسوہی لہی دے
طور وانگے

ویک زلف تھلی زمار ہا ہایسم ، اکرم اللہ
منصور وانگے

علی محمد دل گھون ہمارا لکیتا ، مہلا اسم ہنر دا نور وانگے

۱۰۔ ذرا وہون ہاگ اوالے ، چاش والا جنھا ہکسہ ڈا ۔
انہان وانگ منصور منظور سولی کرے لال لہو سون
سک ڈا ۔

اھے جان ہمیشہ حیات دوسرا جنھا کھات اتھے کتہ
رکا ڈا ۔
عالی محمد مثلاً عرض اھو، منظور کرو چا بھب مٹا ۔

۲۰۔ ریت ریت دی اوکی اٹانگی، عاشق ویک تم ہتھے نی۔
شمع اتھے شتاب اون ، پروان والکے سر ہتھے نی۔
موتو لی میدان ماماون ، منہزا سور لہ ہتھے نی۔
علی محمد سر چارم سولی نے، اھو مشق ادا چھوٹا جھٹھے نی۔

۳۰۔ زیر خدر سر سر ڈیندے ، جوکے نال سوٹھے یاری
لاوندے نی ۔

یار ملامت برہ والا ، چہ چام ککون سر چاوندے نی۔
راگ سہاگ دی کوٹ کھلی وچ، گیت اناالہی کھاوندے نی۔
علی محمد ککرات سر ککون، صورت وچ سچاوندے نی۔

۴۰۔ راس اداس پیاس تھڈے وچ ، سپا چکے گٹھے سوال
چواب مٹا ۔

ساز سننے وچ حوز تھڈے دے ، وجدے روز رباب مٹا ۔
آگ اندر وچ چاک ہتی ، دل ککازم ککریدی
ککباب مٹا ۔

علی محمد عشق تھڈے وچ، سچ نی کہے ڈوہ، ثواب مٹا ۔

نشانہ شور حسن دے زور کنوں، مہٹے مہٹے دلیان دے
لٹ لیون ۔

لک میرا میرا میرا کرن، گھٹ دام گھٹ گھٹ گھٹ دین،
دود دولالی درد وندیان نون، چست پکھا او پٹ دین،
ہاں محمد درویش دلاور، رت والے نسا پٹ دین،

ص: صاف الصاف دی گدھ نعوے، آکول مہٹا ہوا ہول ڈیکو،
گھاتی تباہی ماس اماڈا، وچ توازی نول ڈیکو،
کٹارے عوسون سڈا ڈوسون، نال ہتان دے قندول ڈیکو،
علی محمد نوین عاشق مردے، ہر آن کتابان کول ڈیکو،

ض: ضعیف تا ضد کرن، رہندے راہ رضا تے راضی،
لک چاک مہٹے دے ہلاک کرن، نست طلب امان
دی تری ۔

ہر طرف کنوں او طرف ہاون، کر نور نال نہاڑی،
علی محمد مہمان ملہا وندے، گود مریندے غازی،

ط: طلب تہذیب طسرفان کھتا، کپ کپ کپ کپ کپ
کاوندی ہے ۔

شعر ہر سب نظر دا، تڑپ تڑپ جند جاوندی ہے،
غم الم فراق قتی دل، کونج وانگے کر لاوندی ہے،
علی محمد دلدار ہان، ہی مجلس مور نہ ہاوندی ہے،

ظ۔ ظلم چھا مکسا کلام ڪرو، نه به منھنڙا نه هر ڪر

• سوڙ ويسون •

لک وار پاڻي ڇا ڏڪار ڪڍڻ، ننڍا در نا دلبر چوڙ ويسون •

تڏڻي ڀاڪ پيران دي خاڪ اسان، ڇم هر هر هٿڙي

• جوڙ ويسون •

علي محمد طالب ٿي، طالب ننڍي ڪر تسوڙ ويسون •

ع۔ عذاب عشق دا ڏاڍا، عاشق ڏيک نه سنگ ڪڙي •

مٺ سام دا سانگ ڀنگ وانگي، ڏي لاه لاهوتي

• لنگه ڪڙي •

مرڪ اٿان سر سرڪ ڪوتڙي، وڃ نانگي نات لسڪ

• ڪڙي •

علي محمد ڀرت ڏي ڀاسي، ترش ڪنن هن تنگ ڪڙي •

غ۔ غم ائين وڃ دم وڃي، اها چاڻ غنمت ڪافي •

اهين باغ بهشت دي طالب نهين، هر هوي تـڏـڻـا

• مٿڪون شافي •

انف لام والي لاريپ شڪلي، ڏنڻي ڏوم ٿيون سڀ معاني •

علي محمد عاشق اهي ڏي، مٿا آپ ڪسرو الصافي •

ف۔ فراق تڏڻي ڪيتا ڀاڪ جگر، ائين آه ڪـڙـڻ دا

• سام ميتون •

هم حال نه دني دي ڳالهه سڻي، ول غير آڪن گدراهه ميتون •

من موانجه، ملڻ دي ملول ڪيتا، نهين مٿل سجهدي

• واه ميتون •

علي محمد ڪيويڻ ماسون دلبر، ڏس ائين راز دي واه ميتون •

ق:- قلب الدرد ہے طاب نڈی، ہند حطب ڈولہندی تانگہ ماہی۔

سانگ نڈے مڈ سانگ گیتہ، ہر سانگ سٹی سونے
سانگ ماہی ۔

روح ریحہاوان، نالا ہاوان، روز اڈاوان گانگ ماہی ۔

علی محمد ارتھون ہالان، لہنہن نڈے دا لانگ ماہی ۔

ک:- ہرامت والیان کالیان، اکیان مسیت موالیسی ۔

ہٹ چوم گتون الدوم کریندیان، ولدیان سور نہ خالی،

کہت گھور چنیان وچ چور ککرن، ڈے ہازین

وانگک ہوالی ۔

علی محمد مشتاق مریندیان، ہاون رتہے عالی ۔

ل:- لہر اہن وچ شہر حسن دا، متان عاشق منہترا موڑ ڈیون،

ہن آب گرداب دے تاب تکے، کشتی موج بحر وچ

چوڑ ڈھوین ۔

لہق دیوار دی مار چھاتی، ہر یار دے قد مان چوڑ ڈیون۔

علی محمد مذہب والی، ہارلی دہتر لہوڑم ڈیون ۔

م:- مک ماہی دا گھمہ قبلہ، گھمہ اور نہ چائندے ہون ۔

طرف مٹھے دے سجود کیتو ہے، طرف نہ ہئے گنہن

تائے ہون ۔

ونہن اقرب وسدا ویجھا، موج خدا ملی مائندے ہون ۔

ماہی محمد وچ ککٹو ہے، موتی جنہن مہراں دے ہون۔

۱۵۔ نام تھڈے تون فریان گروان، امین نام چھڑا ول نام نہ کو۔
لذت ذتی مٹکون سوز منم دے؛ لذت والا امڑا طعام
نہ کو۔

تھڈے چاہم زنیہ دا ہاکہ ہسینہ چنت والا امڑا چاہم نہ کو۔
عالمی محمد عاشق چھڑا، ول عاشق تیسلی عام نہ کو۔

۱۶۔ وس کنوں بیوس تھی آن، احو میں سہتا دل کس گیا۔
سک چین نہیں دن رین مٹنوں؛ ڈے باہم ہرہہ کسر
ہس کہا۔

کھات فراق دے گھات کیتا، گھت روح انسیر کا
دس کہا۔
عالمی محمد کر یار کون ہدیے، مٹوا اماڈا کس گیا۔

۱۷۔ ہس ہمیشہ کیم کرن؛ اہے کھاکل تھری کالڑے جی۔
میگان مست محبوب ملے دیان، مارن بڑھوان بالڑے جی۔
توکان لاون تاز والیان، ہت کاون ماس نوالڑے جی۔
عالمی محمد دل لت لیتی؛ انہان کر، کرالتے والڑے جی۔

۱۸۔ لعل ساری ہے ویل دتا، گھت ہڈل ہرہہ دا ہند گون۔
درد وندہان دیان سٹ سٹ دالہان، آپ چھا کر چند گون۔
ہڈیان گڈیان ماس رگہان سپ، رانڈن دے ویچ رانڈ گون۔
عالمی محمد سہاہ اماڈا، سوگھے کر سپ سٹ گون۔

۵۰۔ آباد سہنا دل شاد رہو، ڈک سور اسان ہئے سہون،
 دل ہار تسان چا وسار چوڑی، اسان یاد کر بندے رہسون،
 روپوش رہو نا گوش ڈیو، تہ بہ گول تنگون ہئے لہسون،
 علی محمد چم ھائٹ نالہی، اور نورا ہئے گھسون۔

۵۱۔ داد کر بندے ہسار آبا، ول واتہ وصل دی گھل ہئی،
 چاک اندر دے چاق لٹے سپ، کڑکی دل دی کل ہئی،
 ہر شاخ اتے ہئی باہل ہولے، سکڑی لسی گل قل ہئی،
 علی محمد مہر مہر مسایا، کثرت دی دم ہل ہئی۔

اللہم مل علی محمد و آل محمد۔ (آمین ثم آمین)

بہت

دار کھڑے دلدار اوسیں ، ہنسی رو رو ہوان لالان مہین ۔
 لک بار ہزار غبار غم اندے ، پتی جوشان دے وچ جالان مہین ۔
 اکمان کون آرام نہیں ، ہر ساری رات مہالان مہین ۔
 ہر دم تہذے ہند وچ ہوان ، پو ہار گلان دے لالان مہین ۔
 ونس دیکے سو ٹاہ رکھن دی ، شوق تہذے وچ سالان مہین ۔
 داغ ہواغ اندر کون ڈیون ، مک بچھدے اسے ول ہالان مہین ۔
 طعمر حرام نہ وتندا ہاڑی ، کا ماسی ہڈان دا کھالان مہین ۔
 علی محمد احوال اندر دا ، اہو کتھن کون کول ڈکالان مہین ۔

دلدار تہذے دیدار کیتے ، دل روز نکھن دی وانسان ۔
 ہس مہنڈی دل کسم کوئیں ، ول مار چشم دیسان ہانان ۔
 باہر برہ ذاتی مال بدن وچ ، پئے نکھن دولہن لالان ۔
 سور تہذے دل چور کیتی ، ہوان اپر دی اہیان انسان ۔
 رات ڈنہان اوام نہیں ، ہنی لال فراتسان قازان ۔
 اکہیان رو رو نمر وہوان ، چمر چمر لائسی چھانان ۔
 ہار محمد سہڑے ہار بنان ، ہنی قید کرہان کھالان ۔

کھول گھٹان ہر دیس امین کین ، مہڈے دیسی چوڑ مڈالے ۔
 وطن امین وچ لکے واسی ، ول خبران کوئی نا آئے ۔
 پاک اندر دے پئے پچھلاون ، گھٹ وچ گھمڈے گھانے ۔
 علی محمد کر یاد سچٹان کون ، نیت رواں لے نیل تہڈے ۔

دلدار تھڑے دیکھدار گیتے ، دل روز نکھنڈی راہسان ،
 ورن مور نہ دل توں گہاہین ، مے کے ہواہ بہان ول ٹاہان ،
 مے مام اندر چا گہاہ ہتے ، ہن سورین نال صلاحان ،
 تھن بن کوئی نہ مٹدا دلبر ، درد مٹدے دیوان دانہان ،
 مہمپ حال کریسان نال تھڑے ، مہین مگد الدرد دیان آہان ،
 مک چین نہین من رین پشی آن ، ہمارل وچ ہسارمان ،
 ہاتسار وچون آتسار مٹا ، مگد ہڈدی گون ڈے ہانہان ،
 لکھ ہزار تسانے نہورے ، مہین لالہن کھڑے لافان ،
 ہلی محمد تھڑے عشی آڈیان ، ہال ہسارم دیان ہسارمان ،

ویک جنہن کون روڈرا رچدا ، او خالی کمر گھڑے ہائے ،
 جوڑ ہائے وچ جانب جائین ، ال وچ لاگے ڈالے ،
 نہین وڈیان ہسار مگایا ، لہین آندا ہوش نکالے ،
 ہلی محمد آہین درد دلبر دے ، کھدی دلڑی دالے ڈالے ،

ہار سچن دی ڈکڑی یاری ، اوکے ہار ہر ہر چاؤں دے ،
 چوٹی عمر رب موت نہ ڈٹوا ، اہے بن ہتے ڈینہڑے چاؤں دے ،
 وطن سیکانے فست آندا ، کھے غرض آہے ات اوں دے ،
 ہلی محمد ایوین اکڑیان رونڈیان ، جموین وسدے ہلے ساؤں دے ،

ساؤں آبا مٹدا ہار نہ آیا ، مگد دلبر لایسان دیرسان ،
 کوئچ وانگے کمر لات کری ، دل فریق کتون کا قیریان ،
 مرن کمرن سچین کل نہ کائی ، کیتیمان ہار جدائیان جہریان ،
 ہلی محمد دلدار بنان ٹیان ، رو رو اکڑیان گہرسان ،

جھوٹا کان و سنی وطن مٹے ، جڈان دیریں سرور مہارن ۔
 رم جھم رو رو اکھان لانی ، کر بارش منگہ سہارن ۔
 ٹر رو دلہے جھنگل پہلے ، رت پور کیتے کاش کاران ۔
 علی محمد دلدار سلسے ، ملن ٹیوان باغ بہاران ۔

عشق والیان کھون روز لزل دے مٹے درد کشالے ۔
 جف القلم رہا ہو کائنات : جو لکھا لکھ والے ۔
 کیا عالمی چائن عیش و ہون ، گذر جنہاں ہم نالے ۔
 علی محمد حورن عید اہے ، جڈان ساہی مکڑا وکالے ۔

درد دوزلی دلیر والی ، تال ایازے الکی ۔
 لوج چڑھی کر موج حسن می سیف سینے وچ سکی ۔
 علی محمد کر حیلے اولدا ، کیا کول لکھے کما کٹکی ۔

ڈال مرکن دے محب مریند ٹون ، نور عجب تگڈی مور کھنوں ۔
 وسمان نال ہراون دلڑی : حال سکیوں کنہر ہور کھنوں ۔
 بانہان سار پھرا لڑٹون ، شام حسن دے شور کھنوں ۔
 نانک والا ڈنک مار ملا ، ڈاڈا زمر گھٹمی چا زور کھنوں ۔
 علی محمد عشق دیان خبران ، اچ کھن ہنڈا وکور کھنوں ۔

کھنکھائی رہتی رہتی دی ، مہلتا دوسرے گوتی چلا
تالنگ والا ۔

جہن دہن کھنکھاتی رہتی روح بہا ، تھن دہن لاکون تھن
تالنگ والا ۔

سک صبر آرام گیا جڈان سیم ہوکا برم دی ہانگ والا ۔
دلڑی اسادی مر مر ویندی ، ویندا یاد ہووے ماہ مانگھ والا ۔
نال غریبان کر نا کارا ، ہیٹی سوکو مسافر مانگ والا ۔
علی محمد تھن آوٹ کھنکھاتی ، مہن تہ روز اڈاؤٹ کانگ والا ۔

محبت والی محبت ملا ، کا سرک ہلا گیا سانی ۔
محمد کیپ خسار لشی دچ ، گیا ہوش سیر ہوشاکی ۔
کپ سام گیا گھن راحہ امو ، اٹان بک رہا وچ والی ۔
”علی محمد“ روز ازل دا ، فردا وٹان وٹاوی ۔

سکدے سکدے مہلتے یار دے ، کھنکھاتی گذر گھوان سو صدیان ۔
دہن ڈکالڈے رو رو تھنکے ، راتن غم دیان وڈیان ۔
اوکی چاہ تے اکیان اڑیان ، ڈک ڈھاگ دیان ڈڈیان ۔
نست رول پردہسی کھنکھاتی ، ول یار نہ غبران لڈیان ۔
”علی محمد“ داسدار بنان ، مہن تہ وطن بھگالے وڈیان ۔

لنگھ برس گھنکھاتی ڈک سرس تھن تھن تھن تھن نا اچ کلہ دی ۔
کھنکھاتی داس تی وچ دلبر رہنکے ، تہ پیغام آوا تہ ولدی ۔
جہنکھاتی ہوک غمادی ساری ، مہن تہ رو رو اکیان سادی ۔
اٹے عشق دے ہنڈ اٹانکے سر تے ، جہن تہ تزل مارو تل دی ۔
”علی محمد“ داسدار بنان ، دل روز گھارائے گھادی ۔

وار البملا اگل سڈے تے ، دینھن اربہ دے آہا ۔ پاگر ہایا ،
 مہار گیتی محبوبہ اسان لے ، کل کل دوست الایا ۔ پاگر ہایا ،
 سال گذر گئے سوز اہن ویج ، مولا آن ملاہا ۔ پاگر ہایا ،
 علی محمد عہدان قیان ، تھا مولا بھتے سواہا ۔ پاگر ہایا ۔

آہار رانجھو لنگھ ہسار چاؤں ، اج ڈیاہم اٹاعون بیڑے ،
 راج رقیبان دے ول وجہن ، ویکون اکیان مور نہ کہڑے ،
 وطن اہون دے مل ٹھٹھون واسی ، ٹٹ ہوون جنگان جھڑے ،
 علی محمد کڈ نال گذروں ، ول آہا رب نکوڑے ۔

آہار رانجھو لنگھ ہار چلون ، ست پان کپڑیان دے پیلے ،
 آزاد وطن ہے نام اہندا ، اٹان دم دم ٹیون میلے ،
 سنگ بہاگ جھٹی سرکار گیتے ، مل منجھیان ہارون بہاے ،
 علی محمد مال عہد کروں ، گڈ بچھان نال سوہلے ۔

لتر معشوقان دا عاشق چٹن ، جھڑے سالگ نہ رکدے سامان ،
 غیر گلون دی بلبل کون ہے ، شب روز گھر بندی دانتھان ،
 ایج اہوت ہمع پروان گنوں ، سو خاک اہندے ویج باہان ،
 علی محمد دلہار کہنے ، دل روز تسکیدی راہان ۔

- ناز پڑھے هن نین سچن دے ، گھرے رنگ گلابی .
- درگھر مست فرانی فر دے ، لیسون پسون پلاپی .
- شمس امر کون خول کریندے ، چشمان پاک جلابی .
- طہ یاسین دے سر تے سہرے ، نظر دا تاج گلابی .
- علی محمد - ہٹے نبی کون ڈیندا ، سجدے عرش علی بی .

- لالہ باقوت لچنوی سرخسی ، لعل لبان دی لالی .
- شمس امر سلطان ستارے ، جادے ویک جلابی .
- -وران گرن سپ حوران پریان ، جادو ویک جمالی .
- زلفان بیچ کاروہر کھالے ، دل روہ کڑے رکوالی .
- علی محمد دل قہد کیتی ، امین چشمان والڑی چالی .

- مکے - ہٹے دی سہن نہ ڈیندی ، ہٹی رات ڈینھان جند جکدی .
- ورہیہ گذر کٹے ول یار نہ آیا ، کٹھن مکوں گوالہ .
- سلطان دیکدی .
- علی محمد دلدار بنان ، امین ساعت گذر دی مکدی .

پا گو
از گو

کلام

مطلع ارے فاصدا میں کما کروں ، کیوں داوبا آنا نہیں ،
کشتی مدت پر ہو سکی ، گلیے سون لایا نہیں ۔

۱۔ گر ہڑا ہوں شاخ سے ، تو زمین ہر کھجے مثل ،
کما ہے وطن باد۔ مزاں ، سارا لوک مجھے بھاتا نہیں ۔

۲۔ مساجد مشفقانہ میں ، چہن کما چہ۔ وغان میں ،
آرام نہیں آشیان میں ، یہ دم نکل جاتا نہیں ۔

۳۔ جب خواب میں دیکھا جانی، آیا مہری آنکھوں میں ہالی،
میں کہنے لگا کہانی، میں بولوں وہ بلاتا نہیں ۔

۴۔ نیم جان کر گیا ساری ، سکھ چہن گئی فراری ،
سے شہب روز انتظاری، پھرا مہم پائیا نہیں ۔

۵۔ "علیٰ محمد" درد میں مجبور ہوں میں بے خبر ،
ایسا ستمگر کما مہم درمیں دکھاتا نہیں ۔

کلام

مطلع۔ تیری نظر چمنِ مہن ، چمکار کر دیا ہے ،
ہر تہر کا تشابہ وہ ہار کر دیا ہے ۔

۱۔ بلبل تھا ہم بھابی ، ہمیشہ گل گلابی ،
جاتے رہے ستارے ، سورج قمر بیتابی ،
کھپطور کو تھلی ، کھنکھلایا کر دیا ہے ۔

۲۔ نازک نقابہ کہنا ، رویاں رخ رنگہ ،
ہرواں پہننے لپاسا ، خورج گیارہ چہنہ ،
زخمی بھنجر لے دل کو ، بھونوار کر دیا ہے ۔

۳۔ بھوشبھوئے زلف ہم کی ، ہم ہم تیرے قدم کی ،
مد ہوش ہسے مثل ، صورت کہا ہم کی ،
جلوہ نمائی جانی ، جنسار کر دیا ہے ۔

۴۔ دشمن سارا زمانہ ، دلدار دور نہ جانا ،
بہر جام دے وصل کا ، ہر گہا تھرا دیوانا ،
ایسا مہلی محمدؐ ، اقوار کس دیا ہے ۔

کلام

- مطلع میگونہ مست ہشماں ، مخمور کر دیا ہے ،
خوشبو تہری زلف کی ، مسرور کر دیا ہے ۔
- ۱۔ لعلی لیون کو لاکے ، کاجل آنکھوں میں ہاکے ،
فائل نے یہ قتل کا ، دستور گردیسا ہے ۔
- ۲۔ شعلے شہابہ دل کا ، فہدی کیا کیونر ،
ہابی جلا کے ہاجرہ ، کوہ طوہر کر دیا ہے ۔
- ۳۔ شیرین شراب لب کا ، حافی ہلاکے صافر ،
میں بھی کروں تماشا ، جو منصور کر دیا ہے ۔
- ۴۔ یہ بیلرد ہے زمانہ ، کوئی نہیں ہے مہرا ،
جانان تیرھی جدائی ، رنجور کر دیا ہے ۔
- ۵۔ ٹوٹی ہوئی ہے کشتی ، ساحل ہے دور ہم سے ،
یہ ہاداں اس بھرے ، مجبور کر دیا ہے ۔
- ۶۔ عاشق علی محمد ، میں ہوں غلام تیرا ،
تیرے غزل نے تھکوا ، منظور کر دیا ہے ۔

کلام

مطلع۔ یا علی مشکل کشا ، مرضی منی دلگیر کسا ،
 گھر مدد مسکین کی ، صدقہ خیر شہر کسا ۔

۱۔ عشق کی امداد کر ، دل بھرے کو شاد کر ،
 دشمن میرا پرہیز کر ، جام بھر دے پیو کسا ۔

۲۔ آڑا کو گلزار کر ، خیر اڑا قنار کر ،
 کشتی بھری کو ہار کر ، صدقہ محمد میر کا ۔

۳۔ سن عاجزی انصاف کر ، سپہ میرا تو صاف کر ،
 چرم و خطا سب معاف کر ، صدقہ اظہر امور کا ۔

۴۔ دہزار علی معید دکھا ، سب راز روحانی سکھا ،
 فوج میں اپنی لکھا ، صدقہ سید صغیر کسا ۔

ہندو
ہندو

واڈی

ہار ہار یسگر بازی تیری ،
کھسا رنگ رہایا ہے ۔

۱۔ ہوں کھا ہار مٹی کا معزز ، جل و جوت چکپا ہے ۔
آپ اسی ہر ہول بلند ، ایسا چاب چھایا ہے ۔

۲۔ تین گون کی گار واڈی ، پانچ اچھیں لٹایا ہے ۔
دور بان اٹھ کڈی اڈائی ، لڑی نگر بسایا ہے ۔

۳۔ نو سو ناز ہر معزز کھولنا ، سنہن سرنگ لکایا ہے ،
جاگرت ، شہریت ، سکر پست ، تریا کول عجیب در سایا ہے ۔

۴۔ ہر سورت ہر صورت تیری : کہور نینا مجھ کھایا ہے ،
جھاڑ اٹی جھولی جہر کٹی ، پریم ہلیتا لایا ہے ۔

۵۔ کھر بنان کھر ہک بنان ہننوں ، نینان بن لڑ کایا ہے ،
مٹائی مجھ سے سنگرو مولی ، آپ ہر آپ لکایا ہے ۔

واٹھی

آپکون ویکلی آئے ہوں ، بازی بار بنائے ہوں ،
وہی انفسکم سمجھہ اشارا صورت صاف سمائے ہوں۔

۱- مات ہتا نہین میرا کوئی ، تا کسے ہے چائے ہوں ،
اربع عناصر جوڑ جسم گون، بوتے اندر پلائے ہوں ۔

۲- اگنی آب تے برہمی ہوں کا، اسیا نام ٹھائے ہوں ،
نرک سرک ہے کیل مہارا ، دردان دود دکائے ہوں ،

۳- گھٹ ہر گنگا گھٹ ہر چمن، جل ہر جوت چکائے ہوں،
ڈوری اوہر پتلی نچائوں ، بن ککر بن بھائے ہوں ۔

۴- قلندر کارونہار وہون ہے ، القا وام وعاہے ہوں
موج حسن دی لہر لڑایا ، بادل برہر برسائے ہوں ۔

۵- عالی محمد ہر مظهر ہے دھچ قادر نام کھائے ہوں
فوق تحت ہر مٹی ہوں غالب، ات گنہن راز رنجھائے ہوں،

واٹھی

ایسی مٹھن بین بجائی ، ساڈو پاٹھی

• ایسی مٹھن بین بجائی •

• تھن لوکھ و بنور براجے چھن سے چت لائی •

۱۔ بن جیبا وچن اواران ، تر پٹی تار اکائی •

• مین ہماری سمجھے ہو ساڈو، گولکھے واٹھی کائی •

۲۔ ہونڈی سور اگوگھٹ پتھر ، سبتہ و سرت ملائی •

• اوا گون کا پڑ سپ پانکا ، چننا رمی نہ کائی •

۳۔ پگتھی کا مارگ پست ڈھلا ، سر جھوا کو بیت آئی •

• یورپ دھن کا ایسا مٹھن جو گئی ، اوچل دام ہٹائی •

۴۔ سرکے مائے ساچن ملایا ، کھوٹ کھوٹ چوٹ چلائی •

• ہانک بنا وان حنن اڈاٹا ، مونی وون چکرائی •

۵۔ تالا توڑ کڑکی دل کولی ، صورت الیک لکائی •

• عالی محمد متکرو سوئے ، ہم پاک ہریت پائی •

واٹھی

جاگیا چوہتر نام صاحب کا ، دیکھ بات سنو میری چوہتر
سنتن کی نا سنگت چوڑو ، سنگر ہمارے ۔

۱۔ رہنی کئی پور پٹی ، کب تون رام جیلا ،
نام ہنن ہئے سا سا خالی ، اہن آوے ہات اڈیلا ۔

۲۔ کال سدا سر ڈول بجاوت ، ہر دم جہم کا ہیا ،
کرتی سنگانی تیرا ناہن ، ہئے ولنا ہنٹ اکیلا ۔

۳۔ در در پٹھے سب سے اٹھے ، مٹرا لہرے مکتولا ،
مورک ریت ہریت تم جانے ، کس ہنڈ ہوٹکا مولا ۔

۴۔ علی محمد سنگر صوفی ، دست دیا عسے ستولا ،
مکات دیا سر شکر کا ، شین ایسی بازی کیلا ۔

واٹھی

جان جگت کی جوتی بازی ،
جسوتا یہ جگت مارا ہے ۔

۱۔ دام دے دائرے کی پٹی تعدی، کیون لہد گریز تیغ کاڈی،
وچ واپرے رک ہمت ہماء دی، چلن بنانا چارا ہے ۔

۲۔ زیرک مرغ ٹیون کیون نامی، حکم حب الوطن
پاد مہابی ،
ٹوڑ دوالی سٹک عطرے خامی، دنیا کول خسارا ہے ۔

۳۔ لرت لرت رک خال دی خامی، گرم ٹی غوطا مار غواسی،
راکے امین دا مرغ تین واسی، جٹان چاند سورج نا
نارا ہے ۔

۴۔ تون مین عاشق بلبل کل دا ، ذاتی طورہ جزوت کل دا،
عابی محمد ایمان اصل دا ، تمنا عرش اوتارا ہے ۔

واٹھی

مہب گھٹ پر محبوب میرا ہے ،

کو گھٹ ڈہست نامین خالی ۔

۱۔ کالی، کالی پر رام کی رچنا ، گسوری سکل گیا
ہو رت کالی ۔

۲۔ بات قول ہر آپ ہست ہے ؛ آپ ہی سارے باغ کا مانی ۔

۳۔ موسیٰ، سنبل، سرو، صنوبر ، چوڑی ویک چشم کی چالی ۔

۴۔ تادل گر جت بچا پیو کے ، جاگے جوت برہ اچوالسی ۔

۵۔ عاشق وہ معشوق پر وہ ہے ، وہ ہے مہنوں مست موالی ۔

والہی

ماتن صوفی ہون سرستا ، میرا گون پہچانے رستا ،

۱. ناپ گنول سون دم التاوان ، ہر دے گنول ہر جوت جگاوان ،

پنور غقا ہر درسن پاوان ، ہادلی برہم برستا ۔

۲۔ متگر جام پلایا گھوٹا ، جنم مرن کا ہنڈن ٹوٹا ،

عشق پریم کا آیا جھوٹا ، ہر رام میرے سنگ ہستا ۔

۳۔ جنیا پاکے تلک لگاہم ، اوونگ سوونگ بین ہجایم ،

مشرک ٹی محبوب مزایم ، ہر من ہست ہر سنا ۔

۴۔ پوت ککن ہر ادسی لاکھی ، نس دن بن ہر قرون ہیراگھی ،

پونڈ لڈم گھر سائول ساگھی ، موہن من ہر ہستا ۔

۵۔ علی محمد اے اتھی ہولی ، گما گجہم جالے لھقت ہولی ،

گو سچہم سادو سقت ہولی ، شمر ہنا گلد ہستا ۔

ساروگ

علي محمد سنگرو ، جوگسي ملو جلال ،
ڪسني ڏي ڪيچن ڪيو ، رنگ ٻيا سڀ لال .

[علي محمد مونکي جلال فقير هڪ ڪاهل مسعود ملو
آهي جنهن ٻارن وانگر مون لوهه جهڙي ڪي پاڻ سان
ملائي سون جهڙو ڪري ڇڏيو ، دل تان گناهن جو ڪٽ
لهي وڃڻ جي ڪري دل جو اهاوڪو صاف لال رنگ
ظاهر ٿي آهي] .

علي محمد سنگرو ، جب ڏينو ڪيان ويرا ڪٽ ،
آتم روپ لڪاء ڪري ، ڏور ڪيا سڀ داغ .

[علي محمد هڪ مرشد هادي جڏهن مونکي ذاتي ذڪر
دهم عطا ڪيو ، مون پنهنجو پاڻ ڪي سڃاتو ۽ دل تي
جيئرا به گناهن جا داغ عثماني سڀ ڏوهي صاف ٿي ويا] .

علي محمد سنگرو موهي ، ڏريا سر پر هات ،
جس ڪو هم ٻي ٻوند ٿي ، سو ڏيکيا اڀي هات .

[علي محمد سائين مرشد هادي جڏهن منهنجي مٿي تي
پنهنجي ڏال ڪوٺيا جو هٿ ڦهرو ته هن چوڻ اڪيون
ڪلي ورون ۽ مون ان محبوب حقيقي ڪي پاڻ سان گڏ
ٻئي ڏنو جنهن ڪي گهڻي عرصي کان گولهيڻو رهندو هوس] .

علي محمد سنگرو ، ميرا صوابي هتي سراج ،
ڀاو ساگر مون ڏار ڪي ، راڻي هماري لاج .

[علي محمد مرشد هادي سڀني صوفين جو سرلاج آهي .
جنهن مونکي ڪثرت جي درياه جي خطرناڪ ڪنن مان
ٻار اڪاري منهنجي لڇ رکي آهي] .

علي محمد سنگرو ، مهرے ڏنڻي سر پير پاپ ،
پرديو مينگهه مهر ڪو ، هڪ پاڻي نه رهيو پاپ .

[علي محمد جڏهن منهنجي مرشد هئا
منهنجي مٿي تي ديا جو هٿ ڌري ذاتي ذڪر ڪر
جي تڏهن ڪئي ته مون تي رحم ڪي الاهي جو ايترو ته مينهن
وڻو جو منهنجا سڀ پاپ لهي ويا ه هڪ تر جيترو به
گناه باقي نه رهيو] .

[علي محمد سنگرو مهرے ، ڏينو رتن امول ،
ڪيان ڀري هر ڪسوڙي ، پاڳو پير ڪو ڀول .

[علي محمد منهنجي مرشد هئا جڏهن ذاتي ذڪر ڪر
جو بي ٻيا موتي عطا ڪيو ته منهنجي ڪنهن ڪار دل جي
ڪوڙي ذاتي نور جي خدائي مان پر ٿي وئي ه دل هر
جيڪي به وهم ڪمان هئا سي سڀ ختم ٿي ويا] .

علي محمد سنگرو ، جب ابر سڻايو ٿام
پاڳو ڀرت پير ڪو ، اب رور رور ٻولورام .

[علي محمد، جڏهن مرشد هاديءَ جون ڪي سدا حيات مالڪي جي ذڪر جو سبق ڏنو، تنهنجي دل ۾ جهڪو وهڻ کان جو ڀوت واسو ڪيو ويٺو هو سو پڇي ويسو ۽ تنهنجي لونه، لونءَ مان محروم حقيقيءَ جو آواز اچڻ لڳو].

علي محمد ستگرو مڃري، پاهيا الڳا پاڻ
ڪانگ ڀلي، هنسا ڪها، موتي جهڙا ڪاڻ.

[علي محمد، تنهنجي مرشد شهنشاهه اهڙو ۽ عجيب قسم جو ان ۽ نيو آهي جو (خراب عملن ۽ ڀرين عادت ۾ ڪاڻ ۽ سٺل هوس) حقيقي محبت جو چوڳو ڏئي، مونکي ڪاڻءَ مان تبديل ڪري ڀليءَ وٽر هنج ڀڳي بڻائي وڌو].

علي محمد ستگرو، ڇپ سڀڻ سڀڻو ڪاڻ
ڀلي ڳري سمولڻ ۾ باطل ڀريو ان.

[علي محمد، تنهنجي مرشد سائن جڏهن ڪن ۾ ڏاڻي ذڪر ٻڌايو ته ان جي اثر ڪاڻ تنهنجي دل جي ساگر ۾ حقيقي محبت جي وچ اچي ڪري ۽ تنهن ڪاڻ به دل جي ڌرتيءَ تي رپ جي رحمت جو وڏو ڦڙو سينڊن وٺڻ لڳو].

علي محمد امر ڪيو، مڃري ستگر ڏسي اهديش،
ڀرو ساگر ۾ ڏو ڀي، ڪهلسي ڪاڏهو ڪڍس.

[علي محمد مرشد هادي مونکي ذاتي اسم جي سمجھائڻي جو پيالو پياري، صدا حيات پٺاڻي چڻهو آهي، جيڪڏهن هادي رهبر جي دريا جي نظر نه ٿئي ها ته هوند ڪفرت جي اٿاه، سمنڊ جي گردابن ۾ غوطا کائي مري وڃان ها، ليڪن اها مرشد هاديءَ جي سهرڻائي آهي، جنهن مونکي مٿي جي وارن کان وٺي، گهلي ٻاهر ڪڍي ورتو آهي.]

علي محمد منگرو، ملو جوگي جنگ جلال،
لوم پلمت ڪئنڇن ڪيو، ڪسني ڏک ڪلال.

[علي محمد، مونکي هڪ آڌوتي جوگي ”جلال فقير“ ڪلال سره ملو آهي، جنهن سون جهڙي ڪٽ چڙهيل لومر کي به ذاتي معيت جي مهٽ ڏئي سون جهڙو اثر پٺاڻي چڻهو آهي.]

علي محمد منگرو، ڏيئي صوفي مرشد مسوج،
ڪٽي ڪونج ڪاڻيو، چڙهو اندر اڪيان اوچ،

[علي محمد، مرشد مرشد صوفي شهنشاه مونکي اهڙي روحاني موج بخشي آهي جو هڪ ڪول جهڙو ڪمزور روح هاتيءَ جهڙي مضبوط صفائي پيڙي کي ٽوڙي هٽائي واکر حقيقت جي آسمان جي بلندن ۾ اڏائي رهيو آهي.]

علي محمد سنگرو، معجھ — ڏينو رام ٻڌام،
ايسي مهر هر ڀر ڪري، باپ ڪري نه ڪو ماڻھو.

[علي محمد منهنجي هادي رهبر مونکي حقيقت جو رستو
ڏسي ايڏي ته گرم نوازي ڪئي آهي؛ جيڪا ظاهري
دنوا جي رشتيدارن ماءُ پيءُ کان به نه پهچي سگهي.]

علي محمد مهر سنگرو، بهت ڪيو اڀ-ڪار،
ڪاڻ، ڪاڻي ڦولو ڪٽي، پونڊرو ڪري گونڊار.

[علي محمد منهنجي مرشد هادي مون تي ايترو اسان
ڪيو آهي جو دل جي مڪوي، مڪوي ٿي ٿي آهي،
يعني سڀئي لطيفا روشن ٿي ويا آهن ۽ پوائروانگر منهن
جي روح مان ڌاڻي ڏهر جي گونڊار ٻڌجي رهي آهي.]

علي محمد مهر سنگرو، خوب ٻڌايو ڪهل،
هائي بن آڇو ڪيو، ڌوئي من ڪو مڻ.

[علي محمد منهنجي هادي رهبر هڪ عجيب معجزو ڏيکارو
آهي، جو منهنجي دل ۾ ٻڌائي، مهر گيان جو جيترو به
مهر ۽ گند هو سو هائي ڪان سواءِ ٿي ڌوئي صاف
ڪري ڇڏيو آهي.]

علي محمد ستگرو ڪا وڃن ڪري جو تياڳ ،
در، در ڦرے ڀڙڪتا ، ڪو نه لاسے ڀاڳ۔

(علي محمد ۽ مرشد هاديءَ جو جنهن طالب ويڙو وڃاري
ڇڏيو ان ويڙي کان ڦري ويو ته اهو در، در ڀڙڪندو
وڙندو ۽ ڪڏهن به ان کي وري (ذاتي محبت جسمو)
ڀاڳ نه لڳندو)۔

علي محمد ستگرو مليو ، مڃيے اور ڏيو پرڻات ،
مين پٺائي جهڙ ڪهي ، اڳم نڪم ڪهي بات ۔

(علي محمد مڻهنجو مرشد مون کي ڀرم ڦڙي جو مليو ان
وقت هن مون کي ذاتي ذڪر نڪر جي سموري حقيقت
مڃهائي مهربان کان وائف ڪيو)۔

علي محمد ستگرو مليو ، مڃيے ڪهيو اچيا ڇاپ ،
آتم روپ اڏڪاڻسو ، آپ ۾ آپسو آپ ۔

(علي محمد ، مرشد هاديءَ مون کي دل ۾ ذاتي ذڪر ڪرڻ
جي تلقين ڪئي ، ۽ مون کي پنهنجو پاڻ مڃائڻو، تڏهن
ذڪر نه مان ئي پنهنجو پاڻ ۾ آهيان جنهن کي گوڙيو
اٿي اهو پاڻ ئي آهيان ۽ پاڻ کان سواءِ ٻي ڪا به
شيءَ موجود ناهي)۔

علي محمد ٻڙو ڪو ، ڏنو سنگر ٻيڙو اٿس ،
 سڌ ٻڌ سڀني ڀول ڪئي ، ٻڙي ڪاليجي ڇوڪرو .

[علي محمد ، مرشد هادي مونڪي حقيقي ٻڙي جو اهڙو
 نه هڪڙو ٻيڙو ڏنو جو هن دنيا جون سڀ صفاتي حدون
 اورانگهي اڳتي نڪري ويس ، ذاتي قرب جي ڪندي
 منهنجي دل کي ڪثرت جي درياءَ مان ، مڇي وائڻگر
 ٻاهر ڇڪي ورتو آهي] .

علي محمد سنگرو ڪو ، سڀ لهر سمونڊر ڪو ،
 منڪن پئي پسي ماڇري ، ويري گيو سربور .

[علي محمد ، پاڪ مرشد منهنجي لاءِ هن ڪثرت جي
 ڪاري نوري سمنڊ کي وحدت جي مٺي ڪير ۾ تبديل
 ڪري ڇڏيو . منهنجي دل جي مڇي مٺو ڪير ٻي اهڙي
 مست ٻنهي ويئي آهي جو ان کان پنهنجو جسر ٽٽي
 وري ويو آهي] .

علي محمد اسن جڳت ۾ آيسو سنگر قري اوتار ،
 جنهن آهڙو لهر ٿو نرت ڪيو او پيار .

(علي محمد ، هن دنيا ۾ مرشد هادي الله تعاليٰ طرفان
 موڪليل نبي آهي ، جنهن به ان جي لادن تي پاڻ ڦٽو
 ڪيو ته ان کي مرشد شهنشاهه هن ڪثرت جي اجهاکا
 ساگر مان پار اڪاري ڇڏيو)

علي محمد سنگرو ، پـرم ڪيا سڀ ڏور ،
گهٽ اجـوارا پيا ، گريان سڄا اگا نرسل مور .

[علي محمد ، مرشد شهنشاهه منهنجي دل ۾ جيڪي ۾
وهر گمان يا پڙ ڀولا هئا سڀ ختم ڪري ڇڏيا ، هميشه
منهنجو اندر روشن ٿي ويو آهي ۽ دل ۾ ذاتي نور جلوه
ڪر آهي .]

علي محمد سنگرو ، مجھ ۽ ايسي ٻڌائي وات
ڪونجي ڏيئي هات ۾ ، ڪولسي هيران هات .

[علي محمد ، منهنجي مرشد هڪ حقيقي محبت جي هيران
جواهرن جو دوڪان ڪوليو آهي ۽ ذاتي ڏهڪر ۾ سڀ
ڪنجي منهنجي حوالي ڪري ان دوڪان جو رستو ٻڌائي
ڇڏيو آهي .]

علي محمد سنگرو ، ڏنو صوفي مداف سهاڳ ،
هيران پري هائـوي ، ڇاڳيا همارا پياڳ .

[علي محمد ، منهنجي مرشد هادي صوفي سنگر سونگي
اهڙي ڪيچا عطا ڪئي آهي ، جنهن منهنجي ويران دل
جو دوڪان ، حقيقت جي هيران سونگي ، جواهرن سان
ڀري ڇڏيو آهي .]

علي محمد اڀريش ڏسے ، موهڙي گرو بتايو ڪانه ،
 ۱- انهن اڪڙن اڀرائن ، چرن ڪنول جي ڇانءُ.

[علي محمد ، مرشد هادي مولائي مسجد ٺاهڻ ڏئي اهو رستو
 ڏيکارڻو آهي ۽ مون ڪثرت جي گزم اس جي لائيل
 مسافر تي ڀاڄي ڪري انهن کان جهلي پنهنجن ڀينرن
 مبارڪن جي ڪنول جي ٿڌي ڀاڄي هيٺ ويهاريو آهي].

سيوڪ سنگرو ڏيو ڪا ، هر دم ڪري ديدار ،
 علي محمد ڀاڳي ڪري، ترٺ ٺا ڪو ٻار .

[سڄو طالب پنهنجي مرشد هاديءَ جو جنهن وقت ڄاڻي
 ديدار ڪري سگهي ٿو ، علي محمد وريوگر اهڙو آهي جو
 هڪ اڪي چنپ ۽ پنهنجي سڄا ڌاريءَ جي ٻڙي ڪثرت
 جي درياهه جي اهرن لوڏن سان ٻار اڪاري ڇڏي ٿو].

سيوڪ سنگرو ڏيو ڪي رهسے محبت ۽ مضبوط ،
 علي محمد گر گيان سے ، پاڳا ڀرم ڪا ڀسوت .

[سڄو طالب پنهنجي مرشد هاديءَ جي محبت ۽ هر وقت
 ٻهڙ وانگر اٿل ۽ اڏول رهي ٿو ، علي محمد مرشد ٻاڪي
 جي ڏنل سمجهه ، ساجهه سان پنهنجي اندر جي وسيلن
 ڪمان ، خبر ۽ ڌوئي جو ڀوت پڇي وڌو آهي].

علي محمد سنگ-رو، ڏيون ڪها هتي ڏيـرو،
سڪم سن اي باڙي، ڪر سدا ڪرو ڪي سو.

[علي محمد، مرشد هادي ديوتائن جو ديوتا، ٻيون جو
پور آهي، اي طالب! منهنجي هيءَ ڳالهه مٿن مان هٽايه
پنهنجي سنگر سامي انتراميءَ جي مردم عدست ڇاڪري
هر ره.]

علي محمد هتي جيڪي هن سڀ سنگر هتي آڌار،
پڙ ساگر مون ٿار ڪي، ثرت اڪاري پيار.

[اي علي محمد! هن دنيا ۾ جيڪي ڪجهه به آهي سو
مرشد هاديءَ جي مهاري ۾ آهي. سڀي دنيا وي شين
ڪي مرشد هاڪ جو ئي سهارو آهي. اهو ئي آهي جيڪو
هن ڪثرت جي جهان مان هڪ ٻل ۾ ئي ٻار پهچائي
چڙي ٿو.]

علي محمد سدا وسي، سنگر ميري هاس،
جو گهي جنگ جلال هڪي، گمان ڪيو هر ڪاس.

علي محمد، مرشد هادي هر گهڙي مون سان ڪل آهي
اها سڀ جو گهي آ ڌوئي ڪامل رهبر جلال قدير صوفي
جي مهرباني آهي ۽ ان جي سچائي آهي جنهن سنهنجي
اندر ۾ ذاتي روشنيءَ جو سوجھرو بخشيو.]

عني محمد صوفي مجھے ، لوہ ، ہلٹ ڪھو لال ،
ستڪر ايسا ڪرچسپس ، جو دل ۾ ڪري ٺھال .

[منهنجي دل تي گناهن جي ايتري ته ڪاراڻ ڇوڙيل
هئي جو مان ڪٽيل لوہ وانگر هوس پر علي محمد
صوفي سرتاج پنهني راجه مان منهنجي دل تان گناهن
جي ڪاراڻ لاهي سون وانگر صاف ڪري ڇڏيو آهي .
مرشد اهڙو ئي ڪجي جو ڪو ڪم به ٿي ذاتي هتي
محبت ۾ ڀرور ڪري ڇڏي جو دل خوش ٿي وڃي .]

علي محمد صوفي ستڪرو ، تسن ۾ ڪيو تھاس ،
لوڪر لڪاه ٻھار ڪو ، ڪيو پاڪ ۾ تھاس .

[علي محمد منهنجي مرشد هادي اندر جي اتساهه اڪٽيڊ
کي چاهي ورتو ۽ اهڙي ته ڪري لوڪر هنيائون جو
منهنجي دل تي بهل ڪثرت جو ٻھار بهل ۾ ذرا
ٿي تباهه ٿي ويو ۽ هن صفائي ڪايا جي پڇري ۾ ڦاٿل
ذاتي هنج پکي پنهني امارهڪسي ڌار ڏانهن سروراز
ڪري ويو .]

جهاڙ اٿي جهولسي جاني ، ڪيڙا ڦوڙم ڦوڙت ،
 چوگي ٿو رمتا رهيا ، آسڻ رهسي ڀورت .

[ذاتي عشق جي آڳ جي جهيٺ اهڙو ته ڀڙڪو ڪاڏو
 جو ڪثرت جو ٻائل چولو مڙي ويو ۽ (ڪسي صفائي
 جسر) پنهنجي اندرين جو ٺهيل پانڊو ڀرڙا، ارڙا ٿي رهيو .
 حقيقي عشق رکندڙ روح پرواز ڪري ڪاڏو ويو ۽ ڪسي
 صفائي پيڪ هيشه لاه رک جي مسورت ۾ هست
 رهجي وئي .]

الاهه صلي علي محمد و آل محمد . (آمين تر آمين)

سنگر سوڀيا

گر ڪا پڄن ڪـرو ميري ماما ،
گر بن اور نهين ڪـو ڏاڏا ،

هي ساڻيو!! پنهني مرشد شهنشاه جي تعريف ڪريو ان جو
ذڪر ڪيو ڇو ته انهيءَ کان سواءِ ٻيو ڪو به اهڙو سڀي
هان ڏيندڙ ڪونهين .

گر ڪـي چـرلـي سـي لـڻـاـو ،
اوا ڪون پر ڦير نسي آڻو .

مرشد هادي جي قدمن مبارڪن تي پنهجو سر جهڪائي ڇڏيو
ته پوءِ اوهان سدا حيات رهندا ۽ چوراسي جوڻ هر وريءَ وري
پتڪن کان آجا ٿي ويندا .

نن من ڏن. سب ار ٻن ڪيچ سڀي ،
گر ڪـي چـر نون پڙهت ڏرو چڱي .

مر مام جان مال مرشد شهنشاه جي قدمن تان عذقي ڪڍي .

گر بن سوچيت نهين ڪنارو ،
گر هـي سـار اڪـسارن سـارو

مرشد هادي کانسواءِ ٻيو ڪو به هن دنياوي درياه جو ڪنارو
ٺڌو سڀي. اهو ئي هن ڪثرت جي اجهڳ سڀي جي وڃڻ
۽ چوڻن مان پار پهچائڻ وارو آهي .

گر نون چملا ڪري هـي راضي ،
رام ڪهي نا هو وڻي راضي .

جيڪو طالب مرشد پاڪ کي لاراضي ٿو ڪري ۽ پنهنجي
گهر جي امر جي تعميل ٿو ڪري ته ان طالب کان ذات
الهي ڪڏهن به راضي ٿئي رهي.

گر بن نس دن گهور اندرا ،

گر بن اس گهر چم ڪا ڏيرا .

[مرشد شاهنشاھ جي جلوه کان سواءِ انسان جي دل ۾ ڏينهن
رات گناهين جي اولهه اٿڻوڪار چاٻيل رهي ٿي پوءِ ٻاهر
ڪيترائي ئي تيز روشني هجي جنهن دل ۾ مرشد پاڪ
موجود نه آهي اها دل ٽائي آهي، ان جو هر عمل نا-سي
۽ بيڪار آهي.]

گر بن ٽڪرا ڪاٽي غلوطا ،

گر بن راضي رام نه غلوتا .

[جنهن اها پنهنجو مرشد مقرر نه ڪيو آهي سو مرشد عادي
کان سواءِ هن ڪثرت جي درٻار ۾ ان ٿورو وانگر غلوطا
ڪائيندو ۽ اڃا به لافوراءِ هوندو رهي ٿو. ان نسي الله تعاليٰ
ڪڏهن به رحم جي نظر ٿو ڪري جو هو ڪنهن ڪناري
تي پهچي سگهي.]

گر بن لکرا ٿورٽ نساوے ،

گر بن سوک مکت نهين ٻاوے .

[جنهن اها مرشد نه ورتو آهي سو ڪيتريون ئي زيارتون
چو نه ڪري، پوڄا پاڪ ڪري، نيون تي وڃي ۽ گنگا
جمن جهڙي اوتر پاڻي ساڻ پاڻ کي هزار ڀيرا ڌوئي غسل]

ڪري ليڪن مرشد هڪ کان سواءِ ڪڏهن به پاڻ ڪي
نفساني خواهشات ۽ گناهن جي ڏوهيل ڪاراڻ کان نجات
نه ڏياري سگهندو.

سجھ ڪيو نسر نگر ناري،

کو بن ڪيس ته ذبح ستاري.

اي ان طالب ليل مرد ۽ عورتون!! اوهان ڪسي خبر هئڻ
ڪهه جي ته مرشد شهنشاهه کان سواءِ ڪو به انسان پنهنجو
اندر اجاري نه ٿو سگهي.

گر بن هار سينگار هئ ٿي هئو،

گر بن مله نه رام ڪسي ڪو.

جهڙي طرح رتڙ زال ڪي پنهنجي ور کان سواءِ هار سينگار
نه ٿو سونهن، نئين هادي رهبر جي هٿ مبارڪ جي پاڙه
حاصل ڪري پنهنجي اندر اچارڻ کان سواءِ ظاهري هار
سينگار ۽ سيند سروس به سٺو نٿو لڳي، مرشد وٺڻ بنان
(پنهنجي حقيقي محبوب) الله جي ذات جو ديدار نه ٿو
ممي سگهي.

وٽن اصول ڪو چار مسئلا آهن،

ڪرون هٿ اڏيلا اسي آهه.

ذاتي ذهن اڌڪار کان جيڪي دم خالي آهن اهي ائين آهن
جيئن ڪو به بها موتين کي پوريءَ مان مٽيءَ ۾ اچرائي
چڙهي، مرشد کان سواءِ ماڻهو هزار هالا ڪري پسر ڪسي
هسته پاڻي جهڙو به ٿاڏو نه ٿاڏو.

گر بن نڪرا جو تر جناوے .

پڻي مهر مهر ڪمپساروے .

جھڪو ماڻهو، پنهنجو مرشد مقرر ڪرڻ کان اڳيئي مري
 ٿو ته ان جي اهڙي عظيم گناهه کان دنيا جا جيل بهار
 ڪنهي وڃن ٿا .

پاڻي پاڻ ڪري ڇڏي هئا .

گر بن هٿ نهي آوے هئا .

جنهن پنهنجو مرشد مقرر نه ڪيو آهي سو وڏو پاڻي ظالم
 آهي ۽ ان کان رڳو ڪڏهن جا ڪم ئي ٿيندا رهندا. هادي
 رهبر کان سواءِ ان کي ڪڏهن ذات الامي جي قرب جو
 هٿ نه آوندو.

گر ڪا مردم ڌيان ڌريوے .

جڳس ۾ جيون سڦل ڪريوے .

هادي رهبر جي رضائن جو هـ مردم خيال رکهي نه چئڻ
 هن دنيا واري زندگي اڳوڻو لاءِ سود مند ئي ڪونهي .

پير ڪرم سڀ ڪرو مٿاڻي .

گر بن نڪرا لڙڪ ۾ جاوے .

دل ۾ جيڪي به انساني خواهشون ۽ اڃا اڃا خيال خطرہ ۽
 وهم گمان آهن، سي مرشد پاڪ جي رحم ڪـرم سان
 سڀ ختم ٿي وڃن ٿا. جھڪو ماڻهو مرشد نه ٿو وٺي
 ته اهڙو شخص دوزخ ۾ پوندو. (جتي سندس شهادت لاءِ
 ڪو به نه هوندو.)

امرت پيالو گهر سحر لهرے ،

ديھ سڌار آءِ ڪنهن ڪيڙي .

[اوعان کي اهو لهرڪ مشورو ٿو ڏجي ته پنهنجي مرشد باڪ

ڪافي سدا حيات رهي جو پيالو ولو ۽ پنهنجي دل جي ديھي

تان گناهن جي ڪٽ لاهي ان کي سونو بنائي ڇڏيو .]

گرين لکرا ڪرے ادبسي .

ڪمال جال ڪي اس ڪل ڪلس .

[جنهن اڃا مرشد نه ورتو آهي، ان جي روح کي ڪا به

خوشي حاصل نه ٿي ٿئي اهو سدائين تراس ۽ اداس

پنڪندو رهي ٿو. انهيءَ جي ڪل هر اهڙي موت جي

قاضي پيل آهي .]

گرين لکرا ايسوا پسوندا .

منڪ بنان جون بحالي ڏوندا .

[جنهن اڃا مرشد نه ورتو آهي، اهو شخص مرشد هادي کان

سواءِ اهڙو خراب ٿو لڳي جهڙو بحالي گهر سالهن کانسواءِ

ويران ۽ ڊيڄارندڙ لڳندو آهي .]

گرين هر دے جوت نه جا گهے ،

ڪهور انڌار ڪو مارگ آگهے .

[مرشد شهتاشم بغير دل ۽ لامعي نور جي هڪ روشن ڪرڻ

جي ڀي ڪنهن کي بحال ناهي ۽ قبر ۾ سڄي اوتار

انٿوڪار وارو رستو آهي .]

گر بن نگرڙا ڏيڙي مٽالا
گر بن ٽولس نه ڀرم ڪا تالا.

جنهن اڃا مرشد نه ڪيو آهي سو ڀلي ته ڪيترن-ون به
تسبيحن پڙهي، مالهائون ڦيري ۽ ڪهڙا به جتن ڪري
پر دل تي جيڪا وهم گمان، خام خيالن ۽ خطرن جي
مهر لڳل آهي سا ته ڪڏهن به لٽي نه سگهندي.

رام نام ڪي هاڻ ڪر ڪواچي.
ڪول انڪن ڪر هيٺ ڪواچي.

مرشد هادي کان ذاتي ذڪر جي ڪنجي هٿ ڪري تنهنجن
اکهن تي جيڪو دڙي، بهائي جو ڀردو ڇوڙيل آهي ان
بهائي اندر جي اکين کي ڪول نه پر حقيقت جو رنگ
ڏسي سگهن.

گر بن نگرڙا ڪون ڇڙاڙي،
ڪهان ٻڪڙل ڇڙاڙي جاڙي.

جنهن اڃا مرشد هاديءَ جو دامن نه ٻڪڙيو آهي، ان کي
ميشه لاءِ فنا ڪري ڇڏيندڙ موت جو دوت ائين ڪن
کان ٻڪڙي کڻي ويندو جيئن ڪو ڪاٺياڻي ٻڪريءَ
کي ڪوڙ لاءِ ڪن کان وٺي ڪاهي ويندو آهي. -وه
ان کي مرشد ڪاٺل ڪانسواڙ ڀرو ڪو به ڇڏي آهي
نه سگهندو.

گر ڪم ڪي تو ڪم نهين ٻائي،
-ڪسي ٻڌ ٻار تروڙا ٻائسي ۱۹

اي طالب!! تو اڃا سڄي مرشد جي راه جي ڀاڻ ٿي
حاصل نه ڪئي آهي ته پوءِ تون ڪهڙي طرح هڪ
ڪٽر جي مٿا ساگر جي تار سان ٻار ٿري ويندين؟!

گر ڪي مردم ڪيڙي سوا ،

گر بن هاڻ ٿي آءِ مهو .

مرشد جي هر وقت خدمت ڇاڪري ڪرڻ گهرجي ڇو ته
ان کان سواءِ معرفت ڇو مهو حاصل نه ڪري سگهيو.

گر بن هاڻ ٿي آءِ ريتي ،

ڇوڙ ڇڪت ڪي چوڻ هوندي .

هن ڪوڙي جهان جي ڪوڙي محبت ۽ ريتي رسن ڪي
هڏي پنهنجي مرشد هادي جي دامن مضبوط هڪڙو ڇو ته
ان کان سواءِ هڪ ٿر جهڙي به ڇاڻ حاصل نه ٿيندي.

گر ڪي هوندي بههتي ٿي ڪنگا ،

ڪو بن لاکي نه رام ڪا رنگا .

ڪنهن کان پاڪ ڪرڻ واري پوتر هاليءَ جي ڪنگا، مرشد
هادي جي ڪرم کان سواءِ هڪو نه انسان ذاتي رنگ ۽
رنگي نه ٿو سگهي.

گر ٻئي گولنگا ڪوبير واسي ،

پولٽرا قول ڪلاب ڪا پياسي .

مرشد کان سواءِ انسان جو هئڻ ٿيڻ جي مثال آهي
جسڪو هميشه ڇيڻ جي ٿيڻ ۽ ڪند ۽ پنهنجي زلدي
ڪڏائي ٿو، تنهنڪري مرشد مقرر ڪري پاڻ ڪسي ذات

حقيقيءَ جو ارساڻ بنائڻ گهرجي جيئن هڪ پونءِ گلاب
جي گل تي عاشق آهن.

او ونگ سو ونگ ٻن بچالو ،

هر دم گهٽ ڪرو ڪي ڪالو .

او ونگ سو ونگ، ذاتي ڏڪار جي ساز ڪي هر دم دل ۾
وڃائيندا رهو ۽ پنهنجي مرشد عاديءَ جي ساراه جا گهٽ
گهائيندا رهو.

گر ڪا جهلا ادب نه ڄاڻي ۽

ٻول جنم ڌر ڦرنا گهائين ۽

جهڙو طالب پنهنجي مرشد جو ادب احترام ٿو ڪري
ڄاڻي ته اهو طالب مرڻ کان پوءِ وري ڏکي ٿي ڇو
۽ واپس ايندو ۽ هميشه گهائي ۽ رهندو رهندو.

گر ڪي ٻي جهلا ڏکي ۽

لڳ سان جنم ڪي ڌام نه ڏکي.

مرشد جي روبرو ڪچهري ۾ جهڙو ڪنهن هڪ طالب اچائي
يڪواس ڪري ۽ ائين سمجهي ته مرشد گهٽ ڄاڻ وارو
آهي ۽ ان کي سمجهائڻ جي ڪوشش ڪري ته اهو مرڻ
ڪسان ۽ ڪٿي ڇي روپ ۽ هن دنيا تي وري ايندو
۽ ڏکا کائيندو رهندو.

گر ڪي اڳي اولي ٿڌو ۽

ٻيٽ ٻڪو ڦري انگ اڪهارو .

جيڪو طالب، مرشد سان ئي توجهي وٺي اخلاقي مان
گالهائي ته اهو هميشه رزق روزي لاءِ پريشان ۽ وندو
۽ تن تي ڪپڙي ڍڪڻ لاءِ سگندو رهندو.

گر صاحب ڪي اڳيا لهجي.

ست سنگت ڪي بات ڪريجي.

جيڪڏهن مرشد جي ڪچهري ۾ ڪا گالهه، چوڻي هجي
ته پهريائين ادب سان پنهنجي مرشد کان اجازت گهرجي
ان بعد اها گالهه اخلاقي سان ڪچهري ۾ پيش ڪجي
اهڙي ڪچهري ۾ صرف ويدانت واري دروهن ڪجي ۽
عام زماني جي گالهين کان پاسو ڪجي.

پور فقير ٿوڻ پوئڻ نه ڏيڃي.

ديده، ملائت درجن ڪهڙي.

فقيرن درويشن کي ڪچهري ۾ پئي نٿي نه ويجهي پر
ڪچهري ۾ جي مقرر ڪيل آداب سوچ ساهون ڏهي،
اکيون اکين ۾ ملائي ديدار ڪرڻ گهرجي.

ڇوڙا ڪر ڪي ڀال ڀرتي.

مٿگر ڪپڙا هڻي اسي ريتي.

اي طالب! پنهنجي مرشد هادي سان نينهن تباھ
چيو ته خود مرشد ئي نينهن ۽ لالچ وارو آهي
توڻ ڪري توکي به ان سان وڃي وفا ڪرڻ گهرجي.

مٿگر صاحب مڃت سڌو.

اوکڻ ۾ او ڦيرائي آڏو.

بات مير هڪي راڳو من ۾ .

اڪ ڏن هڪل چلو ٻن ۾ .

”مير“ جي هيءَ ڳالهه دل ۾ سانڍي رکوت ته هڪ ڏينهن

اُفسر جهنگ ۾ هلڻو آهي. يعني ڪل نفسي ڏانقت الموت

هر هڪ کي موت جي ڪڙاڻ جو ڏاڻو چڪڻو آهي .

علي محمد صوفي سرمستا .

ايا ڪوچ پتاسا رستا .

علي محمد، اهو هڪ صوفي سرمست ئي آهي، جنهن اهڙو

رستو ڳولهي اظهار ڪيو آهي .

مين هماري سمجهه ڪرئي .

هڪڻي ايت بيرون هوئي .

اها ڳالهه هاڻي اتي پوري ٿي. شال منهنجي هن سمجهائيءَ

کي ڪو سمجهي وئي.

مت اگینڈ کو چند

کرٹی کرے اک سنگ کی سیا ، کوٹی مسکے سکانا ،
 کوٹی اک انگ پھرت لکاوے ، کر پتر پتر گانا ،
 کو اک تیرت درت رکے ، کو ناو ناچ نچانا ،
 کو اک کاشی مٹرا جلاوے ، مگے کو ملقاتسا ،
 کو اک ڈپک ڈپو ڈراوے ، کو آتش پر ابھانا ،
 دوڑ پڑے کو ہنٹ پر ہانگل ، شر کرے ہو شیطانا ،
 کو اک بنشی ہن بجارے ، کو جادو کیل کیلانا ،
 کو اک مائسو ڈون مسرے ، بکوات کسری کو بھانا ،
 کو اک جوسی جو تے جودے ، کو ڈٹی لکاوے ڈپانا ،
 کو اک تیام سویراگ ڈکاوے ، کر اوجھڑ رام اگھانا ،
 کو اک رازی شہر پھر پر ، دستی کو ویرانا ،
 کو اک کٹلی پکلی بکسے ، کو پید کتب گھانا ،
 کو اک اپنا آپ نہ چانے ، وہ ہار گیا حیوانا ،
 کو اک اپنے روپ کا عاشق ، کو در در قرے دیوانا ،
 کو اک میرا لعل لے آوت ، موتی کو در دانسا ،
 کو اک کھرے لہر کنرانا ، کو پھرے تاج شہانا ،
 عالی محمد حوران حیرت پر ، موت قمرے مستانا ،

* گُر کی مہا *

گرو بنان کپان تھین	گرو بنان کپان تھین
گرو بنان سان تھین	گرو بنان شان تھین
گرو بنان ریت تھین	گرو بنان ریت تھین
گرو بنان جیت تھین	گرو بنان نیت تھین
گرو بنان نام تھین	گرو بنان رام تھین
گرو بنان نام تھین	گرو بنان نام تھین
گرو بنان درم تھین	گرو بنان شرم تھین
گرو بنان نرم تھین	گرو بنان پورم تھین
گرو بنان لاج تھین	گرو بنان کاج تھین
گرو بنان حاج تھین	گرو بنان ہاجہ تھین
گرو بنان ہر تھین	گرو بنان دہر تھین
گرو بنان پیر تھین	گرو بنان فقیر تھین
گرو بنان کسار تھین	گرو بنان مسار تھین
گرو بنان تار تھین	گرو بنان اار تھین
گرو بنان پاک تھین	گرو بنان مہاک تھین
گرو بنان تماک تھین	گرو بنان پیراک تھین
گرو بنان ہلو تھین	گرو بنان مہلو تھین
گرو بنان گہلو تھین	گرو بنان پھلو تھین
گرو بنان چاپ تھین	گرو بنان تناپ تھین
گرو بنان چاپ تھین	گرو بنان ساندپ تھین

وصال نامون.

مفکر ساسي، عاشق السني، دست موثالي، صوفي علي معین فقیر
جن جي وصال تي جن به فقیر دل، صوفي سبیت، شاعرین
ادبین شعر ڪلام لکيا اهي عرض آهن:

گهٽ ٽالير وڏا جي واسي درويش دل، تنجور مل ظاهر جي جدائي
جي جوش کان پنهنجي هندي واڻي ۾ ڇو آهي.

مطالع. سائين علي محمد صوفي هو فقير.

سبحه ديسر ديسا هڪرو.

- ۱- جي دن ڀالو ڀاڙو ٿان،
نم دن لاڳي هجي اڪرو، سب ڀر دها ڪرو.
- ۲- لاڙ ٻار ٿونان باد هڪري،
ڀيل ڀاڙي ڀڙڙا ٿيو، سب ڀر دها ڪرو.
- ۳- ڀو ساگر مون ٿيڙي جاتون،
ڀار اڪارو ڀير، سب ڀر دها ڪرو.
- ۴- دين دهاڙو، در ٿوري آڏا،
سامي ساڌو منت فقير، سب ڀر دها ڪرو.
- ۵- امير حين هجي امڙل ٿولهو،
هڪري ڪرا ستر ٻو، سب ڀر دها ڪرو.
- ۶- ستر مڙي تهجور مل گاڙي،
ٿارو عشق لاڳو اڪرو، سب ڀر دها ڪرو.

غير سائين جن جي وصال جو ذڪر ڪندي مندان پڙهيو
نظر حسين نظر ڪلام هر ڇوي ٿو.

مطلع. عاشق علي صمد اڄ يار وري ،
دل دردن ڪئي آ ڇور وري .

۱- توکي فوج فقر ۾ ڇڏي ڇڏي ڪٽار ڪوه ڪوه ڪٽي ڇڏي ،
لاڻي محبت جا وڻن منڍ ڇڏي ڇڏي آهي آگ اندر هر هٿ ڀري ،

۲- ٻاروهر جهاد اول اربهار وار ٿيو اهو اڌر پکي اڌار ٿيو ،
وه واه وصل سندو واهار ٿيو ، لنگهو سلم قضا سگهو
ڪين ٿري .

۳- هارين ماڳ فنا جو مڪان ٿي ويئون ماڳ بقا آستان اڏي ،
ڪو موٽي سر مستان سڏي ، اهي مارو تنهنجي ذوق ڏري .

۴ علي محمد هن عاصي ٿي ، ڪو ٿينهن نظر هن واري ٿي ،
امداد ڪيو الهام ٿي ، ڏيو درس دل جي کولي وري .

فقير خادم حسين قلندر (هن ڪتاب جو مرتبہ ۽ خادم جلائي)
پنهجي والد بزرگوار صوفي علي محمد فقير سائين جن جي
وصال تي هي ڪلام چيو آهي :-

مطلع -
وہ واه پرست جي ريت ٿيائي وٺن ،
پنهجو ٺيڻن لڏنگ لڄائي وٺن .

۱- بيشڪ باغ فڪر جو مور هين ، ذاتي ذوق السدر تون
ڇڪور هين ،
ساري سنگي مٿان سر گهور هين ، دل گهورن سان هيءَ
گهائي وٺن .

۲- هر علم ادب جا وير سڄڻ ، معنيٰ مجلس جا همير سڄڻ ،
روحي رمزن جا تفسير سڄڻ ، سر ساڳي سهڻا سمجھائي وٺن .

۳- هر دم حق جو طبل وڇايو تو ، مٿو محبت مسڪي مڇايو تو ،
دم منصوري دهرايو تو ، پڙهي حق جو ڪلام ٻڌائي وٺن .

۴- اربع ڏينهن ڏاڍهن چاندالاول ، ماڻهءَ ملڪ ٻڌا جو سحر سانول ،
ڪٿي فيصلو ڪندو ٻار اٿل ، منهن لوڪڙن مير لڪائي وٺن .

۵- بيت سنگت سڄڻ ٿو ڪي هاري ٿي ، روئي روز هنجون هت
هاري ٿي ،

تنهنجون راهون وار تھاري ٿي ، چو مالجهي ماڳ سڏائي وٺن .

۶- علي محمد ڏي اڏار اچي ، تنهنجي دم سان وهي وري مچي ،
ذاتي رنگ ۾ وهي هي روح وهي ، پختا پچ پريت جا ٻائي وٺن .

محب الفتره عاشق اهل الله ، صوفي قربان علي " قربان " خامخيلي صاحب جن تنهنجي پياري پريمي ، هم حال ، هم خيال ، فقير سائين علي محمد صوفي جي ايترون ورسي جي موقعي تي هي وصال نامو پيش ڪيو :-

عاشق علي محمد فقير ٽالپر تنهنجي عشق ۾ ، ورهه ورسي ملهائجي ، دن ، هفتي ، مهينه سال ، ٽالپر تنهنجي ياد ۾ ، ورهه ورسي ملهائجي .
۱- فتره پوري ڪي درد تنهنجو ، تو لاءِ رهندو بار بار ، ڪين تنهنجو ناسام وري ، جٺ ڪٺ ورسي ملهائجي .
۲- تقدير تنهنجي ڇا- سا هتي ، تدبير نه هتي ڇا چئجي ، ڪل شيءِ يرجع الي اصله ، ساڻ ورسي ملهائجي .
۳- هر هر سڀئي هٿن ۾ هاشمال ڪتاب ، آخر پرواز ڪيو ديوان حافظ جي ڪتاب ،

تنهنجي تبرڪ ۽ متبرڪ ڪتابن سان ورسي ملهائجي .
۴- ڏاڏا جلال جي دم اتم ، بابا مير محمد جي نقش قدم ، ماما دوست محمد جي رندي رسم سان ورسي ملهائجي .
۵- ڪنگڙي ۽ عسبائي حب چسا مرد - قلندر ، گوهر خندان ، زبان شيرين ، مرد - قلندر ، تنهنجي بحر و رياض گڏ ڪٽنار جي ورسي ملهائجي .
۶- پاڻ تو جهو "ميس صوفي هون سرستا، ميرا ڪون پهچائي رستا،"
اڄ پاڻ ۾ پاڻ دري-ن جي ورسي ملهائجي .
۷- اعجاز امير ، خادم بابا جي الوداع ، اهل- تصوف ، فقر سان الوداع .
سائين نگار ۽ امير جي "اڪنڊ" سان ورسي ملهائجي .

فقير دل، درويش دل، اله بخش ميربحر مخراب پوري تنهنجي
دلي دوست، سوفي علي محمد فقير جن جي ياد ۾ وصال ڏسون
هن ريت لکيو آهي.

عاشق علي محمد مهر، عاشق علي محمد مهر،
واهر جا سهڻا وڻن، تنهنجي واري وڇائي وڃي.

۱- درد منهن سان دلبر گڏجي، گهڙي گهڙي توکهار جي،
سخن سچا ارجھي اڙهي، تودم دم دلوي ڌناري،
محبت جا مقولا توکي ڪن ٿا باد فقير —

۲- ٺاڻن وانگر نچي نچي تو عشق ۾ عمر گذاري
وڌ ڪجي سا سگر توکي، ساري سرت سڪاري
ها نمون ڪها نروار ڏنر، جاري تنهنجن نيشن لهر —

۳- محفل جا سينگار ڪن، وڻن جاڙ ڪري تون جاني
روچ راڙو ڪن، آ هيٺڙي هوت حيراني
وڻن پڪڙا پرواز ڪري، آ اندر منجهه اڪر —

۴- سور ساماڻا سانگين جا، دک دل کي درد هزار اٿم
ادبون مجدين عشق وارن جا، هب ڏلا اسرار اٿم
ياد اٿم وڻن سهڻا سڏي، الهه بهي ڪسي ڳاڙهو پهر —

اسان جا ايندڙ ڪتاب

(1) ڪلهات غلام مڪھڻ فقير: مشهور بزرگ هئي صوفي غلام محمد فقير ٽانور جي سنڌي، سرائڪي ڪلاسن جو مجموعو.
 (2) اگم ڀوکاش: شڪر سامي، انٽرنيشنل صوفي سنت جلال نقور وصالور جي سنڌي هندي ۽ سرائڪي ڪلاسن جو ڪتاب.
 (3) سورهان سنت: ايندڙ نوجوان ڪونن جي چونڊ ڪوٺائڻ جو ڪتاب.

(4) ادب جو نئون ڀولو: ادب جي سرگرم ڪارڪن ڊاڪٽر دريغ ٻڻاڻ صاحب جي نئين ذهن جي سوچ ۽ لوچ.
 (5) ٽي نم مڪبت مات: نوجوان ادب عبدالواحد آرسر جو ڪتاب.

ڇپائيندڙ

ٽالپروڏا

انتھشن ڇپارڻ - ضلع خيرپور ميرس سنڌ
 ٽالپروڏا

نمبر 55 حلام

تو کي تاه حسن جو مير جوان رخ پاک تھيو مان تفسير جوان
1 ويل وسيع وار تنھا جنگدار جلال جنسار تنھا
تا قيد عدل جي عارت تنھا اھي زلف ڪھنڊ يا زنجير جوان
تنھا نين مبارڪ ناز پريا آدسي عاشق تيا ڪيئي چور چريا
ڪھا قرب تنھي وري ڪي وريا کين شاھ گدا ڪي اسيرو جوان
3 جلوم جيوت حسن جمال مٿا تنھا پوئو ڀرون خط خان مٿا
در دامن دھن لب لال مٿا آھن عجب عسير جوان
4 تنھن خون سري تو يا رکڻ ٻي آھي تور عجايب آھي تيل
موسن مسر عجب ڪي مٿا مٿا ڏاڍي دھن دل ڊگھن جوان
5 تنھي تاب حسن بي ڪھڙي ڏري عجايب مٿا مٿا ڏيو ڏري
تنھي سميت ڪي وريا ڪي مور مري ڪي پيدا ر ڪي فقير جوان
يا جلي مٿا دلبر ساڻ ھين اھي وسندڙ ساڻ وٽان ھين
آباد پورل تنھا پاڻ ھين ٿوسان شامل شير شير جوان
(عڪو فقير)

صوفي علي محمد فقير تالپر جي ھٿ آڻڻ جو عڪس .